

TRAJNOSTNA MOBILNOST V VRTCIH

NOVIČNIK

št.1/november 2019

V Evropskem tednu mobilnosti je **več kot 40.000 otrok** iz več kot 120 šol in 110 vrtcev po celotni Sloveniji **izvajalo aktivnosti Gremo peš!** in **Beli zajček**. Obe aktivnosti sta namenjeni ozaveščanju in vzgajanju na področju trajnostne mobilnosti najmlajših in spodbujata trajnostne prihode v šolo oz. vrtec. V 2019 je bilo izvedenih 9 regijskih usposabljanj namenjenih koordinatorskim in koordinaticam aktivnosti trajnostne mobilnosti v šolah in vrtcih, kjer je bilo usposobljenih 290 strokovnih sodelavcev.

Vas zanima, kako so se lotili izvedbe Belega zajčka v vrtcih širom Slovenije? Izvedli so še ogromno drugih aktivnosti, ki spodbujajo trajnostno mobilnost. Preberite si navdihujoče zgodbe.

Novičnik pripravili v Focusu, društvu za sonaraven razvoj, oblikovala Polona Šavc

Aktivnosti potekajo v okviru projekta Ministrstva za infrastrukturo – Trajnostna mobilnost v šolah in vrtcih, v konzorciju partnerjev (Focus, društvo za sonaraven razvoj, RRA Sinergija, IPoP, Cipra Slovenija in Filozofska fakulteta).

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO

EVROPSKA UNIJA
KOHEZIJSKI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

sptm

SLOVENSKA
PLATFORMA
ZA TRAJNOSTNO
MOBILNOST

RAZVOJNA AGENCIJA
SINERGIJA
DEVELOPMENT AGENCY

CIPRA
ŽIVETI
V ALPAH

IPOP

Univerza v Ljubljani
Filozofska fakulteta
Oddelek za geografijo

NOVICA ZA NOVIČNIK

Pri prvi izvedbi igre Beli zajček je sodelovalo vseh pet oddelkov vrtca, 5 strokovnih delavk in 78 otrok od 1 – 6 let. V vseh oddelkih smo igro izvajali v tednu mobilnosti od 16. – 22. 9. 2019. Ker pa v soboto in nedeljo otroci niso prisotni v vrtcu in ker se nam je zdelo prav, da igro izvajamo sedem dni, smo se skupaj odločile in igro podaljšali še do torka, 24. 9. 2019, ko smo z njo tudi zaključili.

Oddelek 1, oddelek 2 (1 – 3 let, 6 + 6 otrok), Dejavnosti v tednu mobilnosti so bile prilagojene starosti otrok. Pri tej starosti otrok je ključnega pomena ozaveščanje staršev o trajnostnih načinih »potovanja v vrtec«. Cilj ozaveščanja je bil dosežen, saj je večina otrok v vrtec prihajala peš, s kolesom ali vozičkom. V ponedeljek, prvi dan igre, je kar nekaj staršev pozabilo na igro. Zato so pa že v torek zjutraj prišli z otrokom peš. V oddelku 1 so otroci hitro ugotovili, kam in kako se lepijo krogci, da očistijo kožušček svojemu zajčku, kar so vsak dan naredili po jutranjem pozdravu. Izvedli so eno izmed pripravljenih dejavnosti iz priročnika, le da jo je vzgojiteljica prilagodila starosti otrok. Skupaj z otroki so tako spoznavali Kakšno ulico bi si želeli imeti. Bogatili so besedni zaklad z novimi besedami, kot so parkirišče (kasneje so si parkirišče tudi ogledali), avtobus,... Otrokom je pripravila podlago, na katero so potem lepili pripravljene rekvizite - ulico oz. parkirišče so spremenili v igrišče.

Razvrščali so prevozna sredstva ter tako spoznali tirnice in vlak, ki ga otroci poznajo samo kot igračo. Fantom je bila ta dejavnost še posebej všeč, saj so, ob tem, ko so lepili določeno prevozno sredstvo, le te z onomatopoijo posnemali. Le pri kolesu so bili tihi, zato so ga spoznali podrobneje, najprej preko igrače, nato še veliko kolo na parkirišču. Poimenovali so dele in opazovali kakšne sledi pušča. Odtiskovali so tudi svoja stopala.

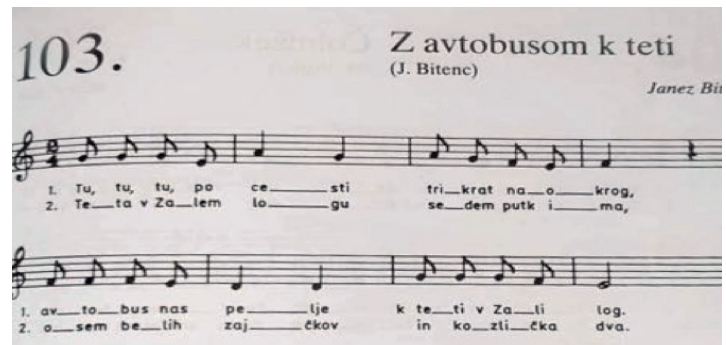
Prva dejavnost, ki smo jo izvedli v oddelku 2, že pred samim začetkom igre, je bila barvanje zajčkov s črno voščenko. Z otroki so se pogovorili kaj pomeni da so zajčki črni in na kakšen način bodo zajčke očistili. Trije otroci so znali povedati kako so prišli v vrtec, ostali so to pokazali na ilustraciji. Igrali so se rajalno igro mi se z vlakom peljemo, plesali smo na pesem Kolesa avtobusa se vrte. Zajčki so bili na koncu igre kar lepo očiščeni, eni bolj drugi manj.

Združeni so izdelali in pobarvali avtobus, ter se z njim odpeljali k »Teti v Zali log«. Ves čas barvanja in ustvarjanja so peli pesmice o različnih prevoznih sredstvih.

V oddelku 3 (2 – 4 let, 18 otrok) so v sklopu igre Beli zajček so izvedli tri dejavnosti. Po pogovoru o pravljici Beli zajček so šli na ploščad, kjer so otroci urili spretnost vožnje na poganjalcih in skirojih. Zaradi večje stabilnosti so si otroci večinoma izbrali avtomobile ali poganjalce na štirih kolesih. Vozila so si večkrat zamenjali.

Tudi oni so spoznali novo pesem Z avtobusom k teti, ki je otroke zelo pritegnila in so si besedilo hitro zapomnili. Peto pesem so spremljali z udarjanjem po kolenih, kar je pri otrocih doseglo še večji učinek sodelovanja.

V oddelku 4 (4 – 5 let, 24 otrok) so si otroci, z našo pomočjo, izrezali zajčke in jih sami pobarvali s svinčnikom. Vzgojiteljica je, na terasi oddelka, otrokom prebrala zgodbo Dedkovo kolo (V. Radovanović). Po prebranem smo si ogledali otroško in odraslo kolo. Otroci so opazovali in opisovali razliko med njima (velikost, barva). Povedali so še, da ima »malo« kolo »streho na kolesih«, večje pa nima in da se z velikim vozijo »veliki«, z »malim« otroci....

V popoldanskem času so izvedli kolesarjenje otrok in staršev. Zbrali so se na vrtčevskem parkirišču, kjer jim je policista podal kar nekaj informacij o kolesih, pravilni vožnji s kolesom, obvezni opremljenosti. Spremljal jih je tudi na poti, jih opazoval, ter na zaključku povedal še nekaj povratnih informacij o sami vožnji. Večina otrok se je peljala s svojim kolesom, nekateri še s pomožnimi kolesčki. Kolesarjenje je bilo sproščeno, zanimivo in prijetno.

Z otroki so se pogovarjali o prevoznih sredstvih: avtobus in vlak. Zanimalo nas je ali se je že kateri od otrok peljal s katerim. Povedali so svoje izkušnje in tudi kam vse se lahko z avtobusom ali vlakom peljemo. Odgovori so bili različni: na izlet, v šolo, na sladoled, na morje, v živalski vrt, v Maribor, Ljubljano, Mursko Soboto,... Povedali so še, da se z avtobusom vozimo po cesti, z vlakom pa po tirih. Dejavnost so povezali z področjem matematike in si izdelali stolpični diagram, glede na želje otrok, skaterim prevoznim sredstvom bi se raje peljali, avtobusom ali vlakom. 12 otrok je izbralo vlak, 11 otrok pa avtobus. Otroke je dejavnost zelo pritegnila. Na koncu so si otroci izbrali pobarvanko vlaka ali avtobusa glede na željo vožnje, ki so jo prej označili.

V okviru igre Beli Zajček so v oddelku 5 (5 – 6 let, 24 otrok) izvedli naslednje dejavnosti: V jutranjem krogu so vsakodnevno beležili prihod otrok v vrtec, lepljenje belih krogov na zajce (otroci so ga sami obrisali, izrezali in na sivo pobarvali). Zajčki so viseli na vidnem mestu na oglasni deski, tik ob prihodu v igralnico. Tudi v tem oddelku so dejavnost trajnostne mobilnosti povezali s področjem matematike. Izdelali so si plakat – dnevni zapis prihoda otrok v vrtec v obliki slike in dnevni zapis v obliki stolpičnega prikaza. Dnevno zapisovali prihode v tabelo, izdelali diagram. Naučili smo se pesmici Kresnička in Jaz imam kolo (obe Mira Voglar).

V oddelku so povabili policista in z njim izvedli sprehod, kjer so opazovali prometne znake, varno prečkali cesto v semaforiziranem križišču in na prehodu za pešce izven naselja. Ob koncu sprehoda so risali s kreda po cestišču na temo promet (cesta je bila ta dan zaprta).

Odzivnost otrok in staršev je bila v tednu mobilnosti zelo dobra, saj so otroci ves ta čas v večini prihajali v vrtec peš ali s kolesom. Opazili smo, da so nekateri prihajali trajnostno v vrtec tudi, ko smo z igro Beli zajček že zaključili. Zdaj, ko je že minil mesec dni od izvedbe, je slika drugačna. Velika večina se ponovno poslužuje vonje z avtom. Zato smo se odločile, da bomo igro Beli zajček izvedle kar štiri krat v tem šolskem letu (vsaka strokovna delavka v oddelku dva krat). Naš cilj je in bo, da bodo zajčki v naslednjih izvedbah še bolj beli in da bo večina staršev izbrala trajnostni prihod do vrtca.

OŠ Odranci, vrtec Mavrica
Novičke zbrala in pripravila:
Koordinatorica projekta Nataša Tomšič

POROČILO - NOVIČKE PROJEKTA TRAJNOSTNA MOBILNOST

V skupinah Metuljčki (3-5 let) in Medvedki (4-6 let) iz Vrtca pri OŠ Cankova v letošnjem šolskem letu sodelujemo v projektu Trajnostna mobilnost, preko katerega skušamo pripomoči k zmanjšanju prometa v okolici vrtca.

Na začetku projekta, ki smo ga izvajali en teden v mesecu septembru, smo v obeh skupinah prebrali zgodbo Beli zajček, ki je otroke tako zelo pritegnila, da so z navdušenjem sprejeli nalogo – pomagati očistiti umazane zajčke. Vsak izmed otrok si je izdelal sivega zajčka, na katerega je prilepil bel ali siv krog. Dnevno smo tudi beležili prihode otrok (peš, s kolesom ali z avtomobilom).

V sklopu tega projekta smo se tudi vsakodnevno pogovarjali o škodljivih izpušnih plinih, se večkrat odpravili na sprehod in opazovali promet, prometne znake, avtomobile itd.

Prav tako smo v skupini Metuljčki, kjer je 17 otrok, čisto sami izdelali skupinski avtobus. Pobarvali pa smo tudi pobarvanko z motivom avtobusa.

V skupini Medvedki, kjer nas je 17, smo naše zajčke imeli postavljene na trati in vsakodnevno smo jim hiteli čistiti kožuščke, da so bili beli in čisti. Imeli pa smo tudi nekaj lisastih – sivo belih zajčkov, ker žal vsi niso imeli možnosti prihajati v vrtec ali iz vrtca na trajnostni način.

OŠ Cankova, vrtec pri OŠ Cankova
Novičke zbrala in pripravila:
Koordinatorica projekta Anita Pergar

TRAJNOSTNA MOBILNOST- NOVICI ZA NOVIČNIK

Projekt Trajnostna mobilnost smo staršem nazorno predstavili na roditeljskem sestanku. Prihode otrok v vrtec smo beležili od 23. do 30. septembra. V projektu je sodelovalo petdeset otrok in njihovih staršev iz vseh treh oddelkov vrtca. Vzgojiteljice in pomočnice vzgojiteljic so ob izvajanju dejavnosti imele same pozitivne izkušnje, kajti večina staršev je pokazala veliko interesa za sodelovanje.

Pred izvedbo projekta je bila zelo dobra motivacija za otroke zgodnica o Belem zajčku, zato so si v vseh oddelkih zajčke z veseljem izdelali in jih prilepili na steno. Ob predstavitvi igre Beli zajček so tako otroci kot njihovi starši zelo pozitivno in odgovorno sprejeli svojo vlogo oziroma nalogo. Takoj ob prihodu v igralnico so otroci z navdušenjem začeli pripovedovati, kako so prišli v vrtec. Nekateri so prišli s kolesom, nekateri s skirojem ali pa kar peš. Otroci so s ponosom na svojega zajčka prilepili bel krog in ga očistili sivine, tako da so se sivi zajčki ob koncu tedna spremenili v lepe, bele veseljake. Na to so bili otroci tako ponosni, da so z veseljem prihajali v vrtec na tovrsten način še naprej. Kar nekaj je bilo takšnih, da so spremenili svoje potovalne navade tudi po koncu beleženja prihodov. Prav zato se je igra Beli zajček pokazala kot zelo dobra motivacija za trajnostni razvoj na tem področju.

Vse strokovne delavke v vrtcu smo bile mnenja, da je projekt trajnostna mobilnost zelo primeren za vrtce in šole. Vsak, ki je veliko v stiku z naravo že od rane mladosti, mu to ostane za vse življenje, s tem pa ohranja svoje fizično in psihično zdravje tudi v kasnejšem obdobju. Vzgojiteljice so tudi opazile, da so tekom izvajanja dejavnosti otroci v vrtec prihajali z več energije in bolj veseli, ker so jim zajčki

predstavljali veliko motivacijo za prihode peš ali s kolesom. V enem oddelku so se takšni načini prihodov stopnjevali tekom tedna, zato lahko z gotovostjo trdimo, da je ta projekt vzbudil sodelujoče k pogostejšemu gibanju in bivanju v naravi. Zelo smo bili presenečeni nad odzivom v predšolskem oddelku, kjer so na »zdrav« način v vrtec prihajali prav vsi otroci in to vsak dan v tednu.

Glede projekta smo od nekaterih staršev dobili izredno pozitivne povratne informacije. Povedali so, da so v tednu med izvajanjem dejavnosti hodili peš tudi njihovi družinski člani, ki obiskujejo osnovno šolo in so se na poti vsi skupaj imeli zelo lepo. Skupaj so se veliko pogovarjali, opazovali okolico, se ob tem gibali in tako prispevali k bolj čistemu zraku. Starši so izpostavili, da so opazili veliko pozitivnih učinkov na celo družino in bodo s hojo v vrtec nadaljevali, koliko bo to le mogoče.

Vrtec Velika Polana, 29. 10. 2019

Skupaj s sodelujočimi zapisala: VITA KRANJEC

EVROPSKI TEDEN MOBILNOSTI 2019 V VRTCU PRI OŠ MALA NEDELJA

V času od 16.9. do 20.9.2019 smo v vrtcu pri OŠ Mala Nedelja namenili velik pomen EVROPSKEMU TEDNU MOBILNOSTI 2019. Moto tedna se je glasil: »GREMO PEŠ«. Aktivnosti, ki smo jih izvajali čez cel teden so bila:

- **PONEDELJEK: KOLESARČKOV DAN** - Otroci so ta dan v vrtec pripeljali kolo z varnostno čelado, skiroje, poganjače ter se z njimi popeljali ob ovirah in prometnih znakih.
- **TOREK: USTVARJALNE DELAVNICE** - Otroci so ustvarjali prometna sredstva iz odpadnega materiala.
- **SREDA: V VRTEC GREMO PEŠ! DAN BREZ AVTOMOBILA!** Otroci in starši, ki so parkirali svoja vozila vsaj 200 m pred vrtcem in prišli peš do vrtca, so dobili štampiljko zahvale, saj so prispevali k zdravju in ohranjanju čistejšega okolja.
- **ČETRTEK: POHOD GENERACIJ** - Ta dan so bili vabljeni starši, stari starši, sorodniki in kdorkoli, ki se je lahko udeležil POHODA GENERACIJ. Pot nas je peljala do Bioterm in nazaj, s kratkimi postanki in veselimi druženjem.
- **PETEK: MALI VAŠKI DETEKTIVI V SPREMSTVU MAME POLICISTKE** - Ob obisku mame policistke ga. Anite Kern smo se skupaj sprehodili po parkiriščih v okolici šole in vrtca

ter preverili kako so vozila parkirana. Otroci so v ta namen izdelali obvestila o pravilnem in nepravilnem parkiranju, ki so jih lahko namestili na steklo vsakega avtomobila.

Ob koncu tedna smo skupaj z otroki ugotovili, kako pomembna je prometna varnost, kako se je treba obnašati v prometu in da se ob takšni igri in ustvarjalnem mišljenju vedno znova naučimo nekaj novega ter ob tem uživamo.

Vrtec pri OŠ Mala Nedelja

Zapisala: Silvija Filipič, Foto: vzgojiteljice vrtca

POROČILO TRAJNOSTNA MOBILNOST

V projekt je vključenih sedem oddelkov VVE PRI OŠ SVETI JURIJ. Otroci so stari od 1-6 let. Vrtec posluje v treh enotah, tako da smo se preko strokovnih aktivov in konferenc strokovne delavke pogovarjale in dogovarjale o sami izvedbi projekta, saj je bil za nas nekaj novega. V projekt je vključenih 120 otrok.

V sklopu projekta Trajnostna mobilnost smo izvajali raznolike aktivnosti, katere so pripomogle k osveščanju otrok o onesnaženosti narave zaradi izpušnih plinov, kakor tudi o pomenu varnosti na cesti in v avtomobilu.

Starši so lepo sprejeli projekt, katerega smo predstavili na prvem roditeljskem sestanku in se tudi aktivno vključevali v sam proces projekta tako, da so prihajali v vrtec peš, s kolesom, avtobusom,...

Igro Beli zajček smo izvajale dva tedna po Tednu mobilnosti in sproti beležile sam prihod otrok v vrtec. Starši so nam že zjutraj skupaj z otrokom povedali na kakšen način so prišli v vrtec. Velika večina staršev je pozitivno sprejela samo igro in jih spodbudila k temu, da velikokrat prihajajo na trajnosten način v vrtec še naprej. Otroci so prisluhnili zgodbi o zajčku in komaj čakali, da lahko pripomorejo k temu, da bo zajček postal lep, bel in čist. Vsak dan so navdušeno opazovali, kako se njihov zajček spreminja v lepo in čisto barvo.

Za strokovne delavke je bila izkušnja zelo pozitivna, saj smo lahko vsebine iz prometne varnosti povezovale z samo aktivnostjo otrok, kakor tudi z sodelovanjem s starši. Skupaj smo lahko uresničevali veliko ciljev in jih tudi realizirali. Nekatere vzgojiteljice so bile tudi lasten vzor pri igri, saj so prihajale v vrtec peš ali s kolesom.

Pri samem projektu nismo imele nobenih težav z samo realizacijo načrtovanih vsebin. Razmišljale smo o beleženju potovalnih navad ob odhodu otroka iz vrtca, saj imajo starši takrat več časa in se jim ne mudi v službo z avtomobilom.

Vrtec pri OŠ Sveti Jurij

Zapisala in zbrala: koordinatorica projekta na ravni vrtca Aleksandra Gider

NOVIČNIK

Vseh sodelujočih otrok je bilo 104, iz 7 skupin. Od tega so tri skupine prvega starostnega obdobja, en je kombinirani in tri skupine drugega starostnega obdobja.

V našem vrtcu smo se odločili, da bomo začeli s projektom Trajnostne mobilnosti v tednu Evropske mobilnosti. Vseh sedem skupin se je odločilo, da bomo za začetek izvajali igro Belega zajčka in dejavnosti en teden in sicer od 16.9.2019 do 20.9.2019. En teden pred tem smo obvestili starše, s potrebnimi informacijami in navodili. Poleg tega, da smo vsakodnevno beležili prihod otrok, smo izvajali razne dejavnosti v okviru tega projekta. Te dejavnosti so bile izvedene tudi primerni starosti otrok.

V treh starejših skupinah so bile izvedene naslednje dejavnosti: Pohod s policistom, ki jim je pokazal varno pot v Črenšovcih. Pohod do Srednje Bistrice in srečanje z vrtčevskimi otroki iz vrtca Bistrica. Skupaj so poiskali prve črke BELI ZAJČEK, otroci so v obliki ugank poiskali rešitve. Vsakodnevno beleženje prihoda. Srečanje dveh vrtcev na pol poti. V tednu mobilnosti so načrtovali druženje dveh vrtcev – vrtca Črenšovci z vrtcem Bistrica. Na pol poti so se zbrali 3 predšolski oddelki skupaj z vzgojiteljicami. Po prehojenju cca 2 km poti smo se najprej okrepčali in družili. Nato pa jih je čakalo odkrivanje skritih vrečic v travi ob gozdu.

Skrite vrečice so vsebovale uganke čigar rešitev je tvorila geslo: BELI ZAJČEK. Vsem skupinam je uspelo poiskati vse vrečice ter rešiti vse uganke. V tednu mobilnosti so izvedli tudi kolesarjenje. Naredili so si prav posebno kolesarsko progo, ki je vodila skozi »gozd«. Začetek poti je označeval siv zajček, vožnja med športnimi rekviziti pa je simbolizirala gozd, nato travnik in nazadnje smrekov nasad, kjer je ob koncu čakal beli zajček. Otroci so spretno prevozili poligon in na koncu prejeli medalje na katerih je bil beli zajček. Izvedli so tudi množični tek otrok, ki je potekal pod geslom »Začni mlad, tekmuji pošteno«. Po uvodnem ogrevanju ob glasbi je sledila predstavitev učenk osnovne šole, ki že več let trenirata atletiko – tek. Učenki sta otrokom dajale znak za začetek teka, učitelja športne vzgoje pa sta vsakemu posamezniku na cilju zmerila čas. Otroci so se odlično odrezali za kar so na koncu prejeli posebna priznanja. Izvedli so tudi vadbeno ura na prostem, ki je bila na ravni oddelka. Z otroki so veliko poskakovali in tekli ter se igrali igro Lovec in zajci.

Izvedli smo še veliko dejavnosti po ostalih oddelkih iz prve starostne skupine ter kombinirane skupine: Pogovor o prihodu v vrtec. Barvanje zajčka. Branje zgodbe. Petje pesmic o zajčku in prevoznih sredstvih. Lepljenje belih krogov na sivega zajčka. Pogovor in zgodba o belem zajčku. Barvanje sivih zajčkov s sivo barvico. Pogovor o

tem, kako pomembno je, da se čim manj vozimo z avtomobili. Barvanje pobarvank o različnih javnih prevoznih sredstvih. Lepljenje belih krogov na sive zajčke ob prihodu. Vsakodnevni sprehodi po bližnji okolici. Vožnja s skiroji in poganjalci. Predstavitve in razgovor o igri »Beli zajček«. Izdelava sivega zajčka. Razgovor o zajčji družini. Razgovor: Kako sem prišel v vrtec? Kako in zakaj očistimo zajčkov trebušček? Igra »Beli zajček« - naša pravila. Seznaniš se s pravili igre. Motivacija k sodelovanju. Igro so otroci izvajali skupaj s starši ob prihodu v vrtec. Listanje slikanic o prevoznih sredstvih. Motivacija staršev, da spremenimo svoje potovalne navade »uspešno nam je«. Spoznamo belega in sivega zajčka (ročni lutki): tipanje, božanje. Pripovedovanje zgodbe o zajčku (ročna lutka). Vsakodnevno – enotedensko lepljenje belih cofkov na sivega zajčka in še nekatere druge.

Sam projekt nas je vse zelo pritegnil, saj si vsi v večji meri prizadevamo, za boljše, čistejše in varnejše okolje za vse nas, posebej pa za naše otroke. Izkušnje nas vzgojiteljev so bile zelo pozitivne, saj otroci še po koncu tega dela projekta prihajajo v vrtec s kolesi, peš ali s skiroji, posebej večji otroci, tudi v različnih vremenskih razmerah.

Vsi sodelujoči so z veliko vnemo sodelovali in se zares potrudili, da pokažemo kako nam je mar. Tudi s strani staršev smo dobili veliko pozitivnih odzivov.

Sedaj je pomembno le to, da to naprej nadaljujemo in se trudimo, da bomo čim večkrat sledili vodilu tega projekta, čeprav je veliko dejavnikov pa tudi »izgovorov«, kateri to onemogočajo. Posebej velik problem predstavlja čas, še posebej v jutranjih urah ob prihodu v vrtec. Priporočamo, da bi se upošteval tudi odhod iz vrtca, ne samo prihod, saj je veliko staršev povedalo, da bi jim bilo takrat lažje.

V nadaljnje si prizadevamo, da se bo delež načina potovanja v vrtec in iz njega, povečal v pozitivno, zato bomo iskali potrebne načine za večjo motiviranost staršev. Pomembno pa je, da smo tudi sami dober vzgled.

OŠ Franceta Prešerna Črenšovci, Enota Vrtec Črenšovci
Zapisala koordinatorka Mirjam Maučec

TRAJNOSTNA MOBILNOST IN »BELI ZAJČEK« V VRTCU PRI OŠ PREŽIHOVEGA VORANCA

V Vrtcu pri OŠ Prežihovega Voranca smo se aktivno vključili v projekt Trajnostna mobilnost v vrtcih. Še kako se namreč zavedamo pomena zdravega življenjskega sloga, med katerega sodi tako gibanje, kot tudi skrb za kakovost zraka, ki ga dihamo. Prav zaradi tega smo mnenja, da je potrebno te vrednote privzgajati že zelo zgodaj, že pri najmlajših. Odločili smo se, da v projekt vključimo otroke celotnega vrtca, od najmlajših, pa vse tja do najstarejših. V projektu tako sodeluje 58 otrok in 8 strokovnih sodelavk.

In kako smo se pri nas lotili projekta? V avgustu smo se ob uvodu v novo šolsko leto sestale strokovne sodelavke, kjer smo se dogovorile o načinu sodelovanja ter aktivnostih, ki jih bomo izvajale v času trajanja projekta.

Ker smo starše našega vrtca imele možnost s samim projektom in igro Beli zajček seznaniš se na roditeljskem sestanku ob koncu meseca septembra, torej po samem Tednu mobilnosti, smo se odločile, da jih bomo povabile k prostovoljnemu sodelovanju že v samem tednu mobilnosti, ne da bi izvajali samo igro.

Tako smo pripravile centralno oglasno desko vrtca z informacijami o tednu mobilnosti, sloganom letošnjega tedna mobilnosti »Gremo peš«, s katerimi smo starše in otroke nagovarjale k trajnostnim prihodom v vrtec. Z otroki v vrtcu smo se medtem veliko pogovarjali o prometu, mobilnosti, spoznavali prevozna sredstva, se dnevno vse od najmlajših naprej podajali na sprehode. Na sprehode

smo se odpravljali kar brez vozičkov, v družbi in spremstvu starejših otrok. Bili smo pozorni na vidljivost v prometu, nosili odsevne jopiče, na varnost v prometu. Posebno pozornost smo namenjali hoji ob robu ceste, hoji po pločniku, prečkanju ceste, kjer smo zelen prehod nakazovali z dvigom roke in s kratko deklamacijo (Dvignjena roka za varnost otroka, oz. pri mlajših Avto stop). Ugotovljale smo, da se je nekaj staršev odzvalo našemu povabilu k izvajanju trajnostne mobilnosti, večina pa se je še, sploh pri mlajših, posluževala avtomobila. Opažale smo tudi, da starši po večini parkirajo avtomobile na parkirišču med vrtcem in šolo ter otroke spremljajo v vrtec oz. šolo- imamo namreč oddelek vrtca v prostorih šole. Peš pot poteka po pločniku. Starejši otroci po večini prihajajo peš po pločniku s parkirišča, medtem ko nekatere otroke mlajših oddelkov starši še prinašajo v naročju.

Na roditeljskem sestanku smo staršem predstavile projekt Trajnostna mobilnost v vrtcu, potek igre Beli zajček ter jim razdelile informativne zloženke o poteku same igre. Starše smo spodbudile k temu, da otroke čim manj nosijo in jim omogočijo čim več gibanja. Med starši je bil pretežno pozitiven odziv. Nekateri med njimi so si za izvedbo igre celo uredili zamenjavo izmene v službi oz. si vzeli dopust. Je pa bilo tudi nekaj staršev, ki so smatrali, da za njih igre na tak način ni možno izpeljati, saj z otrokom prezgodaj prihajajo v vrtec in zanje način mobilnosti s kolesom, peš ali skirojem ni izvedljiv. So pa zato po svojih močeh sodelovali v popoldanskem času ob odhodu tako, da so

prišli po otroke peš, s skirojem ali s kolesom. In kako je tekla sama izvedba igre? Naš teden izvedbe igre Beli zajček je sovpadal s tednom otroka. In ker je teden otroka potekal pod sloganom Naše pravice, smo izpostavile tudi pravico do varnosti in zdravega okolja. Tako smo se v ponedeljek z otroki odpravile v knjižnico, kjer smo jim predstavile zgodnico o belem zajčku preko dramatizacije. Z otroki smo se pogovorile o pomenu skrbi za zdravo okolje in kako lahko sami prispevamo k temu. Vsak otrok je dobil svojega sivega zajčka. Starejši so si jih izdelali sami, prav tako so si ob jutrih izrezali krožce, medtem ko smo jih mlajšim pripravile vzgojiteljice. Otrokom je bila zgodba zanimiva in so jo pozorno spremljali. Predvsem starejši so veliko vedeli povedati o prometu in znajdenju v prometnih situacijah.

Ker vzgojiteljice ob jutranjem prihodu večine otrok iz najmlajših oddelkov nismo bile prisotne in ker še otroci v celoti ne ubesedijo dogajanja, smo se odločile, da otrokom in staršem na oglasne deske pripravimo tabelo ter krožce z znaki - avtomobil, pešci, kolesarji, skiro, ki jih otroci poznajo. Otroci so s starši iz škatlice izbrali sličico, ki je prikazovala njihov prihod v vrtec ter jo nalepili na ustrezno mesto v tabeli. V jutranjem krogu smo si z otroki ogledali tabelo in za vsak trajnosten prihod v vrtec si je posamezen otrok lahko prilepil en krožec na kožušček zajčka. Izpostaviti velja, da so se nekateri otroci v spremstvu staršev odpravili peš v vrtec tudi v slabših vremenskih pogojih. Ob koncu tedna so otroci z navdušenjem pokazali na svojega zajčka. Tudi v tej dejavnosti so pridno sodelovali in zaznati je bilo, da so po koncu igre kar pogrešali lepljenje znakov v garderobi in krožcev na zajčke. Zaznale smo spremembe pri prihodih. Več je bilo pešačenja, vožnje s skiroji in tudi s kolesi. Starejši otroci so sami spodbujali starše, da bi prihajali v vrtec peš, s skiroji ali kolesom. Tisti, ki pa so prihajali z avtomobili, pa so parkirali nekoliko v stran in se do vrtca odpravili peš. Opaziti je bilo tudi, da starši, ki niso bili udeleženi na roditeljskem sestanku niso aktivno sodelovali v igri, čeprav so bili z njo seznanjeni. Otroci so bili seveda nad tovrstnimi prihodi navdušeni in tako so se v oddelku otrok starih 4-6 let odločili, da bodo igro izvajali 14 dni. Prvi teden je bilo nekoliko slabše vreme, v naslednjem pa je bilo topleje in s tem se je povečal tudi prihod na trajnostni način. Otroci so opisovali svojo pot v vrtec, jo risali, uredili plakat okolice, risali cesto, vrtec, šolo, prehode, lepili prometne znake, reševali učne liste v povezavi s prometom. Odpravili so se na daljši sprehod do Črenšovcev, kjer so se srečali s prijatelji iz tamkajšnjega vrtca, se igrali rajalno igro Peljemo se peljemo.

Veliko časa smo na ravni celotnega vrtca namenili spretnostim v mobilnosti na igrišču - vožnja s skiroji, poganjalčki, hoja, hoja po brvi, tekanje. Obiskal nas je tudi policist g. Bačič, ki nam je predstavil svoj poklic in nas ob sprehodu po bližnji okolici podučil o varni udeležbi v prometu.

Opaziti je bilo, da so s trajnostno mobilnostjo otroci veliko pridobili. Postali so bolj pozorni opazovalci svoje poti v vrtec, svoje okolice. Na poti so starši več pozornosti namenili pogovoru s svojim otrokom. In lepo je slišati otroke, ki z veliko vnemo pripovedujejo, da se še vedno poslužujejo trajnostnega načina prihodov v vrtec ne glede na to, da smo z igro zaključili. Starejši otroci so zelo ponosni na nošenje odsevnih brezrokavnikov in to, da lahko mlajše spremljajo na sprehodih, jih vodijo. In seveda je bila kot zaključek izvedbe igre še zelo prijetna nagrada - kresnička, ki so si jo otroci z iskrkami navdušenja v očeh po zaključeni igri odnesli domov.

Strokovne delavke ocenjujemo igro kot pozitivno izkušnjo, saj smo s tem vsi marsikaj pridobili. Nekaj težav nam je sicer povzročal prihod v zgodnjih jutranjih urah, ko so še otroci utrujeni, ko vremenski pogoji niso tako ugodni. In vendarle smo drug drugemu dokazali, kot pravita slovenski modrosti, da je »tam, kjer je volja pot« in »v slogi moč«.

Vrtec pri OŠ Prežihovega Voranca Bistrica
Zapisala: Andreja Kelenc

VRTČEVSKI AVTOBUS

IZVAJANJE PROJEKTA - Projekt smo izvajali prvi teden v oktobru. Starši so projekt zelo dobro sprejeli in upoštevali vsa podana navodila. Otroci so zelo uživali in tekmovali med seboj kdo bo imel več belih pikic na sivem zajčku.

TEŽAVE PRI IZVAJANJU PROJEKTA - Težav nismo imeli. Smiselno bi bilo projekt izvajati večkrat v letu, da bi lahko vplivali na večjo gibalnost in mobilnost staršev.

PRIPOROČILO ZA IZVAJANJE AKTIVNOSTI:

- Igra se lahko igra glede na poljubno število otrok,
- zaradi lažje izvedbe je igra priporočljiva v manjših skupinah, da ni neučakanost predolga
- igralno podlogo lahko prilagodite glede na prostor (igralnica, hodnik vrtca, asfaltno igrišče) ter naredite več manjših skupinic

Vrtec Cirkulane
Vzgojiteljica predš. otrok: Lidija Tement

GREMO S KOLESOM

Izkušnja s projektom - projekt smo izvajali v časovnem okviru enega tedna, letos prvič. Otroci so bili zelo motivirani, saj so ob lepljenju krogcev na zajčka začutili zadovoljstvo in ponos.

Ovire/rešitve- večina otrok je od vrtca oddaljena več kot kilometer, le redki so doma blizu vrtca. Ti v vrtec prihajajo peš, ostali pa se poslužujejo vožnje z avtomobilom. Za starše je to lažje in bolj priročno, vendar so se v času trajanja projekta vsi potrudili, da so prehodili vsaj del poti. Zanimanje za projekt je bilo zaslediti tudi s strani staršev. Projekt bi bilo smiselno izvajati večkrat na leto v krajših časovnih okvirjih, saj bi otroci in starši večkrat del poti do vrtca prehodili ali prekolesarili in uporaba avtomobilov v bližnji okolici vrtca bi se občutno zmanjšala, kar bi bilo dobro z vidika zdravja in varnosti.

Priporočilo za izvajanje aktivnosti: večkratna izvedba vožnje v naravi, z uporabo različnih poligonov (stožci, ovire, klanci, semaforji)

Vrtec: Cirkulane

Vzgojiteljica predš. otrok: Dušanka Kokot

Koordinatorica: Simona Milošič

NOVIČKA TRAJNOSTNA MOBILNOST

- Čas izvajanja dejavnosti za projekt: Mesec september in oktober 2019
- Število udeležencev: 5 oddelkov, starost otrok od 1-6 let
- Skupaj: 89 otrok in 10 vzgojiteljic, ter 2 spremljevalki otrok s posebnimi potrebami.

V našem vrtcu smo se, po lastni predstavitvi projekta (v skladu z napotki podanimi na izobraževanju v Ljubljani - junij in v avgustu v Ivanjovcih), odločile za celovit pristop k projektu, katerega sem podrobneje predstavila na strokovnem timu enote dne, 16.9.2019.

Vse strokovne delavke smo presodile, da je tematiko in dejavnosti možno prilagoditi in izpeljati tudi v starostnih skupinah otrok starih od 1-3 let, s primernim didaktičnim pristopom (tako smo v mlajših skupinah nazorno-preko lutke in s čutili, uspele približati vsebine tudi tej starosti otrok).

Ob predstavitvi projekta in anket namenjenih staršem - roditeljski sestanek, dne 19. 9. 2019, so se ti nekoliko zaskrbljujoče odzvali z dilemo pri izvajanju igre »Beli Zajček«, saj jim jutra ne dopuščajo prihajanja v vrtec na trajnostno mobilen način, zaradi časovnega pomanjkanja. Ob razlagi, da je namen igre in projekta, otroke ozavešiti in jim približati še druge načine »premikov« na željeni cilj, ter se potruditi da vsaj del poti prehodimo. Vsi so sklenili, da bojo svoja vozila parkirali na nekoliko bolj oddaljenih parkirnih mestih. V naslednjih dneh jih je k temu napeljeval tudi plakat, katerega sem pripravila. Predstavljen je bil sprva vsem otrokom, ki so preko sličic razbirali vsebino in namenjen predvsem staršem za sprotno opominjanje (ob vhodu). Nekaj staršev se je dogovarjalo za skupni prevoz (en avto - več otrok) do vrtca ali domov.

Izpostaviti velja, da smo vse vzgojiteljice v času izvajanja igre »Beli Zajček«, predvsem z lastnim vzgledom spodbujale otroke, ti pa posledično starše, za tak način prihajanja v vrtec. Predvsem peš ali s kolesom.

Igra »Beli Zajček« je torej bila izpeljana v tednu mobilnosti; od 23. 9. in 27. 9. 2019. Po podani zgodbi, ki so jo otroci vzljubili in po večkratnem podajanju le-te, si je vsak otrok skupaj z vzgojiteljico, ob šabloni izdelal svojega zajčka. Material ki smo ga izbrale je bil sivi filc, za doseganje večje čutnosti. Tudi krogci so bili iz filca bele barve. V časovnem okviru enega tedna so naši sivi zajčki postajali vedno bolj beli. Kar priča o zares dobrem odzivanju staršev na dejavnost projekta. Ob jutranjem sprejemanju otrok je vsak otrok na način ki mu ustreza ali ga zmore (ob sličicah, kolo, skiro, peš, avtomobil, avtobus,...) predstavil svoj prihod v vrtec, sam prilepil svoj krogec na zajčka in bil deležen zares doživete podpore s strani odraslih in otrok. Če kateri otrok določen dan ni uspel prilepiti krogca, smo vzgojiteljice poskrbele, da smo skupaj s skupino prehodile dobršen del poti in mu za nagrado oz. motivacijo »priskrbele« zelen

krogec. V tem oziru velja izpostaviti načelo enakosti. Po dogovarjanju s starši smo velikokrat šteli tudi odhode iz vrtca, saj so ti v očeh otrok zbuja veliko mero ponosa in zagnanosti. Izpostaviti velja, da so v ankete za vzgojiteljice vneseni zgolj realni podatki. Preko igre smo dosegli tako močno motivacijo, da tudi po zaključku vodene igre, otroci še vedno želijo beležiti - lepiti krogce na zajčke. V ta namen smo vzgojiteljice izdelale skupnega zajčka in se igro igramo še naprej.

Načini prihajanja v vrtec so bili predvsem peš, nekaj otrok je v vrtec prišlo oz. se je pripeljalo s kolesom (s staršem). Ne morem mimo tega, da ne bi izpostavila otroka s posebnimi potrebami-gibalno oviran otrok.

Njegovi starši so poskrbeli, da si je tudi on prislužil vseh pet krogcev in tako očistil zajčkov kožuh, na kar smo še posebej ponosni, saj je mama otroka vsako jutro del poti (zelo težavno za otroka) skupaj z njim prehodila peš. Otrok je v skupini začutil veliko veselje in samozavest, ter tako krepil voljo do hoje.

Dejavnosti po skupinah:

- ogledovanje slikovnih aplikacij, različnih fotografij, ki prikazujejo vlake, avtobuse, postajališča, utrinke z izletov;
- fotografiranje prijateljev na izletu z vlakom;
- ustvarjanje zgodbe v obliki kolaža (npr. pot v vrtec: peš, s kolesom, avtobusom ali vlakom);
- izdelovanje vlakov, avtobusov iz odpadnega materiala zamišljanje in izvajanje animacije z raznovrstnimi lutkami in predmeti, ki ponazarjajo situacije v prometu;
- petje otroških pesmic na temo avtobusa, vlaka, kolesa; ter gibalno uprizorjanje vsebin pesmi
- risanje domišljjskih prizorov ne temo prometa, čemur sledi pogovor ob risbah;
- vožnja z vlakom;
- ogled Železničarskega muzeja (Podgorci)

VIZ Vrtec Ormož, enota Velika Nedelja
Koordinatorica: Katja Luknjar

NOVIČKA

VOŽNJA Z VLAKOM

V okviru projekta TRAJNE MOBILNOSTI in v tednu otroka smo se v vrtcu Ormož odločili za vožnjo z vlakom. Otrokom bi radi približali trajnostna prevozna sredstva. Nekateri otroci se še nikoli niso peljali z vlakom. Srečanja so se udeležili otroci stari 4-6 let s svojimi starši iz skupin Radovednih bučk in Prijateljev. Skupaj nas je bilo 63 potnikov. Dne, 10.10.2019 smo se skupaj odpravili na prijetno potovanje z vlakom. Dobili smo se na železniški postaji Ormož. Odpeljali smo se na ogled ZBIRKE ŽELEZNIŠKE DEDIŠČINE - MUZEJ NA STANICI V OSLUŠEVCE. Tam nas je pričakal gospod Korpar, kateri nam je razkazal njihov muzej. Otroci in starši so si na začetku ogledali stari vagon preurejen v muzej, tam smo si ogledali video projekcijo priprave muzeja, kako so izgledali vlaki nekoč in kako danes. Ogledali so si lahko predmete iz preteklosti. Narejenih imajo več maket vlakov, železniške postaje Ormož. Na razstavi imajo veliko starih predmetov katere so nekoč uporabljali v železnici. Ogledali smo si tudi staro lokomotivo, katera je

prenovljena in urejena tako, da so se otroci lahko v njej igrali. Sami so lahko vozili vlak. Imeli so krmilo, in videne tire po katerih se njihov vlak pelje, podobno resnični vožnji strojevodja. Otroci so zelo zbrano opazovali predmete, si ogledali video projekcijo, katera jim je bila zelo všeč. Še najbolj so jih pritegnile makete vlakov in vožnja lokomotive. Druženje je bilo zelo prijetno. Otroci so se po bližje spoznali z zgodovino železnice, sami se vživljali v vlogo strojevodja. Doživeli so vožnjo z vlakom katera jih je najbolj osrečila in v njih pustila največji vtis. Tudi starši so bili nad samo dejavnostjo in njeno izvedbo zelo navdušeni, saj so spoznali veliko novih stvari ter se seznanili z zgodovino železnice.

IZVEDBA IGRE BELI ZAJČEK

Igro Beli zajček smo izvajale vse skupine v vrtcu Ormož. Sodelovalo je 135 otrok. Otroci so igro zelo lepo sprejeli, večje težave so imeli starši. V začetku tedna je bolj malo otrok v vrtec prihajalo na trajnostni način, vendar so jih zajčki in krogci zelo motivirali in so nekateri otroci to vzeli zelo resno. V vrtec so prihajali peš, s kiroji, kolesi.

V času, ko smo izvajali dejavnost Beli zajček, mi je eden izmed otrok iz naše skupine zjutraj, ko je prišel v igralnico, dal v roke zemljevid prehojene poti in povedal: »Mi smo včeraj zjutraj pozabili priti peš v vrtec, pa popoldne so prišli po mene z avtom, pa smo spet pozabili iti peš iz vrtca. Potem pa smo popoldne šli to popraviti tak, da smo šli na dolgo hojo.« Tudi po izvedbi igre se več otrok spomni, da je bolje priti v vrtec peš in na to opozorijo svoje starše.

VIZ Vrtec Ormož, enota Ormož
Koordinatorica: Jožica Herbar

NOVICA ZA NOVIČNIK

V vrtcu smo teden mobilnosti izvajali v tednu od 18. do 24. septembra 2019. Vzgojiteljice so otrokom po posameznih igralnicah predstavile zgodbo Beli zajček - po večini s plišastimi zajčki. Večina otrok, tudi mlajših, je v pripovedovanju uživala in zgodbo tudi razumela. Prav tako so jim bila jasna navodila, ki so jih vzgojiteljice predale otrokom (prvotno tudi staršem) glede prihoda v vrtec. Nadaljevali so z preslikavo zajčka, starejši so to opravili sami, mlajšim pa so zajčke in kroge izrezale vzgojiteljice. Vsi otroci so krogce na zajčke nalepili sami.

V projektu je sodelovalo 55 otrok. Prvi dan je v vrtec prišlo peš le 17 otrok. A z dneva v dan je situacija postajala vse bolj sprejeta in zaželena. In število otrok, ki so s starši prihajali peš se je z dneva v dan povečevalo. Najbolj se je to odražalo v najstarejši skupini in skupini otrok kombiniranega oddelka, saj so se otroci med seboj spodbujali kdo bo prišel v vrtec večkrat peš. Ob koncu tedna je v vrtec peš hodila že večina otrok (43 otrok).

Zanimiva je bila ugotovitev, da se je še po zaključenem projektu hoja v vrtec nadaljevala. Projekt je bil, vsaj po moje, najuspešnejši v 1. starostni skupini saj so starši otroke spodbujali, da so v vrtec prihajali sami, čeprav so večino otrok starši pred projektom prinašali v vrtec v naročju. Zanimivo je, da se je ta navada ohranila vse do danes.

Projekt je dobro zastavljen, odlično sprejet s strani staršev in otrok. Predvsem starejši (predšolski) otroci so izrazili željo, da bi v vrtec hodili peš skozi celo leto. Prav tako je ravno v tej skupini bila največja ozaveščenost o skrbi za okolje in o ohranjanju čiste narave.

Pod mojimi novičkami je še natančno poročilo, ene naših vzgojiteljic. Tudi priložene fotografije so iz omenjene skupine.

Vrtec Podgorci pri OŠ Velika Nedelja
Zapisala koordinatorica: Manuela Majhenič, dipl. vzg.

IGRA »BELI ZAJČEK«

Vzgojiteljice smo izdelale otrokom iz papirja sive zajčke in bele kroge saj gre za mlajše otroke. Zgodbo o belih zajčkah smo predstavile s pomočjo plišastih zajčkov. Poskušale smo jim pojasniti, zakaj imajo zajčki sive kužuščke in kako lahko pripomorejo k temu, da bi kužuščki zajčkov postali spet beli.

Teden mobilnosti smo v vrtcu izvajali od 18. 9. do 24. 9. 2019. Prvi dan je prišel peš v vrtec samo en otrok, zato je bil nagrajen z belim krogom, ki ga je lahko prilepil na belega zajčka. Tako je pripomogel, da je naslednje dni prišlo peš v vrtec še nekaj otrok. Od trinajstih otrok, ki obiskujejo skupino »Medveda Jaka« in odsotnosti otrok (prvi, drugi in peti dan odsotna dva otroka, tretji dan odsotni štirje otroci in četrti dan odsoten en otrok), je v vrtec prišlo peš osem otrok, od tega dva otroka enkrat, trije otroci dvakrat, en otrok trikrat in dva otroka štirikrat.

Vrtec Podgorci pri OŠ Velika Nedelja
Zapisala: Blanka Pavlovič, dipl. vzg.

NOVICE Z ROŽNATEGA GRIČKA IZ VRTCA TEZNO MARIBOR

V času od 16. 9. 2019 do 21. 10. 2019 smo v Vrtcu Tezno Maribor izvajali projektne aktivnosti trajne mobilnosti, v katerih je sodelovalo 222 otrok in njihovih družin. Otroci so zgodbo o Belem zajčku spoznali preko slikovnih predlog, taktilne knjige, s pomočjo lutk, igrane predstave, senčnega gledališča in gledališča kamišibaj. Navdihujoča motivacija in iskrena želja, da z lastnim zgledom ohranjamo planet, je spodbudila otroke, starše in strokovne delavce k odgovornemu pristopu izvedbe projektne aktivnosti.

Že ob prihodu v vrtec smo na stenah igralnic in garderob lahko opazili najrazličnejše plakate, ki so spodbujali k razmišljanju, kako bi lahko očistili zajčka, izdelali vozila brez izpušnih plinov, prišli v vrtec peš ali s kolesom in še bi lahko naštevali.

Na najrazličnejše načine smo beležili prihode v vrtec in odhode domov. Pri tem smo upoštevali dejstvo, da nekatere družine, zaradi oddaljenosti v vrtec, ne morejo priti v vrtec drugače, kot z avtomobilom. Zato smo se skupaj domislili, da parkirajo v bližini vrtca in del poti prepešačijo.

Otroke in starše smo z organiziranim pohodom vseh generacij v okviru projekta Simbioza giba spodbudili, da so

otroci skupaj s starši v popoldanskem času s kolesi ali peš premagovali razdalje, ki so jih sicer prevozili z avtomobili. Otroci so v vrtcu o tem pripovedovali in s tem pridobili priložnost pomagati očistiti zajčka.

Otroci so v vrtcu tudi:

- po svojih predstavah izdelali trajnostna vozila, ki ne onesnažujejo okolja;
- oblikovali zloženke za občane z nagovorom po spreminjanju potovalnih navad;
- na sprehodih opazovali promet, udeležence v prometu in vrednotili njihova ter naša ravnanja;
- izdelali zloženke za voznike, ki svoje avtomobile parkirajo na pločnikih in jih zataknili za brisalce
- se vozili z avtobusom;
- izdelali načrte varnih in nevarnih poti v vrtec, ki so jih prej fotografirali;
- raziskovali knjige na temo prevoznih sredstev;
- prepevali pesmi Z avtobusom k teti (J. Bitenc), Mi se z vlakom peljemo (Ljudska izštevanka);
- sodelovali pri izdelavi družabne igre s kocko in izmišljanju imena za novo družabno igro »Pojdi v vrtec peš ali s kolesom«.

V otroški spontani igri smo lahko opazovali podoživljanje projektnih aktivnosti. V koticah so otroci hranili zajčke, se vozili z namišljenimi avtobusi in ladjami, risali in konstruirali najrazličnejša vozila.

Spremljava izvedenih dejavnosti je pokazala, da se je v času merjenja več družin v vrtec ali iz vrtca odpravilo peš, s kolesom ali javnim prevozom. Prav tako beležimo, da so otroci v vsakdanjem govoru začeli uporabljati besedišče, ki so ga spoznali (npr. trajnostna mobilnost, ogljikov dioksid, potniški promet ...).

Poslavljam se z otroško izmišljarijo, ki je nastala v skupini najstarejših otrok:

Ne pelji se z avtom, ker to ni lepo!
Narava več ne diši in ptiček več ne žvrgoli.
Pelji se s skirojem, vlakom, avtobusom,
pojdi na kolo, da razmigaš si telo.
Najbolje bi bilo, da se odpraviš peš,
v službo, vrtec, trgovino in imel se boš res fino.

Otroci in strokovni delavci iz Vrtca Tezno Maribor

NOVICA ZA NOVIČNIK: V NAŠEM VRTCU GREMO PEŠ!

Projekta Trajnostna mobilnost v vrtcu smo se lotili z velikim veseljem, saj je ta projekt eden izmed pomembnejših projektov, kar se tiče varovanja okolja v katerem živimo in je tesno povezan tudi z našim zdravjem.

Vzgojitelji so projekt Trajnostna mobilnost v vrtcih staršem predstavili na roditeljskih sestankih. Starše pa so o izvajanju projekta obvestili tudi z obvestilom na oglasni deski. Starši so izpolnili ankete pred izvajanjem projekta. Po skupinah pa so začeli z izvajanjem igre Beli zajček ter drugimi dejavnostmi.

DEJAVNOSTI V OKVIRU PROJEKTA ZBRANE IZ VSEH SKUPIN:

- Otroci so poslušali Zgodbo o belih zajčkih (tudi ob uporabi ploskih lutk in aplikaciji zajčje družine na panoju).
- Likovno so ustvarjali po zgodbi, seznanili se pesmijo o zajčku.
- Ob zgodbi so se pogovorili, kaj je trajnostna mobilnost, zakaj je pomembna, kako otroci prihajajo v vrtec, zakaj je pomembno, da v vrtec ne prihajamo za avtomobilom, na kakšen način še lahko prihajamo v vrtec ...
- Pogovarjali so se z otroki kako, poteka njihova pot do vrtca (kdo jih pripelje, na kakšen način pridejo v vrtec).
- Z otroci so se pogovarjali o prometu, prevoznih sredstvih, se seznanjali z onesnaževanjem okolja in o pomenu izpušnih plinov.
- Izvajanje igre Beli zajček.
- Po pogovoru o vsebini si je vsak otrok obrisal, izrezal, pobarval in s flumastrom dorisal manjkajoče dele na svojem zajčku. Ko so bili vsi zajčki dokončani, so se pogovorili o pravih zbiranju belih krogov in lepljenja le teh na zajčke.
- Po uvodni motivaciji je sledila izdelava svojega zajčka, kjer so si ga otroci obrisali, izrezali in pobarvali kožušček na sivo barvo, nato pa naslednji dan narisali še dele zajčka.
- Z otroki so se dogovorili, kako bodo pobelili trebuščke zajčkom: če bodo v vrtec prišli peš, s kolesom, avtobusom ali vsaj del poti opraviti peš, kolesom, skirojem, avtobusom.
- Vsako jutro so se v jutranjem krogu spomnili na zajčke, se pogovorili o tem, na kakšen način so otroci prišli v vrtec ter pritrdili bele kroge na zajčke. Zadnji dan so si ogledali svoje zajčke ter ugotavljali kateri zajček je najbolj bel.
- Izvedli so še druge dejavnosti, kot so sprehodi po ulicah ob opazovanju prometa ter utrjevanjem pravilnega obnašanja v prometu, obiskali so jih tudi policaji, jim pokazali svoja

vozila in opremo ter povedali mnogo zanimivega; risali so različna vozila, ki jih srečamo v prometu; največ pa so se pogovarjali in ti pogovori so bili najbolj pestri ob lepljenju krogcev na zajčke.

- Spoznali so pesmico in gibalno igro o vlakcu.
- Izdelali so avtocesto in se igrali igro Beli zajček.
- Obiskali so jih mariborski prometni policisti in jim povedali, kako pomembno je biti viden v prometu, uporabljati odsevne jopiče in kako in kje lahko varno prečkamo cesto.
- Odpravili so se na pot okrog sveta »z vlakom«, ter na sprehod po okolici vrtca – uporabili so odsevne jopiče, da so bili vidni od daleč. Upoštevali so pravila lepega vedenja in varnega prečkanja ceste v spremstvu vzgojiteljic.
- Spoznali so različne ritmične igre, kjer so spoznavali načine mobilnosti, igrali gibalno igro-stop policist, katero so vsakodnevno želeli, da se jo igrajo. Tudi družabno igro 113-policija, katera je otroke spoznavala z različnimi pravili v cestnem prometu. Ogledali so si tudi videoposnetek, kateri jih je nagovoril o trajni mobilnosti in kateri je bil tudi izhodišče za nadaljnje dejavnosti.
- Izvedli so dejavnost moja pot v vrtec.
- Poslušali so pravljico Vesne Radovanovič: Rožnati avtobus. Pogovarjali so se o prometu, vožnji z avtobusom, trajnostni mobilnosti – več ljudi se pelje skupaj, ekološki ozaveščenosti – recikliranje ... Otroci so predlagali, da bi tudi sami imeli avtobus na vrtu in bi se v njem igrali, a ker to ni bilo mogoče izvesti, so si v igralnici sami ustvarili svoj avtobus in se igrali vožnjo z avtobusom. Nato so avtobus narisali.
- Prebrali so pravljico Mojiceje Podgoršek: Formula 1 in policaj Mataj. Otroci so se seznanili s prometnimi znaki, ki jih vsakodnevno srečujejo na poti v vrtec, ponovili so prometna pravila, varno hojo v prometu in si izdelali znake za detektivsko pustolovščino.
- Igra Detektiv: ko so se primerno obuli in oblekli ter si nadeli varnostne jopiče, so vzeli opozorilne znake, ki so jih pripravili dan prej in se odpravili na detektivsko pustolovščino. Znak z veselim obrazom in roza avtomobilom ter kljukico je pomenil, da je avto pravilno parkiran, znak z modrim prečrtanim avtomobilom in žalostnim obrazom je pomenil, da je avto narobe parkiran. Znake so dali voznikom za vetrobransko steklo in se ob pravilno in nepravilno parkiranem avtomobilu pogovorili. Opazovali so tudi prometne znake, pešce, kolesarje ... Otroci so si na koncu prislužili detektivsko medaljo.

• Pogovarjali so se o belih zajčkah, onesnaženosti in izpušnih plinih. Ogledali so si fotografije prevoznih sredstev, katera bi bila boljša za okolje in katera okolje onesnažujejo. V tem tednu so otroke obiskali gasilci in so spoznali še gasilce in gasilski avto. Na igrišču so se otroci vozili s skiroji, tricikli in poganjalčki in tako smo še bolj spodbujali prihod v vrtec kako drugače, kot le z avtomobilom. Ob koncu tedna so otroci z lutkami sami uprizorili krajšo verzijo zgodbe o belih zajčkah.

• Izvedli so aktivnost Pobarvaj avtobus/vlak. Večji poudarek so dali na javni prevoz, kjer so spodbujali uporabo le tega in poročanje otrok ali so se že vozili z vlakom, avtobusom, kako je bilo, kje so sedeli, ... Začeli so izdelovati svoj avtobus iz kartona kot drugo dodatno aktivnost. Otroci so podali veliko idej glede izvedbe, barve, oblike. Skupaj so skozi teden izdelovali avtobus, v katerem so se kasneje odpeljali prav vsi. V avtobus so lahko vstopili z avtobusno karto, katero so si otroci sami izdelali. V avtobus so povabili tudi druge otroke iz sosednjih igralnic. Tako so trajnostno mobilnost širili tudi med druge skupine.

ODZIVI OTROK

• Otroci so nagovarjali starše, da so jim omogočili, da so se pripeljali kdaj tudi s skirojem ali kolesom. Otroci so nagovorili starše, da so se peljali z avtobusom na popoldanske dejavnosti ali se z vlakom odpeljali na izlet.

• Otroci so bili navdušeni nad tem, da je njihov zajček postajal bel.

• Otroci so bili tako motivirani, da so starše vsakodnevno opominjali na trajnostni prihod v vrtec.

• Otroci so spodbujali starše, da parkirajo dalje od vrtca, da se ne pripeljejo na parkirišče pred vrtcem, ampak da gredo vsaj del poti peš.

• Otroci so ponosno čistili kožušček zajčku. Staršem so povedali, da je to dobro za naravo, rastline, živali, za nas, naša pljuča, zrak ...

• Ob beleženju je pri nekaterih otrocih bilo kar nekaj zadrege in utemeljevali so, zakaj niso prišli v vrtec na trajnostni način.

ODZIVI STARŠEV

• Starši so bili malo nejevoljni, ker se jim zjutraj mudilo.

• Starši so se trudili ustreči otrokom, da bi prišli v vrtec na trajnosten način.

• Starši so omogočili otrokom prevoz z vlakom in avtobusom tudi v popoldanskem času.

• Na željo otrok, so nekateri starši pripeljali otroka s kolesom ali pripešali ob otroku, ki se je peljal s kolesom ali poganjalčkom do vrtca.

ODZIVI VZGOJITELJEV

• Projekt je odličen.

• Pri projektu so bile morda ovire to, da vsi starši niso prinesli vprašalnikov nazaj, tako, da vseh odgovorov pač nismo dobili, da bi bil rezultat bolj realen.

• Verjamem, da se bodo dejavnosti in prihodi skozi čas spremenili, s tem mislim tudi izboljšali.

• Ideje za druge vrtce bi morda izpostavila, da se dejavnosti čimbolj dolgo izvajajo in nadgrajujejo, saj le to ima trajno vrednost in vrednoto pri otrocih in odraslih.

• Ob zaključku dvotedenskega izvajanja še naprej spodbujamo trajnostno mobilnost, saj se je izkazalo, da so se že sedaj rezultati vidno izboljšali.

Vrtec Jadvice Golež Maribor

Zapisala koordinatorica: Petra Viderman

TRAJNOSTNA MOBILNOST V VRTCU JOŽICE FLANDER MARIBOR

V našem vrtcu se zavedamo, da je vpliv ljudi na okolje vedno večji, zato smo se v naši enoti pridružili projektu Trajnostna mobilnost v vrtcih in šolah, da tudi mi nekaj doprinesemo k skrbi za okolje.

V sam projekt je v enoti Vanček Šarh, vključenih 159 otrok, starih od 2 do 6 let. Namen projekta in izvedba, je bila staršem predstavljena že na prvem uvodnem roditeljskem sestanku. Strinjamo se, da je potrebno otrokom že v prvih letih otroštva, privzgojiti čut za skrb za naše okolje in jih ozaveščati o boljših alternativnih načinih premikanja in prometni vzgoji. V kaj se bomo pri izvedbi samega projekta poglobili, smo izvedeli preko anketnih vprašalnikov.

Mesec september, je bil čas, ko smo načrtovali z otroki samo izvedbo projekta in dejavnosti v sklopu le tega. Staršem smo razdelili anketne vprašalnike, ki so nam dali

vpogled na kaj se moramo osredotočiti. Strokovne delavke smo bile pozitivno presenečene nad načini prihajanja otrok v vrtec. Največji delež otrok namreč pride v vrtec peš, s kolesom ali skirojem, nekaj je tudi sovoznštva, najmanj otrok se pa v vrtec pripelje z avtomobilom. Poudarek smo v tem mesecu dale na teden mobilnosti v sklopu katerega smo se z otroki načrtovali aktivnosti.

V oktobru samo tako pričeli zares. Otrokom smo ponudili različne dejavnosti za spodbujanje trajnostnih načinov premikanja:

- Izdelava avtobusa iz škatel
- Izdelovali smo prevozna sredstva iz odpadne embalaže
- Obisk policistov in seznanitev z njihovim delom
- Naučili smo se pesem »AVTOBUS«
- Igra Beli zajček in spremljanje prihodov otrok

- Otroci so ustvarjali v različnih likovnih tehnikah svojo pot v vrtec
- Na sprehodih spoznavamo varne poti okrog vrtca, opazujemo promet in prevozna sredstva
- Spoznavali smo kako lahko pomagamo očistiti naš planet Zemljo > (ločevanje odpadkov, zmanjševanje le teh,...)

Sam projekt bomo uresničevali in nadgrajevali čez celotno šolsko leto. Želimo si, da bi se otroci zavedali, da lahko kljub temu da so še majhni lahko vseeno storijo veliko dobrega za naše okolje in svet okrog nas

Vrtec Jožice Flander Maribor
Koordinatorica: dipl. vzg. Katarina Kline

RAZVOJ TRAJNOSTNE MOBILNOSTI V NAŠEM VRTCU

V preteklosti se je razvoj mest v največji meri prilagajal prav prometu. Količina avtomobilov je hitro rasla, s tem pa se je povečevala tudi obremenitev v mestih. Prišel je čas, da se mesta, kraji in vasi pričnejo razvijati z roko v roki in upoštevajo skupne interese. Poskrbeti je potrebno za razvoj trajnostnega prometa in predvsem vplivati na spremembe obnašanja in navad ljudi, saj bomo le tako lahko poskrbeli za razvoj družbe v pravo smer.

Namen projekta je ozaveščati starše in otroke o koristih nemotoriziranih oblik premikanja in drugih alternativnih prevozov. Vsi prebivalci našega mesta, lahko pomembno vplivamo na zdrav način življenja ter na pozitiven in spoštljiv odnos do okolja.

Staršem smo strokovne delavke vrtca na prvem roditeljskem sestanku predstavile prednosti aktivnejše mobilnosti, kot sta na primer hoja in kolesarjenje v vrtec ali službo, kako lahko le ta pomembno vpliva na izboljšanje počutja in zdravja in je odličen način kako v natrpanem urniku najdemo čas za gibanje, za opazovanje okolja, skratka tudi za skupna druženja - pogovore.

Prav tako smo dodale, da imajo v predšolskem obdobju na aktiven življenjski slog otrok, na otrokovo mobilnost ter razvijanje zdravih navad, precejšen vpliv starši sami. Starše smo zato pozvale, da trajnostno delujejo tudi sami. Spodbudile smo jih, da izkoristijo prosti čas z otrokom in ga dodatno pripravijo kot aktivnega udeleženca v prometu.

S prometno vzgojo pričnemo že od rojstva otroka ter nadaljujemo do konca življenja. Otroci so se in se še bodo preko projekta trajnostne mobilnosti seznanjali, kateri so za okolje in zdravje prijaznejši načini. Namen je spodbujati zdrav način življenja ter krepiti pozitiven in spoštljiv odnos do okolja-narave.

Meseca septembra smo v okviru projekta Trajnostna mobilnost v našem vrtcu izvajali različne aktivnosti na temo prihoda v vrtec. Z Belim zajčkom je bil namen predvsem spremeniti potovalne navade otrok, zmanjšati motorizirani

promet v okolici vrtca in spodbuditi otroke in starše h gibanju. V projekt je vključenih 122 otrok, starih od dveh do šest let.

Nekaj dejavnosti s katerimi smo pričeli naš projekt:

- Knjižni kotiček smo obogatili s knjigami o prevoznih sredstvih.
- Spremljamo in beležimo kako otroci in starši prihajajo v vrtec.
- Igramo se gibalno igro »Avtobus«.
- Na sprehodih opazujemo prometne znake in predpise, ki veljajo predvsem za pešce in kolesarje.
- Se igramo poučno družabno igro »Prvi koraki v prometu«.
- Seznanili se z delom policije.

Trajnostna mobilnost je način življenja in prav je, da jo kot vrednoto predstavimo vsem otrokom in njihovim staršem, saj se naše navade oblikujejo že v najzgodnejšem otroštvu.

Vrtec Jožice Flander Maribor
Koordinatorica: dipl. vzg. Ida Verber

DA BI IMEL ZAJČEK SPET SNEŽNO BEL KOŽUŠČEK

V Vrtcu Studenci Maribor otroci enote Iztokova želijo živeti v čistem okolju, ki bo dobro za njih in vsa ostala bitja v naši okolici. Trem vrtčevskim skupinam otrok, so se pri dejavnostih pridružile tudi tri jaslične skupine.

Strokovne delavke so s pomočjo pravljice o malem belem zajčku otroke seznanile s problematiko. Pri večjih skupinah se je razvila zanimiva diskusija o nekaterih pojmihi, ki so jih zasledili v pravljici, pa jih morda niso poznali. Otroci so se znali vživeti v zajčka, znali so opisati kako se zajček počuti in poiskati vzroke za nastalo situacijo.

Mlajši so pridno zavihali rokave, svoje roke spremenili v avtomobile, jih namočili v sivo barvo in pobarvali bele kožuščke svojih zajčkov. Z vzgojiteljicami so se dogovorili, da se bodo v tednu mobilnosti trudili, da bodo kožuščki zajčkov spet beli. V jutranjih krogih so vsakodnevno preverjali načine prihoda v vrtec, lepili bele kroge na sive zajčke, primerjali zajčke, preštevali nalepljene kroge ter drug drugega spodbujali h kolesarjenju in hoji.

Nekatere skupine otrok so si ogledale tudi avtobusno postajo, se peljale z avtobusom in prepevale pesmi o avtobusu in kolesu.

Otroci so se strinjali, da se bodo potrudili čim pogosteje prihajati v vrtec na način, ki ne onesnažuje okolja.

Menimo, da je bil cilj igre, spodbuditi otroke in starše, da pridejo v vrtec bolj pogosto peš, s kolesom ali z javnim prevozom, dosežen. Želimo si, da bi učinek igre in ozaveščanja trajal še veliko sončnih dni, ki jih ne bo skrla siva megla izpušnih plinov.

Vrtec Studenci Maribor

Zapisala: Biljana Levstik v sodelovanju z vzgojiteljicami enote Iztokova

ZGODBA O BELIH ZAJČKIH

Spodbujanje in ozaveščanje v okviru trajne mobilnosti smo pričeli v tednu mobilnosti od 16.09.2019 do 27.09.2019. V projekt so se vključili tudi v prvem starostnem obdobju (1-3 leta). Zgodbo so prilagodili starosti primerno. Vzgojiteljice so v jasličnih oddelkih apelirale na starše in bile pri tem zelo uspešne.

Torej, da namesto avtomobilov uporabljamo javni potniški promet, kolesa oz. hodimo peš. Kajti s tem bomo pripomogli k čistejšemu zraku, zmanjšali bomo hrup, predvsem pa bomo sami pri tem bolj aktivni.

V skupini smo otrokom podale zgodbo O belih zajčkah s pomočjo lutk. Otroci so tako zgodbo lažje doživeli in razumeli. Na podlagi te zgodbe so naslednje dni otroci s pomočjo staršev lepili krogce na zajčke, da so jim očistili kožušček (tisti, ki so v vrtec hodili peš, s kolesom ali javnim prevozom). Na skupnem druženju smo se naučili pesem Didel, didel dajčka in Moj rdeči avto ter ju gibalno prikazali. V slikanicah smo iskali prevozna sredstva, jih poimenovali in tako spoznavali. V igralnici smo razvrščali avtomobile po velikosti ter barvi. Na sprehod smo se podali z bibo in vozičkom, vendar smo se med samo vožnjo ustavili ob robu gozda, kjer so se lahko sprehajali tudi otroci, ki se vozijo v vozičku (ne zmorejo še daljših razdalj).

Vsekakor se bomo trudile še v prihodnje, da bomo starše in otroke spodbujale k gibanju ter k druženju med hojo, kolesarjenjem, ali vožnjo z avtobusom.

V drugem starostnem obdobju (3-6 let) smo se projekta lotili sistematično. Cestni promet v svetu kot tudi v Sloveniji zelo narašča. S tem vse bolj onesnažujemo okolje, negativne posledice pa čutimo na svojem zdravju. Hoja, kolesarjenje in prevoz s sredstvi javnega potniškega prometa so zabavni in jih je treba spodbujati že od malih nog. Otroci, ki so samostojno mobilni, se bolje, hitreje in aktivneje učijo o svoji okolici.

Projekt Trajnostna mobilnost v vrtcih, smo vzgojiteljice predstavile staršem otrok na prvem roditeljskem sestanku. Sodelovanje staršev v projektu je ključnega pomena, saj je način prihoda otrok v vrtec v veliki meri odvisen od staršev. Starše smo seznanili z zgodbo "BELI ZAJČEK". Po prebrani oziroma pripovedovani zgodbi (slikani aplikaciji) je sledil razgovor o vsebini. Otroci so pokazali zanimanje in interes, da zajčku pomagajo očistiti siv kožušček. S pomočjo modela, je vsak otrok obrisal svojega zajčka, ga izrezal, mu s črnim flomastrom narisal oči, usta, smrček, brke ter ga pobarval. Prav tako so s pomočjo vzgojiteljic izrezali bele krogce, katere so otroci vsako jutro ob pogovoru, kako so prišli v vrtec, nalepili na svojega zajčka. Beli krogci so lahko nalepili samo tisti otroci, kateri so prišli v vrtec peš, s kolesom, skirojem, z javnim prevozom ali v kombinaciji vsega naštetega.

Opazili smo, da so otroci sami opominjali starše, naj prihajajo oz. odhajajo v vrtec oz. iz vrtca, peš ali s kolesom, saj jim je to veliko pomenilo. Veliko staršev je izrazilo pozitivno mnenje o sami aktivnosti ter jo pohvalili. V času

projekta smo spremembo na zmanjšano število avtomobilov pred vrtcem, opazile tudi vzgojiteljice.

Prvi korak k spreminjanju potovalnih navad in zmanjšanju mobilnosti v prometu smo uspešno izvedli. Tudi v prihodnje bomo spodbujali otroke in starše k prijaznemu in varnemu načinu prihoda v vrtec.

NAŠI ZAJČKI

Otrokom smo želele približati zgodbo, zato smo se odločile in naredile zgodbo s slikovno aplikacijo. Tako so otroci lažje razumeli bistvo zgodbe. Prav tako smo v ta projekt vključile vse vsebine po kurikulumu za vrtce. Tako, da so otroci s pomočjo slikovne aplikacije pripovedovali zgodbo. Naučili smo se pesem o prometu, ples o zajčku....

Otroci so v jutranjem krogu povedali s čim so prišli v vrtec, si vzeli beli krog in ga zalepili. Eni so bili uspešni bolj drugi manj. Vedno več otrok prihaja v vrtec s kolesom. Razlika je zelo očitna in veseli smo, da smo pristopili k projektu.

Vrtec Studenci Maribor, enota Radvanje

Zapisale vzgojiteljice: Sidonija Bratuša, Nina Pučko, Martina Rajh, Kristina Vračko, Renata Brlič ter Andreja Senekovič
Združila: koordinatorka projekta Sidonija Bratuša

PROJEKT TRAJNOSTNA MOBILNOST V VRTCU PRI OSNOVNI ŠOLI BENEDIKT

V tem šolskem letu smo se odločili za sodelovanje v vseslovenskem projektu trajnostne mobilnosti in na to temo, čeprav v kratkem času, izvedli veliko aktivnosti. Izvedba igre Beli zajček je trajala 14 dni in sicer od 24. 9. 2019 do 4. 10. 2019. V projektu sodelujejo štirje oddelki drugega starostnega obdobja. Skupno 85 otrok.

Pri takšnih projektih so starši ključnega pomena, saj je način prihoda otrok v vrtec v celoti odvisen od njih. Pomembno je, da najprej motiviramo prav njih, kajti brez staršev nam projekt ne bi uspel. Pripravili smo načrt motivacije oziroma predstavitev projekta na roditeljskem sestanku. Starši so naše ideje za izpeljavo projekta z navdušenjem podprli hkrati pa so se pojavili dvomi glede časovne stiske, oddaljenosti, varnosti, ampak smo za vse imeli pripravljeno rešitev.

Pri tem nam je bil v veliko pomoč BELI ZAJČEK. Njegova zgodba nas je skupaj s starši spodbudila k razmišljanju o kulturi vedenja v prometu, zdravem načinu življenja ter odnosu do okolja. Otroci pa so se skupaj z BELIM ZAJČKOM seznanjali, kateri so za okolje in zdravje prijaznejši načini prevoza in zakaj prevozna sredstva onesnažujejo okolje.

Otrokom smo približali trajnostne, aktivne oblike prihoda v vrtec in jih spodbujali, da so v tem času v vrtec ali popoldan domov vsaj delček poti pešali, kolesarili,...pri starših pa smo želeli doseči pri tem podporo.

Ugotovili smo, da so starši zainteresirani za takšne oblike dela, ampak jim velikokrat zmanjka časa. Ne zavedajo pa se kako dragocen je tak čas, ki ga preživiš z otrokom, ko greš z njim peš do vrtca. Otroci se največ naučijo z vzgledom, zato bomo nadaljevali s spodbujanjem uporabe trajnostnega načina mobilnosti vseh, ki so otrokom vzgled. Uspešno smo izvedli veliko aktivnosti v posameznem oddelku, skupno pa bi izpostavili izvedbo KOLESARSKEGA

DNE V VRTCU, ki smo ga naslovili z znanim sloganom: VSI NA KOLO ZA ZDRAVO TELO! Skozi projekt smo ugotovili, da so otroci prihajali v vrtec tudi s kolesi in jim je to bilo zelo všeč, zato smo se odločili, da k temu spodbudimo še ostale otroke.

Da pa ne bi bilo to običajno kolesarjenje smo v vrtec povabili policista. Poučil nas je, kaj je potrebno za varno vožnjo s kolesi. Pogledal nam je opremo za kolesarjenje, dal navodila za varno vožnjo in nas opazoval pri spretnosti vožnje s kolesom. V ta namen smo imeli postavljen poligon s semaforjem na šolskem igrišču.

Pohvalil je otroke in njihovo vožnjo s kolesi. Po vožnji nam je policist razkazal še policijski avtomobil, nas pozdravil s sireno in se odpeljal. Bil je prijeten in uspešen kolesarski dan, ki ga bomo še večkrat ponovili.

OŠ Benedikt, enota vrtec Benedikt

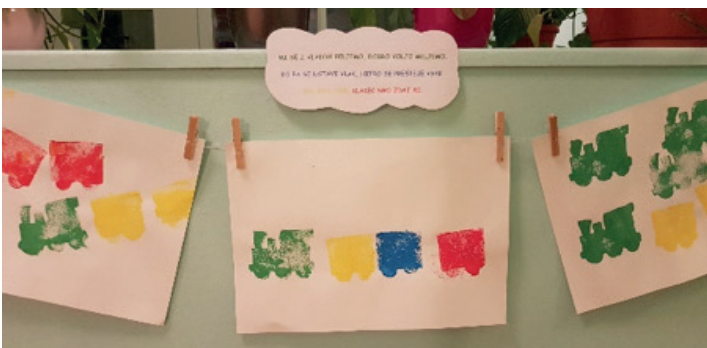
NOVICA ZA NOVIČNIK

V vrtcu Sonček v šolskem letu 2019/2020 vse skupine in tako 95 otrok sodeluje v projektu TRAJNOSTNA MOBILNOST. Igro Beli zajčke smo izvali v vseh skupinah od 16. 9. 2019 do 27.9.2019. Otroci in starši so jo zelo lepo sprejeli in v vrtec prihajali peš, z vozički, skiroji ali kolesom. Javnega prevoza ni uporabil nihče. Četudi so nekateri otroci pozabili na dogovor o prihodu v vrtec v začetku igre Beli zajček, pa so v naslednjih dneh tudi otroci prišli na trajnostni način. Zgodbo so poslušali z velikim veseljem, še bolj pa so bili navdušeni in srečni, ko so lahko na zajčke lepili bele kroge.

V skupini NAVIHANCEV, so otroci stari od 11 mesec do 2 let. Ob igri Beli zajček so izvedli še dejavnost in sicer ogled knjig o vozilih in igro s škatlami. LE TE SO se spremenile v vlak, ko so jih pobarvali z voščenkami in nanje narisali kolesa. Deklica iz našega vrtca ima doma hišnega ljubljence - zajčka. Za en dan ga je prinesla v vrtec, da so ga spoznali, ga nahranili in se z njim crkljali. Otroci so bili nad njim tako navdušeni, da so se z deklico dogovorili, da jim ga še kdaj pripelje na obisk. Otroci pa so se ob njem igrali tudi rajalno igro: Didl, didl dajčka, ter zelo uživali.

V skupini COFKI so otroci stari od 2 do 3 let. Izmed vseh prevoznih sredstev so posvetili največ pozornosti vlakom. V knjižnem kotičku so imeli na voljo slikanice in kartonke o vlakih (Velika knjiga o vlakih, Hrupni vlaki, Z vlakom naokrog, Vozila v mestu...). Igrali so se z leseno železnico in vozili vlake na okrog. Naučili so se izštevanko Mi se z vlakom peljemo, plesali na pesmico Či-či-či-či-či-či phu, glejte vlak je tu...ter v likovnem kotičku ustvarjali na temo vlakov. Otroci so pri tej dejavnosti neizmerno uživali.

V skupini MEHURČKOV so otroci stari od 2,5 do 3,5 let. Bele zajčke so potiskali z belo tempera barvo, če so prišli v vrtec na trajnostni način. Aktivnost so združili s plesom in se naučili ples Beli zajček avtorice Miše Zečević.

V skupini RAZISKOVALCI so otroci stari od 4 do 5 let. Belega zajčka so umazali tako, da so ga polepili s časopisnim papirjem. Veliko so se pogovarjali o varnosti v prometu, našem kraju, ulicah, hišah..., zato so nastale čudovite risbe našega kraja- Rogoze. V igralnici so imeli na razpolago naravni material za igro (veje, škatle, karton) in tako so med prosto igro nastajale ceste iz vej, zrasle so hiše iz škatel, stolpnice... Na koncu je nastala maketa našega kraja Rogoze, na kateri je seveda tudi naš vrtec.

V skupini USTVARJALCI so otroci stari od 5 do 6 let. Otroci so si sami izrezali kroge za lepjenje na Belega zajčka in le to skrbno čuvali. Ob prihodu v vrtec na trajnostni način so poleg krogov, ki so jih lepili na zajčke dobili tudi stampiljko na roko in jo sami odtisnili na plakat. Prav te stampiljke so bile velika spodbuda za vse otroke, ki v prvih dneh niso prišli v vrtec na trajnostni način. Dejavnost je bila krasno povezana tudi z matematiko, saj so se otroci učili vnašanja in odčitavanja podatkov iz tabele. Ko se je sama igra Beli zajčke zaključila so na željo otrok nadaljevali s stampiljkami. Veliko so se pogovarjali o prometu in izvedli kolesarski dan. V igralnici so se najprej dogovorili o poteku kolesarskega dne in pravilih, ki so se jih morali držati vsi, da je dejavnost potekala varno. Kolesarjenje je potekalo na parkirišču vrtca, ki je bilo ustrezno zavarovano. Večina otrok je bila zelo spretna pri rokovanju s kolesom in večina jih nima več pomožnih kolesc. Kolesarski dan bomo ponovili še v pomladnih mesecih in tako videli napredek otrok.

Projekt TRAJNOSTNA MOBILNOST nam je »zlezel pod kožo« in postal nov način življenja, kar pa so nam z veseljem potrdili tudi starši, saj nekateri otroci niso želeli pešačiti vse dokler jih nismo z igro spodbudili v vrtec.

Vrtca Sonček Rogoza

**Zapisala koordinatorka projekta Trajnostna mobilnost
vzgojiteljica Nikolina Lonec**

NOVIČNIK

Smo 10 oddelčni vrtec pri Osnovni šoli iz Miklavža na Dravskem polju. Strokovne delavke sodelujemo v številnih projektih, razpisanih natečajih in vedno znova z veseljem sprejemamo nove izzive. Zato ni naključje, da se nas je za projekt Beli zajček odločilo 16 strokovnih delavk, ki podajamo nova znanja, izkušnje in prijetne trenutke 165-letnemu otrokom. Verjamemo, da se lahko s sistematičnim in sodelovalnim delom ter učenjem, žanjejo veliki uspehi. Tako smo se lotili tudi tega projekta – s predstavitvijo koordinatorke, medsebojnimi pogovori, podajanjem mnenj, predlogov, iskanjem čim boljših in uspešnih načinov izvedbe... Vse smo si bile enotne, da so otroci v sodobnem času premalo gibalno dejavni. Večino svojega časa preživijo v sedečih aktivnostih. Tudi starši imajo praviloma vse manj časa. V okviru projekta smo se posvetili ozaveščanju staršev o pomenu – skrb za zdravje. Izvajali smo timsko delo, saj je sodelujoč in združevalen proces za reševanje problematike. Učili smo se komunicirati, deliti ideje, pohvaliti in spodbujati drug drugega ter sprejemati odločitve in odgovornosti. Dejavnosti smo povezali tudi z drugimi projekti in tako nadgrajevali svoja znanja in sledili skupnemu cilju – gibanje v čistem okolju, kar je pogoj za zdravo življenje na telesnem, duševnem in duhovnem področju.

Dejavnosti, ki smo jih izvajali:

- Srečanje s starši – predstavitev projekta.
- Delavnice z otroki (izdelovanje zajčkov in krogcev iz filca, map za spremljanje prihodov in preživetje oziroma organiziranost prostega časa).
- Pogovorne urice z otroki ob slikah in zapisih staršev.
- Uporaba motivacijskih sredstev
- Izvedba igre Beli zajček.
- Ura pravljič o prometni tematiki
- Izdelava stenskega panoja iz papirja – gozd in zajčja družina....po zgodbi.
- Didaktične, rajalne in socialne igre.
- Sprehodi po naselju, gozdu.
- Priprava razstave v garderobi.
- Pohvala otrok in staršev – ustna in pisna.
- Darilca za družine – zajčki in kresničke.
- Evalvacija dejavnosti vključno z opravljenimi anketami.
- Izdelava portfolio otroka – spremljanje mobilnosti.
- Ogled avtobusne postaje (večina otrok se je prvič peljala z avtobusom ali vlakom).

Vizija za naprej:

Zavedamo se, da smo na začetku poti in zato želimo še:

- Motivirati aktivno trajnostno mobilnost.
- Preživetje prostega časa družin na prostem – izlet z avtobusom, vlakom....
- Zmanjšati opravičenost »je najbolj enostavno ali nimamo časa«.
- Skrb za zdravje in dobro počutje oz. ekološka osveščenost.
- Zmanjšati jutranjo gnečo avtomobilov pred vrtcem in s tem posledično tudi nervozo, nestrpnost staršev...tudi do otrok.

Vključitev v projekt nam je resnično prinesla nekaj lepih trenutkov, drugačne poglede, novo znanje in miselnost ter srečnih, zadovoljnih in nasmejanih otrok.....načrtujemo že nove dejavnosti, ki bodo obogatile tudi druge projekte.

ZANIMIV PRIMER DOBRE PRAKSE OTROK SKUPINE STARIH OD 2-3 LET

Gibalna igra VESELO POTOVANJE

Tako, kot se morajo pri branju otroci najprej naučiti abecede, morajo razviti določene sposobnosti tudi pri gibalni igri. Nekateri otroci se pravila in spretnosti naučijo spontano, drugi to dosežejo z načrtnimi vajami in spodbudami. Takšne igre pomagajo graditi osnovno bazo spretnosti in hkrati razvijajo posameznikove zmožnosti in vzpostavljajo vzorce gibanja za celotno skupino. Pa vendar so uspešne in zabavne. Preko njih se učimo osnovnih motoričnih spretnosti, ki vodijo v kasnejše, kompleksnejše. Združujejo zabavo in učenje aktivnega reševanja problemov, sporazumevanja, sprejemanja odločitev in dinamike skupine. Nudijo možnost gledanja na zmage in poraze; vendar bolj kot merjenju uspeha, dajejo pomembnost odločitvam glede načina reševanja izzivov. Otroci lastne želje uskladijo in odkrijejo zadovoljstvo v skupinskem delu. Igre nudijo možnosti sodelovanja, so pa tako kot pri drugih igrah potrebna lastna navodila oziroma pravila. Ob zaključku je čas za zaključna vprašanja, ki razkrivajo izkušnje otrok ob aktivnem učenju oziroma pridobivanju znanja preko igre.

Potek igre je sledeč: poimenovanje, razlaga igre, ponovni zagon ter zaključek s kratko analizo. So pa te igre učinkovite in zabaven način tkanja vezi med otroki. Pomagajo pri medsebojnem spoznavanju in aktivnem učenju. Spodbujajo otroke, da vrstnikom prenašajo svoje znanje in izkušnje. Takšne izmenjave gradijo odnose med otroki in pripomorejo k boljšemu počutju v skupini ter lažjemu vključevanju v kasnejše aktivnosti ter igre učenja, saj igra predstavlja otrokovo notranjo potrebo, zato je uspešna dejavnost otrok takrat kadar je prepletena z igro. Pri vsem tem pa je pomembno, da je program čimbolj pester s poudarkom na naravnih oblikah gibanja. Igra je potekala v skupini otrok, starih dve do tri leta. V sklopu igre smo omogočili aktivnosti na vseh področjih dejavnosti. Odšli smo do avtobusne postaje, si organizirali izlet, pogovor s šoferjem, si ogledali video posnetke, se naučili pesmico in jo spremljali z malimi ritmičnimi instrumenti, spoznavali različna prevozna sredstva in jih izdelovali iz odpadnega materiala, prebrali pravljico, si ogledali lutkovno predstavo, izmislili zgodbo....

Cilj igre:

- razvijati občutek za prostor in čas ter motorične sposobnosti,
- navajati otroke na sledenje navodilom in delu v skupini – spodbujati sodelovalno učenje,
- razvijati taktično razmišljanje.

Pred začetkom preverimo ali otroci razumejo, kako se igramo. Otrokom razložimo, da vsak pride na vrsto in razložimo varnostna pravila – brez prerivanja. Predhodno se naučimo pesmico, ki jo kasneje spremljamo z gibalnimi vzorci /kreativnost otrok in vzgojitelja/. Peljemo se, peljemo se, gor in dol, gor in dol, od leve proti desni poj z menoj, od leve proti desni poj z menoj.

POTEK IGRE - Dogovorimo se:

- S katerim prevoznim sredstvom se bomo vozili (avtobus, vlak, letalo, kolo...).
- Kako bomo uprizorili prevozno sredstvo (škafle, obroči, stolčki, igrala na igrišču, blazine....lahko tudi priložnostno v gozdu, brez sredstev).
- Določimo voznika, pilota, strojevodja,...
- Določimo smer in cilj kam potujemo ter vmesne postaje....
- Vstop in izstop potnikov, nakup vozovnic; uporaba vljudnostnih izrazov (dober dan, hvala, nasvidenje...).
- Gibljemo se oziroma potujemo ob petju pesmice. Igro lahko popestrimo tudi z izvedbo nalog na postajah, uporabimo prometne znake, ovire (mostovi, nadvozi, podvozi) na cesti, v zraku, tirih...
- Namesto besed lahko uporabimo slikovni material, glasbeno signalizacijo (na primer odhod vlaka, letala na letališču).
- Možno je veliko kreativnosti in domišljije.

Igro tudi analiziramo:

- Vam je bilo všeč, kaj bi lahko spremenili, da bi bilo še zanimivejše?
- Kaj nas je igra naučila?
- Ali je bila naloga težka?

Skratka pomembno je, da v igri uživamo saj je igra otrokova pravica in hkrati dolžnost igranja za znanje. Želimo vam veliko sanjskih potovanj in prijetna skupna ustvarjanja.

OŠ Miklavž na Dravskem Polju, enota vrtec Vrtljak Bibe z vzgojateljico Violeto Kirbiš

TRAJNOSTNA MOBILNOST - NOVIČKA

V enoti vrtca Ciciban smo v sklopu projekta »Trajnostna mobilnost« v mesecu septembru - v Evropskem tednu mobilnosti izvajali igro »Beli zajček«. Cilj trajnostne mobilnosti je zadovoljiti potrebe vseh ljudi po mobilnosti in obenem zmanjšati osebni motorni promet in ker med trajnostne prometne načine (ob javnem potniškem prometu in kolesarjenju) prištevamo tudi hojo, smo strokovne delavke že na prvih roditeljskih sestankih predstavile staršem namen in cilj sodelovanja v projektu. Ker pa se zavedamo, da se staršem predvsem zjutraj mudi v službo, smo jih spodbujale, da avtomobile parkirajo vsaj 200m pred vrtcem in del poti do vrtca skupaj z otrokom prehodijo peš.

Tako smo v tednu od 16.-20.9.2019 beležili način prihodov in odhodov otrok v vrtec, tako, da smo se vsak dan v jutranjem krogu z otroki pogovorili na kakšen način so prišli v vrtec. Če so prišli peš, s kolesom, poganjalcem,... so si na svojega zajčka nalepili bel krogec in tako aktivno sodelovali pri čiščenju zajčka. Ob zgodbi Beli zajček pa smo čas namenili tudi onesnaženju okolja, skrbi za okolje, kaj lahko spremenimo in kako lahko pomagamo naši naravi. Otrokom je bila tema zanimiva, nekaterim bližja, drugim pa nekoliko tuja - nova, neznana.

Izvajali smo še naslednje aktivnosti:

- knjižne kotičke v igralnicah smo obogatili s knjigami in slikanicami o prevoznih sredstvih,
- se igrali poučno družabno igro "Prvi koraki v prometu"
- otroci so spoznali prometne znake in prometne predpise,
- na ploščadi vrtca pripravili poligon za vožnjo s skiroji in poganjalci,

- si ogledali prometni režim in varne poti v okolici vrtca, ter izdelali plakat o prometnem režimu v okolici vrtca,
- spoznali različna prevozna sredstva in jih razvrščali glede na število koles in tudi vrste prometa (cestni, zračni, vodni,...),
- opazovali promet na sprehodih po kraju,
- se odpravili na izlet na športno letališče v Skokah.

Ob zaključku spremljanja prihodov in odhodov v vrtec smo ugotovili, da so starši projekt dobro sprejeli in podprli, saj so v vrtec prihajali, še pogosteje pa odhajali peš, s kolesi in poganjalci, žal pa imeli tudi primer, ko je deklica starše ves teden opozarjala, da bi v vrtec prišli peš vendar je niso upoštevali. Strokovne delavke smo mnenja, da je tema pomembna in potrebna, predvsem za naše otroke. In prav zato jo je potrebno še pogosteje obravnavati in ponujati otrokom, da jim bo vedno bližja, zanimivejša, da bodo začutili in spoznali pomen čistega okolja. Saj bomo le na takšen način privzgojili otrokom in mogoče tudi staršem pomen in vpliv čistega okolja, narave, Zemlje na ljudi.

OŠ Miklavž na Dravskem Polju, enota vrtec Ciciban

PROJEKT TRAJNOSTNA MOBILNOST V VRTCU RUŠE

UVOD

Sodelovanje med vrtcem in starši je pomemben vidik predšolske vzgoje kajti ravno to sodelovanje prispeva k ustreznemu dopolnjevanju družinske in vrtčevske vzgoje. Starši imajo tako pravico sodelovati pri načrtovanju in izvajanju aktivnosti vzgojnega dela v dogovoru z vzgojiteljici, pri čemer morajo upoštevati strokovno avtonomnost vrtca. Vzgoja otroka v vrtcu pa mora graditi na otrokovih zmožnostih, ter ga tako voditi k pridobivanju novih doživetij, izkušenj, spoznanj.

Trajnostna mobilnost je široko področje in združuje več različnih znanj. Omogoča nam premikanje na trajnosten način, kar vključuje hojo, kolesarjenje, uporabo javnega potniškega prometa, zmanjševanje okoljskih obremenitev ter hkrati spodbujanje gibanja otrok in njihovega zdravja. In vse to nas pripelje do spoznanja, kako pomembno je sodelovanje med vrtcem in starši. Starši so tisti, ki zjutraj pripeljejo otroka v vrtec in ga popoldan odpeljejo. Tako moramo najprej ozavešiti starše ter vplivati na otroke kako bi pomagali k zmanjševanju motoriziranega prometa v okolici vrtca, ter o pomenu hoje in kolesarjenja v vsakdanjem življenju.

POTEK DEJAVNOSTI

Na 1. roditeljskem sestanku vrtca smo staršem predstavili projekt TRAJNOSTNA MOBILNOST. V večini skupin je bil projekt dobro sprejet, sama ideja projekta je bila staršem všeč, tako so se tudi z veseljem odločali, da bodo v projektu sodelovali in tako pomagali k boljši urejenosti prometa v okolici vrtca, k bolj čistemu zraku, zmanjševanju hrupa ter seveda k spodbujanju gibanja otrok. Ko otrok hodi peš, bolje spozna okolico vrtca, spozna promet, kako priti od doma do vrtca, kje mora paziti, kje hoditi, prečkati cesto, nauči se poslušati in spoznavati dražljaje iz okolja kot so zvok, vonj, vremenske spremembe kot so veter, dež, sneg...

Samo v dveh skupinah so imeli starše pripombe in pomisleke glede projekta. En starš je celo oznanil projekt oz. igro kot diskriminacijo, ker se ni strinjal z pogoji kako otroka pripeljati v vrtec. Na to temo se je razvila kar močna debata, nekateri starši so mu pritrdili in priključili, češ, da zjutraj nimajo časa, ker imajo še polno drugih obveznosti, da so predaleč od vrtca, da povezav z javnim prevozom ni....Spet drugi pa, da se jim ne splača voziti z avtomobilom, ker so preblizu vrtca in itak nimajo tam kje parkirati, ker otroci radi gredo peš in se med potjo pogovarjajo. Nekateri so tudi dodali, da se velikokrat pripeljejo s kolesi ali z skiroji...in da je ta način otrokom najbolj všeč. Debata se je zaključila z različnimi mnenji, vendar so vsi prišli do zaključka, da v projektu bodo sodelovali vsak po svojih najboljših močeh.

Na roditeljskem sestanku smo staršem še prebrali zgodbo o belem zajčku, razdelili zloženke za starše

ter anketne vprašalnike na katere je večina staršev tudi odgovorila. Drugi starši, kateri niso bili prisotni na sestanku, so anketne vprašalnike dobili ob prihodu otrok v vrtec. Na ankete so lahko odgovorili doma ali pa za kratek čas posedeli v igralnici in ob razlagi projekta reševali anketo. Samo nekaj staršev ni vrnilo anketnih vprašalnikov.

Z izvedbo igre BELI ZAJČEK smo pričeli z 23.9.2019. Zaključili pa smo ga 4.10.2019. Pred samo izvedbo smo na oglasne deske obesili OBVESTILO STARŠEM, o pričetku in koncu poteka igre. V skupinah pa so se otroci že pred samim potekom igre seznanili z zgodbo o Belem zajčku, jo pripovedovali, obnavljali sodelovali v pogovoru in komentirali zgodbo. V starejših skupinah so otroci sami obrisovali šablono jo izrezali in likovno opremili. Dodajali so brčice, nos, usta, zobke, trebušček. V mlajših skupinah so jim pomagale vzgojiteljice, otroci pa so jih barvali z tempera barvami...

V najstarejši skupini otrok pa so po vsebini zgodbe najprej izdelali gozd in vasico s hišami in cestami. Sivi zajčki, ki so živeli najprej v vasi so bili sive barve, vendar so z vsakim dnem med potekom igre, postajali bolj beli in se pomikali proti gozdu, kjer je bil zrak bolj čist. Ob začetku izvedbe je bilo v gozdu manj zajčkov z belimi krogci, na zaključku pa so bili v gozdu že vsi zajčki celotne skupine.

V jutranjem krogu so otroci vsak dan pripovedovali, kako so prihajali v vrtec, kako je bilo na poti v vrtec, po kateri poti so prišli, kje so parkirali avto, kaj vse so videli, zakaj hodijo peš, kako lahko sami vplivajo na okolje, da je bolj čisto. Pri tem so pridno lepili bele krogce na zajčka. V starejših skupinah so se otroci opazovali med seboj, kako hodijo v vrtec, dobro poslušali kdo je prišel peš, s kolesom ali z avtomobilom, opazovali in šteli koliko belih krogcev ima kdo na zajčku. Vse to so prerinjavali, prepisovali v tabele, šteli, preračunavali opazovali stolpce, kdo je višji in kdo nižji....

V skupinah so in še bodo otroci veliko prepevali in se učili pesmice o prometu, o zajčku, se igrali rajalne igre, pripravljali lutkovne predstave, si izmišljali razna besedila, pesmi, uganke, pripravljali slikopise, izdelovali prometna vozila...

Starši so se tekom igre držali dogovora, sodelovali po svojih najboljših močeh, veliko pa so k temu pripomogli prav otroci, ki so jih spodbujali, prav tako pa jim je na roko šlo toplo, sončno vreme. Otroci in starši, ki prihajajo v vrtec iz bolj oddaljenih krajev, so puščali avtomobile na parkiriščih, ki so od vrtca oddaljene vsaj 200 m. Vsi ostali so prihajali večinoma peš ali z skirojem. Nekaj jih je prihajalo s kolesi, zelo malo pa z javnim prevozom.

Komentarji otrok:

- »Peš je bilo fajn hoditi«.
- »Prej smo šli od doma«.
- »Jaz hodim vedno peš v vrtec. (Mama se vozi z vlakom)«.
- »Z atijem pridem peš, ati pa se potem pelje v službo s kolesom«.

Na vprašanje, kaj smo naredili, ko smo hodili peš:

- »Peš smo šli, da je bil zajček bek«. (mlajši otroci).
- »Da ne bo umazan od dima. Da bo zrak čist«. (starejši otroci).

PROJEKT: TRAJNOSTNA MOBILNOST

Otroci so v jutranjem krogu prisluhnili pripovedovanju lutke Lili, ki jim je na zanimiv način opisala svojo pot v vrtec. Doživeta izpoved lutke je pritegnila otroke, ki so nato tudi sami želeli ubesediti svoje potovanje in dogodivščine na poti do vrtca. Otroci so pripovedovali na kakšen način prihajajo v vrtec, kaj vse je opaziti na tej poti, kaj najbolj pritegne njihovo pozornost, ali so na poti doživeli kaj prijetnega, zanimivega ipd.

Pripovedovali so tudi o manj prijetnih izkušnjah npr. kako so se ustrašili ob nenadnem zaviranju, kadar so cesto prečkale živali. Izpovedi otrok so bile zelo različne in zanimive. Prav takšne, so nastale tudi risbe otrok, ki so nato ustvarjali na temo: Moja pot v vrtec. Ob ogledu risb smo ugotovili, da se največ otrok pripelje v vrtec z avtomobilom, le nekaj jih občasno pride peš in nekaj z avtobusom. Izdelki otrok so bili zelo raznoliki in so pričali o tem, da so otroci pozorni na zelo zanimive podrobnosti in so dobri opazovalci.

ZAKLJUČEK

Po izvedbi igre smo čez nekaj dni ponovno prebrali zgodbo BELI ZAJČEK, se ob njej pogovarjali, opazovali, kaj vse smo v tem času ustvarjali, kaj vse smo spoznali in do kakšnih ugotovitev smo prišli. Ugotovitve otrok smo še enkrat dokumentirali. Ko smo opazovali fotografije, risbe otrok, razne zapiske, so se otroci pogovarjali, kaj smo delali, kaj vse smo odkrili, novega spoznali, kje vse smo bili, kaj vse smo videli. Predvsem pa so bili navdušeni, da so lahko velikokrat prišli peš ali z kolesom v vrtec.

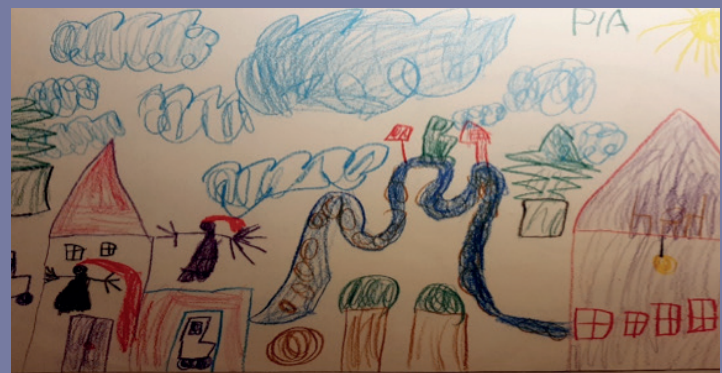
Ugotovitve, spoznanja otrok po poteku igre:

- »Toplo je bilo pa smo prišli vedno peš.«
- »Avto smo pustili na parkrišču...tam pri pošti....potem smo pa šli peš.«
- »Najboljše je bilo, da sem lahko prišel s kolesom... Pokazal sem novo čelado.«
- »Jaz pa danes nisem prišel peš.«
- »Mamica me je spet pripeljala v avtomobilom....«
- »Spet bi rad prišel v vrtec z skirojem....«

Po zaključku igre smo otrokom še razdelili odsevna telesa, ki so se jih zelo razveselili in si jih zavezovali na roke.

OŠ Janka Glažarja vrtec Ruše

Koordinatorica: Simona Krnaer

Vrtec Podlehnik

Tema: Moja pot v vrtec

Datum: 3.10.2019

Skupina: Lunice

Starost: 5-6 let

Koordinatorica: Tamara Lah

BELI ZAJČEK SE RAD POTEPA S PRIJATELJI

Vzgojiteljice so projekt Trajnostna mobilnost staršem predstavile na prvem roditeljskem sestanku oddelka, ki je bil v mesecu septembru. Predstavile so zgodbo Beli zajček in jim razdelile ankete. Vtisi s strani staršev so bili pozitivni, projekt so z odobravanjem podprli. Izpolnili so vprašalnike in jih vrnili vzgojiteljicam. Igro o Belih zajčkih so izvedle v mesecu septembru in v prvi polovici oktobra. V projektu je sodelovalo 80 otrok, starih od tri do šest let.

Zgodbo Beli zajček so vzgojiteljice večkrat prebrale in v pripoved vključile tudi lutko. S tem so zgodbo še bolj približale otrokom. Zgodba in lik zajčka jih je zelo pritegnil. Vsak otrok je pobarval svojega zajčka. Že prvi dan projekta so nalepili krogec vsi tisti, ki so prišli v vrtec peš, s kolesom ali skirojem. Zajčkov kožušček so belili tudi tisti, ki so prišli peš s parkirišča, kjer so starši pustili avtomobil. Otroci so krogce lepili na zajčka v jutranjem krogu, ko je vsak otrok povedal, kako je tisti dan prišel v vrtec. Ob tem so se pogovarjali o pomembnosti varovanja okolja in kako lahko vsak prispeva k temu, da bo zajčkov kožušček spet postal bel.

Velikokrat bi se morali zamisliti nad tem, da lahko veliko spremenimo, če delamo majhne spremembe. Majhne pozitivne spremembe je smiselno učiti otroke že v vrtcu. Pri projektu Trajnostna mobilnost je bila vzgojiteljicam všeč ideja, da skupaj ozavešimo naše razmišljanje o tem, da ni potrebno vseh naših poti vedno narediti z avtom.

Poleg dejavnosti „Obarvajmo zajčkov kožušček“ so potekale tudi ostale: Otroci so spoznavali način varovanja narave in katera prevozna sredstva so prijazna do okolja. Poslušali so zgodbi Rožnati avtobus, po kateri so otroci izdelali čisto svoj rožnati avtobus. V njem so se igrali igro vlog in ga 'vozili'.

Obiskali so železniško postajo, kjer jih je sprejel prometnik in predstavil železniški promet ter njegovo pomembnost pri varovanju okolja. Prometnik jim je pokazal svojo pisarno, kjer so otroci lahko pritiskali na svetleče se gumbе in opazovali kje se nahajajo vlaki. V drugi enoti pa so projekt popestrili: Obisk avtobusne postaje in izdelava večjega avtobusa iz kartona za igro, plakat: S čim bi se rad/a pripeljal/a v vrtec (rolarji, skiro, kolo, avtobus, vlak), barvanje avtobusa (delovni list s spletne strani), razrezanka avtobus, gradnja avtobusa iz konstrukcijskih kock. Izdelali so vlak (vsak otrok si je izdelal svoj vagon iz odpadne embalaže, katere so sestavili v vlak)

Zanimivo je, da je nekaj otrok prihajalo v vrtec peš ali s poganjalci tudi po zaključenem projektu, saj jim je bil tak prihod v vrtec veliko bolj zanimiv. Otroci so dojeli pomen zgodbi. Veseli nas tudi dejstvo, da je projekt za seboj potegnil tudi vključenost starih staršev oziroma drugih članov družine.

Vrtec Otona Zupančiča Slovenska Bistrica

V NOVO ŠOLSKO LETO ZAKORAKALI Z NOVIM PROJEKTOM»TRAJNOSTNA MOBILNOST«

Tudi v Vrtcu Kidričevo smo pridno zakorakali v novo šolsko leto ter se že na začetku lotili projektov, ki smo si jih zastavili. Letos smo se vključili v nov projekt, poimenovan »Trajnostna mobilnost«, ki ga iz sredstev Sklada za podnebne spremembe financira Ministrstvo za okolje in prostor/infrastrukturo.

Kljub temu, da je Slovenija v zadnjih letih napravila opazen napredek k povečanju energetske učinkovitosti na številnih področjih, je na področju mobilnosti zaradi zelo netrajnostnih mobilnostnih navad na repu držav Evropske Unije. Z aktivnim sodelovanjem v projektu bomo prispevali k spreminjanju potovalnih navad vrtčevskih otrok in njihovih bližnjih ter posledično k zmanjševanju motornega prometa v okolici vrtca. Na ta način želimo prispevati k zmanjšanju okoljskih obremenitev, k spodbujanju gibanja otrok in s tem h krepitvi njihovega zdravja.

Projekt smo na roditeljskih sestankih predstavili staršem ter jih prosili za sodelovanje. En teden pred izvedbo prve

dejavnosti smo jim razdelili ankete, kjer so starši povedali, kako pripeljejo otroke v vrtec. Pričakovano je velika večina zapisala, da otroke predvsem zaradi obveznosti ostalih družinskih članov ali oddaljenosti od vrtca pripeljejo v vrtec z avtomobilom. Predstavili smo jim igro »Beli zajček« in jih povabili k sodelovanju, da skupaj naredimo nekaj dobrega za okolje. Tako smo se dogovorili, da bomo v Evropskem tednu mobilnosti, od 16. do 22. septembra 2019 imeli »Teden brez avtomobila« in bomo v vrtec prihajali na čim bolj trajnosten način (peš, s kolesom, skirojem, poganjalci...). Ob tem smo si po branju zgodbe z otroki izdelali zajčke, ki smo jih prebarvali v sivo, saj je zajčkov kožušček umazan zaradi izpušnih plinov avtomobilov, s katerimi se vsak dan vozimo v vrtec. Zajčkom smo tako poskušali pomagati, da bodo njihovi kožuščki spet beli.

Vsako jutro smo se pogovarili o tem, kako smo prišli v vrtec. Tisti, ki ni prišel z avtomobilom, je lahko na svojega zajčka

prilepil beli krogec in tako so naši zajčki postajali vsak dan bolj beli in čisti. V vrtec smo cel teden pridno prihajali peš, s kolesom, skirojem, poganjalci ... Tisti, ki pa so od daleč, so parkirali nekje drugje in so prehodili vsaj 200 metrov do vrtca. Prav lepo je bilo videti, kako so otroci in starši množično hodili peš. Vsi smo se res zavzeli za to, da postanejo naši zajčki čim bolj beli.

V četrtek, 19. septembra 2019 pa smo se priključili projektu množični tek otrok in se odpravili v športni park Aluminij. Pospremil nas je tudi naš sivi zajček, ki si želi postati bel.

Poučili smo ga o tem, kaj moramo narediti, da bo postal bel. V zahvalo nas je na skiroju pospremil, nato pa nam po končanem teku za nagrado in pridno sodelovanje v projektu vsem razdelil kresničke, s katerimi bomo bolj vidni na cesti.

Zadnji dan smo skupaj pogledali rezultate in se pogovorili o prometu. Sklenili smo, da bomo še naprej poskušali skrbeti za čisto okolje in bomo čim večkrat v vrtec prihajali peš.

OŠ Kidričevo PE - Vrtec Kidričevo
Zapisala koordinatorka Suzana Žnider

PROJEKT TRAJNOSTNA MOBILNOST

Od 16. 9. 2019 do 27. 9. 2019, smo v vrtcu začeli z izvajanjem in spremljanjem potovalnih navad in igro Beli zajček. V projektu je sodelovalo 102 otrok vrtca. Poleg spremljanja potovalnih navad pa smo izvajali še veliko drugih dejavnosti povezanih s trajnostno mobilnostjo. V dejavnostih smo uživali, otroci so veliko sodelovali, ustvarjali, opazovali, pripovedovali. Skupaj smo prišli do kar nekaj ugotovitev, ki jih prej nismo opazili. Veseli smo, da smo se vključili v projekt in ko bomo spomladi dejavnosti ponovili, jih bomo na podoben način in še dopolnili. Staršem je bilo všeč, da smo izvedli tako dejavnost, da so zjutraj peš ali s kolesom z otrokom prišli v vrtec. Priznali so, da jim je včasih bilo zjutraj težko, saj so morali v službo, ampak so si vseeno vzeli toliko časa, da so prišli peš z otrokom v šolo in potem odhiteli v službo.

V petek, 27. 9. 2019, smo se popoldan po zaključku akcije dobili pred vrtcem otroci, starši in zaposleni. Skupaj smo se peš odpravili po bližnji okolici vrtca in ob druženju preživeli lepo popoldne. Nekaj novičk iz skupin:

SKUPINA PIKAPOLONICE:

Otroci so najprej spoznali zgodbo o belih zajčkih. Tako smo otroke motivirali, da bi v vrtec prihajali peš, s kolesom ali avtobusom. Otrokom je bila zgodbica zelo všeč in jih je dodatno motivirala, da so skrbeli za svojega zajčka, ki je dan za dnem postajal vse bolj bel.

Vsakodnevno, 14 dni, smo se pogovarjali o tem kako so prišli v vrtec. Pojavili so se odgovori: z avtomobilom, peš, s kolesom en otrok pa je prišel enkrat z avtobusom. Na ta način smo ugotovili ali je otrok tisti dan pomagal pri čiščenju svojega

zajčka in ga je iz sivega spreminjal v belega ali ne. Naš cilj je bil, da ima vsak otrok čim več belih krogov. Otroci so se zelo trudili in bili zelo veseli, ko je njihov zajček postajal vse bolj bel.

SKUPINA ŽABICE - AVTOBUS

Po zajtrku smo se, otroci in vzgojiteljici iz skupine žabic, oblekli in obuli ter se odpravili do avtobusne postaje. Avtobusno postajo imamo v neposredni bližini našega vrtca. Večina otrok iz naše skupine se še ni peljala z avtobusom. Najprej smo si ogledali avtobusno postajo, vozni red, se pogovorili o avtobusih in ugotovili, da bo en vsak čas pripeljal na avtobusno postajo. Odločili smo se, da sedemo na klopi in ga počakamo. Otroci so bili zelo vznemirjeni. Spraševali so: »Kdaj bo prišel? Je velik? Se bomo z njim peljali? Kakšne barve je? Kdo ga vozi?« Na vsa vprašanja sem potrpežljivo odgovarjala. In končno je avtobus pripeljal. Najprej smo si ga ogledali od zunaj. Velika kolesa, velika vrata, polno oken in seveda šofer. Šoferja smo prosili, če si lahko avtobus ogledamo tudi znotraj. Za vožnjo z njim smo še premajhni. Šofer je bil zelo prijazen in ker ni imel drugih potnikov, imel pa je še nekaj časa, nam

je z veseljem ustregel. Z otroki smo vstopili na avtobus pri velikih prednjih vratih. Sprehodili smo se po avtobusu, si ga podrobno ogledali, opazili velike sedeže in izstopili pri zadnjih vratih. Šoferju avtobusa smo se zahvalili in se poslovili. Obljubil nam je, da nas bo peljal do šole, ko bomo malo večji, morda že spomladi. Otroci so se tega razveselili. Pa ne vsi. Nekateri otroci niso želeli na avtobus. Bomo videli kaj bo spomladi, ko zrastejo. Vrnili smo se v vrtec. Tam smo obnovili, kaj vse smo videli. Z otroki smo si naredili svoj avtobus kar iz stolčkov v igralnici. Vsi so se preizkusili v vlogi šoferja in potnikov. Ko sem jih vprašala, kam se peljemo, je bil jasan odgovor: »Na morje.«

Otroci so neposredno videli in spoznali avtobus, šoferja, avtobusno postajo. Za naše otroke, ki še niso dopolnili treh let, je bilo to zanimivo doživetje, slišali so veliko novih besed in informacij. Predvsem pa so spoznali, da je avtobus prevozno sredstvo, ki omogoča prevoz iz ene na drugo lokacijo, prav tako kot avtomobil, s tem, da lahko pelje več potnikov hkrati.

SKUPINA MUCE

Ob glasbeni pesmi Avto smo razgibali telo in se pogovorili, kako smo prišli v vrtec. Dejavnost smo nadaljevali tako, da je vsak otrok naredil lepljenko avta na cesto, ki smo jo razstavili v igralnici. Pripravili smo prometni kotic, tako da smo sestavili ceste in pripravili avtomobile. Na sprednje podvozje avta smo privezali vrstico in jo privezali na tulec, otroci so z vrtenjem ali navijanjem vrvice na tulec razvijali fino motoriko in se igrali z avtomobili (vleka avta, dviganje -spuščanje avta). Vsak otrok si je naredil lutko na tulcu - beli zajček, se igral z lutko in se naučil pesmico, U. Justin: Zajček.

SKUPINA METULJI - IZDELAJMO SVOJ VLAK

Z otroki smo se pogovarjali o različnih prevoznih sredstvih. Dogovorili smo se, da bomo izdelali javno prevozno sredstvo, ki je namenjeno prevozu večim osebam hkrati, saj na ta način prispevamo k zmanjševanju negativnih vplivov prometa na okolje, zdravje. Izbrali smo vlak.

Delo je potekalo v treh delih. Prvi dan je vsak otrok dobil rolco toaletnega papirja, ki jo je pobarval s poljubno tempera barvo. Rolice so predstavljale lokomotivo ali vagone. Nato smo počakali do naslednjega dne, da se je barva posušila ter nato nadaljevali z drugim delom, kjer so otroci dodali okna, kolesa ter vagone med seboj povezali. Vzgojiteljici sva, v naprej, na rolicah naredili luknjice skozi katere so otroci napeljevali volno. Izdelali smo tri vlake. Na papir so otroci narisali tudi železniške tire. Otroci so pri dejavnostih z veseljem sodelovali. Najbolj pa so se veselili tretjega dne, ko so se lahko preizkusili v vlogi strojevodje in so vlake lahko vozili ter se z njimi igrali.

SKUPINA JEŽKI

- Ugibali smo uganke o prometu, brali zgodbe, deklamacije in peli pesmice
- Se seznanili z vrstami prometa, izdelovali prometna sredstva, razvrščali, izdelovali plakat in likovno poustvarjali na temo promet.
- Se sprehajali po bližnji okolici vrtca, spoznavali prometne znake, opazovali prometna sredstva, se navajali na pravilno hojo po pločniku in pravilno prečkali cesto.

OŠ Majšperk, enota vrtec Majšperk
Koordinatorica Barbara Vedlin

NOVICA ZA NOVIČNIK »TRAJNOSTNA MOBILNOST«

V okviru projekta Trajnostna mobilnost, sta v vrtcu Ivanjovci sodelovali dve skupini, ki sta prijavljeni v projekt. Kombinirana skupina otrok starih od dve do štiri leta ter heterogena skupina otrok starih štiri do pet let. Aktivnost smo izvajali v mesecu septembru in sicer od 16. 9. do 27. 9. 2019. Prav tako pa bomo aktivnost izpeljali v mesecu aprilu oz. maju 2020. Sodelovala pa je tudi najmlajša skupina otrok starih od ena do dve leti, po svojih najboljših zmogljivostih. Starši so bili seznanjeni s projektom na roditeljskem sestanku, kjer sem jim predstavila cilje in dejavnosti projekta.

Kot koordinatorica, sem sodelovala v skupini Raziskovalci (4 do 5 let). Otroci in zaposlene že vrsto let sodelujemo z osnovno šolo, tako, da smo vsako leto v Tednu mobilnosti izvajali aktivnost – otroci so skupaj s starši prihajali del poti v vrtec peš, s kolesom, pogajalcem, letos pa je bilo zanimivo tudi to, da je en otrok v vrtec prijezdil s konjem.

ZGODBA O BELEM ZAJČKU

V skupini smo najprej začeli z zgodbo. Da so otroci zgodbo čim bolje dojeli, sem jim jo predstavila preko projektorja. Po zgodbi smo se lotili izdelovanja zajčkov. S pomočjo šablone, ki je bila priložena, so otroci obrisali zajčka na bel papir, ga s svinčnikom pobarvali, vsak po svoje je še dorisal ušesa, smrček in se podpisal.

Vsak otrok, si je izrezal tudi deset belih krogcev, ki jih je nato vsak dan ob svojem prihodu v vrtec tudi zalepil na svojega sivga zajčka. Tako so zajčki po desetih dneh postali skorajda beli. Sledili smo cilju igre in sicer, da so otroci očistili zajčkov kožušček, s svojim prihodom v vrtec na prijazen in na varen način.

Peli smo pesmice o sivih, belih zajčkih, o prometu: Moj rdeči avto, Vlak,... Otroci so barvali razne prometne pobarvanke.

MOJA POT V VRTEC

Vsak je narisal tudi svojo pot v vrtec (kakšna je njegova pot, kje poteka, kdo ga je na poti spremljal, kaj je lepega po poti doživel, videl, ...). Otroci so tako spoznavali oz. prepoznavali prijetne ali pa manj prijetne dogodke s prometom in okolico.

PROMETNI DETEKTIVI

Vzgojiteljice smo otrokom razložile, da iz avtomobilskih izpušnih cevi prihaja dim, ki onesnažuje naše okolje in je škodljiv za naše zdravje. V skupini smo se šli tudi prometne detektive. Razdelili smo se v dve skupini, določili različne lokacije za opazovanje prometa (bolj, manj prometna cesta). Otroci so opazovali promet 15 minut, tri dni zapored. Število prometa so vpisovali v belega zajčka. Po 15 minutah opazovanja je sledilo poročanje skupin, ena drugi. Otroci so sami potem ugotavljali, kje je cesta bolj obremenjena s prometom, kako to vpliva na naše okolje, naše zdravje. Naredili smo tudi plakat, kjer smo zapisali svoja opažanja. Opažanja smo predstavili staršem, drugim otrokom in zaposlenim.

K zmanjšanju negativnih učinkov prometa lahko veliko prispevamo z našimi vsakodnevnimi odločitvami in ravnanji. Zato so v društvu Focus izpostavili pet ključnih elementov za trajnostno mobilnost in nas s tem opozorili, kaj lahko naredi vsak od nas in tako seznanimo tudi otroke z našimi ravnanji: zmanjšati svoje potrebe po mobilnosti, več pešačimo, kolesarimo oz. uporabljamo nemotorizirani promet, uporabljamo javne prevoze, nakupujemo lokalno pridelano hrano in če je možno se poslužujemo deljenja avtomobila z drugimi osebami.

Ovire, ki smo jih vzgojiteljice zasledile so bile vezane na starše in njihov prevoz glede službenih obveznosti, ampak ker so jih otroci motivirali, da potrebujejo nalepke za belega zajčka, so starši z veseljem prehodili pot dolgo 200m, nekateri tudi veliko daljšo.

Vrtec Ivanjkovci pri OŠ Ivanjkovci

Zapisala koordinatorka projekta in vzgojiteljica: Mihelca Vajda, dipl. vzg. (VS)

NOVICA ZA NOVIČNIK »TRAJNOSTNA MOBILNOST«

Pogosto slišimo, da sodoben način življenja ni trajnosten. Izraz pomeni, da svoje potrebe zadovoljujemo na načine, ki dobesedno ogrožajo našo prihodnost in prihodnost naših potomcev. To še zlasti velja za promet, ki je eden glavnih virov onesnaženja zraka in podnebnih sprememb. Sprememba naših potovalnih navad je zato velikega pomena.

Vodilo trajnostne mobilnosti je zadovoljiti potrebe vseh ljudi po mobilnosti in obenem zmanjšati promet. Trajnostna mobilnost je tista, ki je hkrati okoljsko sprejemljiva, socialno pravična in spodbuja razvoj gospodarstva. Z ukrepi prometne politike moramo zagotoviti, da je potreba vsakogar po premikanju zadovoljena, vendar ob nižjih stroških in manjših stranskih učinkih, tveganju in porabi naravnih virov.

Zakaj potovati trajnostno? Ker s tem prispevamo k:

- boljšemu osebnemu počutju in zdravju,
- zmanjšanju stresa,
- zmanjšanju stroškov za prevoz,
- boljši kvaliteti življenja in zraka,
- učinkoviti rabi energije in zmanjšanju emisij CO₂.

Sodelovanje v projektu, cilji, namen:

Naš vrtec se je z dvema oddelkoma drugega starostnega obdobja vključil v projekt "Trajnostna mobilnost v vrtcih in osnovnih šolah". V prvi heterogeni skupini 4-5 let je sodelovalo 20 otrok, v drugi, kombinirani skupini 2-4 leta pa je sodelovalo 17 otrok. Aktivno so sodelovali tudi starši in otroci prvega starostnega obdobja, čeprav kot skupina v projekt niso bili prijavljeni. Naročnik projekta je Ministrstvo za infrastrukturo. Dejavnosti vezane na projekt so se pričele izvajati v septembru 2019. Aktivnosti smo intenzivno izvajali dva tedna in sicer od 16. 9. do 27. 9. 2019. Nadaljevali in ponovili jih bomo predvidoma v aprilu ali maju 2020.

Cilj aktivnosti projekta je:

- sprememba potovalnih navad v smeri trajnostne mobilnosti,
- zmanjšanje motoriziranega prometa v okolici šol,
- zmanjševanje okoljskih obremenitev,
- spodbujanje gibanja otrok, krepitev zdravja otrok,
- povečati prihode otrok v vrtec na trajnosten način glede na izhodiščno vrednost.

Namen aktivnosti projekta Trajnostna mobilnost je spodbuditi otroke in njihove starše na aktivnejši, trajnostnejši način prihajanja v vrtec peš, s kolesom, skiroji, z javnimi prevoznimi sredstvi, sopotništvo v avtomobilu.

Igra Beli zajček

Vzgojiteljice smo se z otroki smo se pogovorile o projektu Trajnostna mobilnost in jim na njim primeren in razumljiv razložile pomen le tega. Povedale smo da v tem projektu sodeluje tudi zajček, ki ima siv kožušček in si nadvse želi, da bi le ta postal bel. Seveda mu lahko pri tem pomagamo mi in to tako, da v vrtec ali iz njega odhajamo peš, s kolesom, skirojem, avtobusom,... Za vsak takšen prihod ali odhod, si boste izrezali bel krog in ga nalepili na šablono sivega zajčka, da bo ta postal bel, kot si želi.

Navdušenje otrok je bilo veliko in želja vseh je bila, da njihov zajček čimprej postane bel.

Seveda smo vzgojiteljice pri tem upoštevale še ostala področja Kurikuluma in jih vključile v samo izvedbo projekta:

- pogovorili smo se o udeležbi v prometu njih kot pešcev,
- upoštevanje pravil pri hoji (ob robu cestišča, po pločniku,...)
- nošenje odsevnih teles(rutica, kresnička),
- opazovanje prometa (katera prevozna sredstva so videli, kakšne barve so bili, koliko koles so imeli,...),
- opazovanje narave (kaj vse so opazili-kakšna je trava zjutraj, drevesa, vreme),
- kaj v naravi jim je bilo tisti dan, ko so prišli peš, najbolj všeč in jim naročile, naj le to prinesejo v vrtec (kamenček, vejica, storž, trava, travniške cvetlice,...),
- sproščeno druženje otrok in staršev.

Otroci so te stvari, ki so jih dnevno prinesli v vrtec odlagali v skupno košaro. Ob koncu projekta smo vse stvari iz košare razporedili po preprogi, jih pogledali, poimenovali in skupaj z otroki sestavili zgodbico, ki se glasi tako:

Beli Zajček (zgodbico sestavili otroci in vzgojiteljici), kombinirana skupina , 2-4 leta)

Je bil sivi zajček, pa rad bi bil beli. Umazan kožuh je imel od avtov, pa je bil žalosten. To so opazili otroci in mu želeli pomagati. Zajček je bil tega vesel. Otroci so ga vprašali: »Kako pa ti lahko pomagamo?« »Tako, da boste v vrtec peš prišli. Moj kožuh je umazan od zraka, ki je tudi umazan, od

avtomobilov.« »Boš potem druge barve zajček?« »Ja, beli bom postal. Pa zelo rad bi bil beli zajček.« Otroci so zajčku obljubili, da bodo v vrtec prišli peš ali s kolesom, samo, da bo postal beli in vesel. »Pa ne pozabite upoštevati prometna pravila«, je otroke opozoril še zajček.

Otroci so se seveda vsak dan trudili priti peš. Hodili so ob robu ceste, po travi, gozdu. Zajčku so hoteli narediti še nov dom, zato so v vrtec pridno prinašali, kar so našli na poti v vrtec. Z vsakim dnem je sivi zajček postajal bolj bel. Otroci so to opazili in mu iz kamenčkov, vejic, storžev in trave zgradili nov dom. Sedaj Beli zajček prebiva v igralnici Dobrovoljčkov v svojem novem domu. Vsi so bili srečni. Otroci so z navdušenjem sodelovali pri sestavljanju zgodbe, si vsak dan izmislili kaj novega, si širili svojo domišljijo ter reševali probleme sivega zajčka.

Ovire pri izvedbi projekta

V našem kraju je glede Trajnostne mobilnosti težava, ker so starši vezani na lasten prevoz glede službenih obveznosti in drugih dejavnosti otrok. V vrtec so otroci s starši prihajali le del poti, ker drugače ni bilo mogoče. Kljub temu, pa je pohvale vreden njihov trud, ki pa je velika spodbuda in motivacija za otroke, da jih ozaveščamo že v predšolskem obdobju o pomenu Trajnostne mobilnosti.

Zaključek

Vzgojiteljice menimo, da na osebno mobilnost otrok vplivajo osebne in socialne lastnosti otrok ter prostorsko-okoljske lastnosti okolice bivanja. Aktiven življenjski slog otrok spodbujamo v vrtcu, a precejšen vpliv na otrokovo mobilnost in razvijanje zdravih navad imajo starši, zato smo jih na skupnem roditeljskem sestanku pozvali, da nas pri tem podprejo in trajnostno delujejo tudi sami, oz. so aktivni v smeri trajnostne mobilnosti tudi po izvedenih aktivnostih v vrtcu ali šoli.

Vrtec Ivanjkovci pri OŠ Ivanjkovci

Koordinatorica projekta: Milena Školiber, dipl. vzg.

GREMO VARNO NA SPREHOD

Sprejetost projekta v skupini

Projekt je bil izvajan v enem tednu. Med otroci in starši je bil zelo dobro sprejet. Največja motivacija za otroke je bilo lepljenje belih krogcev na zajčka. Med seboj so se pogovarjali in primerjali kdo ima več belih krogcev na sivem zajčku. Bilo je začutiti malo tekmovalnosti. Kljub temu, da je večina otrok od vrtca oddaljena več kot kilometer, so se v tednu izvajanja projekta potrudili in prepešali razdaljo od igrišča do vrtca; približno 500m.

Z raznimi aktivnostmi bomo spodbujali starše, da se v vrtec večkrat odpravijo peš in tako poskrbijo, da bodo otroci dobili čim več izkušenj z upoštevanjem pravil v prometu. Takšne in podobne projekte bi zato bilo smiselno izvajati večkrat letno."

Vrtec Zavrč

Vzgojiteljica: Bernardka Ropič

AVTOBUS

Sprejetost projekta v skupini: Projekt »Trajnostna mobilnost«, ki smo ga izvajali en teden v oktobru je bil med otroci dobro sprejet, prav tako tudi s strani staršev. Otroci so bili ob zgodbi, motivirani. Z veseljem so povedali vsak dan, da so v vrtec prišli peš ali z avtobusom. Nalepke, ki so jih lepili na sivga zajčka so jim bile zelo pomembne, saj so se pogovarjali, da bo zajček kmalu spet bel itd.

Težave pri izvajanju projekta: Težav pri izvajanju projekta nismo imeli. Ker živimo na vasi, je večina otrok doma več kot kilometer od vrtca. V vrtec so se del poti pripeljali, del pa prišli peš. Menim, da bi ta projekt lahko izvajali večkrat na leto, saj sem opazila, da so predvsem otroci motivirali starše pri tem projektu. Ob koncu so otroci z veseljem odnesli zajčka domov in staršem kazali kako je že njihov zajček bel.

Deklamacija: »Avtobus«

Tu, tu, tu po cesti trikrat naokrog,
avtobus nas pelje k teti v Zali log.
Teta v Zalem logu sedem putk ima,
osem belih zajčkov in kozlička dva.

Vrtec Zavrč

Vzgojiteljica: Slavica Vindiš

Koordinatorica: Simona Milošič

TRAJNOSTNA MOBILNOST V VRTCU MUTA

V mesecu septembru smo se tudi v vrtcu pri Osnovni šoli Muta pridružili akciji Gremo peš! v evropskem tednu mobilnosti. Poleg različnih vsebin, s katerimi vsako leto ozaveščamo otroke, starše in druge ljudi v lokalnem okolju, smo prvič izvedli tudi projekt za vrtce Beli Zajček.

V aktivnostih Je sodelovalo vseh 8 oddelkov našega vrtca, to je okoli 130 otrok in 14 strokovnih delavk. Aktivnosti smo v prvem starostnem obdobju izvajali en teden, v oddelkih drugega starostnega obdobja pa dva tedna. K sodelovanju smo na uvodnih roditeljskih sestankih povabili starše, jim projekt predstavili ter prosili za aktivno sodelovanje. Ker so v projektu sodelovali tudi učenci Osnovne šole Muta z igro Kokoška Rozi, je bila vrednost oziroma širina aktivnosti res prava.

Skupaj s strokovnimi delavkami smo načrtovali zelo različne aktivnosti. V prvem starostnem obdobju so se strokovne delavke odločile za skupno beleženje prihodov otrok v vrtec. Na oglasni prostor pred igralnico so nalepile velikega sivega zajčka, starši pa so zjutraj skupaj z otrokom nalepili beli krog, če so v vrtec prišli peš ali s kolesom. Staršem, ki so od vrtca bolj oddaljeni, smo predstavili tudi možnost, da parkirajo dlje od vrtca ter vsaj 200 metrov prepešačijo skupaj z otrokom.

Poleg tega so v prvem starostnem obdobju izvedli še nekaj zanimivih aktivnosti:

- v skupini 1-2 leti smo otroke ozaveščali tudi z dodatnimi dejavnostmi. Izdelali smo si vlak, katerega so otroci porisali s suhimi barvicami. Ko so se z vlakom »peljali« so prisluhnili deklamaciji Mi se z vlakom peljemo (vzgojiteljica Tamara Husič);
- v oddelku 2-4 leta smo obeležili svetovni dan brez avtomobila. V ta namen so otroci v vrtec pripeljali skiroje ali poganjalčke ter obvezno zaščitno čelado. Po varni in označeni poti smo se nato vozili z njimi, kasneje pa smo se na pot podali še s članom občinskega sveta za preventivo in varnost v prometu, ki nam je pokazal pravilno prečkanje ceste ter varno hojo ob cesti. Za otroke je bil to poseben dan v vrtcu, ki smo ga lepo povezali s projektom "Beli zajček". Otroci so preko dejavnosti spoznali, da lahko tudi oni prispevajo k ohranjanju narave. Pri tem pa se zabavajo, gibajo na svežem zraku in hkrati skrbijo tudi za svoje zdravje (vzgojiteljica Lucija Plošnik);
- v skupini 2-3 leta pa smo starše preko skupne aktivnosti, poimenovali smo jo "Pešvrtec", spodbudili k skupnemu prihajanju v vrtec peš. Dogovorili smo se za jutranje zbiranje pri dogovorjenih točkah v kraju, od koder smo se skupaj odpravili proti vrtcu. Na sprehodu se nam je pridružilo večje število otrok, staršev in starih staršev. Starši in otroci so bili nad krajšim jutranjim sprehodom do vrtca navdušeni. Odločili smo se, da z aktivnostjo (enkrat mesečno) nadaljujemo skozi vso leto in tako aktivno spodbujamo starše in otroke k prihajanju v vrtec peš (vzgojiteljica Urška Miklavc).

V oddelkih drugega starostnega obdobja pa so strokovne delavke izvedle spodnje zanimive dejavnosti:

• z otroki oddelka 3-4 leta smo s pomočjo učenja deklamacije Kolesarska z gibalnim uprizarjanjem prikazali vožnjo s kolesom. V jutranjem krogu smo se posedli na stole vzvratno, tako da so imeli trebuščke obrnjene proti naslonjalu (stol zajhamo). Pogovorili smo se o pozitivnih izkušnjah vožnje s kolesom. S tem poskrbimo za naše zdravje in smo prijazni do okolja. Z rokami smo pokazali kako peljemo kolo. Roko smo iztegnili ob izgovorjavi besede stop. Dvignili smo desno roko pri izgovorjavi besede po desni me pelji. Otroci so se z gibalno igro lažje naučili besedila. Seznanili so se z jezikom in skozi gibalno uprizarjanje doživljali vožnjo s kolesom (vzgojiteljica Maja Jerčič);

• v skupini 3-5 let smo izvedli dejavnost Moja pot od doma do vrtca, v kateri je sodelovalo 21 otrok. Z otroki smo se pogovarjali, kako oziroma s čim so prišli v vrtec. Zvrstili so se različni odgovori: peš, s kolesom, skirojem in avtomobilom. Največ jih je prišlo peš. Vprašali smo jih, kaj so opazili na poti, ali je bila dolga pot od doma do vrtca. In takoj se je začel pogovor o tem, kaj vse so videli, kje so hodili... Nato smo jim razdelili liste ter jih spodbudili, da vse kar so danes doživeli na poti do vrtca oziroma kje so hodili, narišejo na papir. Sprva niso vedeli, kako se naj s tem spoprimejo. Ob pomoči in spodbudah odraslih, so najprej narisali svojo hišo in nato pot in roka jim je takoj začela drseti po listu. Tako so nastale različne poti od doma do vrtca (vzgojiteljica Olga Čeru);

• v isti skupini smo se v okviru igre Beli zajček, z otroki pogovarjal, s čim vse se lahko vozimo – kakšna prevozna sredstva poznamo. Otroci so našli različna vozila in skupaj ugotovili, da da bi manj onesnaževali okolje, če bi hodili peš, se vozili s skiroji, s kolesi ali se vozili z avtobusi oziroma vlaki. Dogovorili smo se, da bomo izdelali avtobus iz škatel. Najprej smo zlepili škatle, nato so barvni papir natrgali na večje kose in z njimi oblepili škatle. Nato so izrezali še krogce za luči ter s flomastri narisali vrata in okna. Z avtobusom smo se potem vozili po igralnici ter prepevali pesem z naslovom Avtobus (pomočnica vzgojiteljice Simona Harnik);

• tudi v skupini 4-6 let enote Spodnja Muta so otroci izdelovali prevozna sredstva, a iz odpadnega materiala. Med igro Beli zajček, v okviru projekta za trajnostni razvoj so otroci ugotovili, da v njihovem kraju ni možen javni prevoz do vrtca. Vlaka v kraju ni, prav tako ne tramvaja, avtobusni prevoz pa je samo na medkrajevnih relacijah. Tako so otroci in njihovi starši primorani v vrtec prihajati z lastnim prevozom ali peš, nekateri tudi s kolesom, kar pa spet prinaša vprašanje, kje kolo pustiti, saj se vrtec nahaja v bloku, pred katerim ni posebnega prostora za kolesa. S pogovorom smo prišli na idejo, da bi izdelali vozila iz škatel, posebej so se navduševali nad avtobusom in vlakom, nekateri pa so želeli izdelati avtomobil. Sodelovalo je 15 otrok, vozila pa so izdelovali samostojno (pomočnica vzgojiteljice Suzana Znajden);

• tudi starejši otroci so sodelovali v naši interni akciji – »otrok, starš, gremo skupaj peš v vrtec« ali "PEŠ VRTEC". Izdelali smo napis in avtobus, ki nas je na pohodu simbolno

KOROŠKA REGIJA

spremljal na poti do vrtca. Imeli smo 4 zbirna mesta, kjer smo se ob istem času zbirali in odpravili peš v vrtec. K sodelovanju smo pritegnili veliko število staršev in otrok, kar se je izkazalo za zelo uspešno in dobro. Aktivnost bomo ponovili in bo postala tudi naša stalnica. Zajčkov kožuščki so bili iz dneva v dan bolj beli, otroci pa ponosni in zelo veseli (vzgojiteljica Anita Klug);

- v isti skupini pa smo izvedli tudi zaminivo talno didaktično igro Varni v prometu. V dejavnosti je sodelovalo 20 otrok, starih od 4-6 let. Na hodniku smo v kvadratke mreže razporedila razne prometne znake, zebro, semafor. Otroke so se razdelili v 2 skupini. Predstavila smo jim igro ter razložila pravila. Eno skupino je vodila pomočnica vzgojiteljice, drugo vzgojiteljica. Vsak otrok je metal kocko. Premaknil se je toliko polj naprej, koliko je bilo pik na kocki. Ko je prišel na označeno polje (prometni znak, prehod za pešce, semafor), je povedal, kaj ustrezen znak pomeni. Če otrok ni prepoznal ustreznega znaka, so mu pri tem pomagali drugi otroci. Igra jim je bila zelo zanimiva, pri tem so bili tudi zelo strpni drug do drugega (vzgojiteljica Suzana Eršte);

Zaradi res dobrega odziva otrok in tudi staršev smo se odločili, da akcijo ponovimo v mesecu aprilu. Zavedamo

se, da mora vsak od nas prispevati svoj delček v mozaik boljšega ravnanja z naravo. Resnično smo opazili velike razlike v vedenju otrok, kako so sami opozarjali starše, pripovedovali zanimive zgodbe in dogodivščine na poti v vrtec. In nenazadnje, opazili smo ... zelo prazna parkirišča v neposredni bližini vrtca.

Vrtec pri OŠ Muta

Poročila povzela koordinatorka projekta in pomočnica ravnateljice za vrtec: mag. Helena Boh

NOVIČNIK

S projektom Trajnostna mobilnost smo se v vrtcu Vuzenica prvič sračali na obveznem izobraževanju, katerega sva se udeležili koordinatorka in vzgojiteljica. Z dobro podanimi navodili za izvajanje projekta smo se lahko organizirali za nadaljnje delo.

Na skupnem roditeljskem sestanku za starše pred začetkom novega šolskega leta 2019/ 2020 smo starše seznanili s projektom. S podrobnejšimi navodili pa so bili seznanjeni na oddelčnih roditeljskih sestankih v prvem tednu meseca septembra. Staršem so bile razdeljene ankete in zloženke.

V projektu sodelujejo 4 skupine vrtca Vuzenica s 83 otroki. Z igro Beli zajec smo pričeli v tednu mobilnosti. V okviru projekta so bile izvedene še druge dejavnosti: igra Beli zajec, pohod, opazovanje izpušnih plinov, likovne dejavnosti ...

Dejavnosti skupine: vzg. Helene Ferk Viher

Število otrok: 17

Starost otrok: 4 leta

Igra: BELI ZAJEC

Igro beli zajec smo izvajali dva tedna. Otroci so sami izrezovali bele kroge in jih lepili na skupnega sivega zajčka. Po prebrani zgodbi Beli zajec je bilo potrebno veliko pogovorov in postavljanja pravih vprašanj, da so otroci ugotovili, zakaj so si beli zajčki v gozdu umazali kožuščke. Na oglasno desko smo likovno uprizorili zgodbo Beli zajec. Nekateri otroci so risali zajčke, drugi ljudi, ceste, avtomobile, gozd ...

V igralnico smo si nalepili še drugega sivega zajčka, ki je imel na hrbtu nahrbtnik. Nanj smo lepili bele nalepke kadar smo odšli s skupino v gozd in kadar so gozd obiskali otroci skupaj s starši. Ta zajček še vedno visi v igralnici in dejavnost še vedno poteka.

Zanimivost:

Na sprehodu smo ob srečanju z avtomobili opazovali izpušne pline in imeli srečo oz. nesrečo, da je mimo pripeljal starejši avtomobil z dizelskim motorjem. Otroci so šele takrat ugotovili, da avtomobilski izpuhi onesnažujejo okolje.

Likovno ustvarjanje: beli zajčki v jesenskem gozdu

Otroci so narisali silhueto zajčka in jo s pomočjo vzgojiteljice izrezali. Na bel list so postavili silhueto in list pobarvali oz. potapkali s tempera barvami. Ko so odstranili zajčka, je na listu ostal bel zajček, obdan z jesenskimi barvami. Otroci so nato zajčkom nalepili oči, nos, repek in dorisali zobke in brke.

Dejavnosti otrok: vzg. Jasmin Cigler Leštan

Število otrok: 24

Starost otrok: 5-6 leta

Igra: BELI ZAJEC - knjiga

Zanimivost:

V igralnici so si otroci izdelali vsak svojo prvo lastno knjigo. Na uvodni prvi strani knjige je izrisan zajček, katerega bodo polepili z belimi krogci. V knjigio otroci ter vzgojiteljica vpisujejo zanimivosti tokom projekta. Kot končni izdelek bo to njihova prva lastna knjiga z dejavnostmi, ki so jih opravljali v okviru Trajnostne mobilnosti. Knjiga bo končana in izpopolnjena ob koncu projekta.

Dejavnosti otrok: vzg. Urška Medved

Število otrok: 18

Starost otrok: 3-4 leta

Igra: BELI ZAJEC

Dejavnosti v projektu Beli zajček sem izvajala v skupini vzg. Sonje in v svoji skupini. Izvajala sem ga en teden od 16.9 do 20.9. Obe skupini otrok sta z zanimanjem sodelovali in vsak otrok je kar tekmoval kdaj bo lahko nalepil belo nalepko na zajčka. Zaradi sodelovanja v drugi skupini, sem se odločila, da na steno narišem velikega sivega zajčka in izdelam bele nalepke.

Prvi dan smo zjutraj skupaj prebrali pravljico Beli zajček. Nato smo vsako jutro v obeh skupinah najprej potelovadili in se nato usedli ter pogovorili kako so prišli v vrtec to jutro. Žal se je zelo malo staršev in otrok odzvalo na to akcijo. Vsaj kar se tiče prihoda in odhoda v vrtec oz. iz vrtca. Zato smo se skupaj odločili, da lahko nalepi nalepko še vsak otrok, ki je popoldan bil na sprehodu s starši, babicami, ... ali pa se je vozil s kolesom, rolerji, itd. Opazila sem, da si starši vzamejo čas in se udeležijo akcij a šele v popoldanskem času. Prav zato smo v obeh skupinah ves teden hodili na sprehode. Otroci v starejši skupini so ne naučili obnašanja na cesti, še posebej na prehodu za pešce in pločniku. Otroci v moji (mlajši) skupini pa so se na sploh prvič srečali s sprehodom. Tukaj smo uporabili »bibos«, ki nam je pomagala da smo varno odšli na prve sprehode. Zdi se mi pomembno, da otrokom čimprej pokažemo, kako se obnašati v prometu in kako malo je potrebno za ohranitev našega planeta.

Dejavnosti otrok: vzg. Nika Bokan

Število otrok: 24

Starost otrok: 5-6 leta

Igra: BELI ZAJEC

Zanimivost:

V skupini smo si izdelali načrt varne poti v vrtec. Na to temo smo si po načrtu izdelali cesto po vsej talni površini igralnice. Za lepljenje smo uporabljali samolepilno folijo. Otroci so rezali trakove, ki so predstavljali robove ceste, pločnik, igrišče ... Nato smo v skupino dobili male avtomobilčke, lesene ljudi, hiše, s katerimi smo se igrali ...

OŠ Vuzenica, enota vrtec

Koordinatorica: Andreja Kuhar

OŠ Vuzenica, enota vrtec

Koordinatorica: Andreja Kuhar

TRAJNOSTNA MOBILNOST V OTROŠKEM VRTCU ŠMARJE PRI JELŠAH

V projekt Trajnostna mobilnost v vrtcih in OŠ so v Otroškem vrtcu Šmarje pri Jelšah vključeni 4 oddelki (88 otrok). V času od 16. – 22. 9. 2019 so v vseh oddelkih izvajali igro Beli zajček. Namen igre je otroke in njihove starše spodbuditi, da prihajajo v vrtec na čim bolj trajnosten način: peš, s kolesom, s skirojem, z rolerji, z avtobusom, z vlakom. Igra stimulira:

- trajnostne potovalne navade,
- prometno varnost,
- čistejša okolje,
- gibanje (motorične spretnosti, zdravje),
- jezikovno dejavnost (pripovedovanje, opisovanje),
- umetniško dejavnost (ročne spretnosti, priprava razstave).

V posameznih skupinah so si igro priredili in tako je nastalo veliko idej za prilagojeno izvajanje igre.

V dislociranem oddelku Sveti Štefan so iz kartona izrezali velikega sivega zajca in ga obesili na pano v igralnici. Otroci so sedli v krog okoli sivega zajca in se pogovarjali, kako je kateri od otrok prišel v vrtec, kaj je po poti doživel,... Vsak otrok, ki je v vrtec prišel celo pot od doma peš, s kolesom, s poganjalcem,... ali javnim potniškim prometom, je na sivega zajca odtisnil veliko štampljko bele barve; tisti pa, ki so v vrtec prihajali kombinirano – z avtom in vsaj 200m peš, pa so odtisnili manjšo štampljko in tako so vsi skupaj pomagali sivemu zajcu spreminjati se v belega.

Vsak otrok pa si je tudi sam ali ob pomoči strokovnih delavk obrisal priloženo šablono zajca, ga po črti izrezal in pobarval s sivo tempera barvo. Otrokom je vzgojiteljica pripravila bel list ter šablono različno velikih krogov ter vse skupaj pripela k sivemu zajcu. Otroci so vse skupaj odnesli domov in izvajali igro tudi doma. Vsakič, ko so šli in bodo šli v vrtec ali iz vrtca peš domov ter peš hodili tudi doma ali se na cilj peljali s kolesom/ javnim potniškim prometom, si bodo na sivega zajca prilepili izrezan bel krog. Velikost kroga bo odvisna od dolžine poti. Otroke in starše je vzgojiteljica seznanila, da zajca prinesejo nazaj v vrtec, ko bo ves bel. Tako igra pri otrocih doma še vedno poteka, otroci še vedno pripovedujejo, kako bel postaja njihov zajec doma, v vrtcu pa se je igra zaključila po enem tednu.

Zgodbo o belih zajčkih pa je ob poslušanju otroke pritegnila do te mere, da so jo želeli pripovedovati sami. Vzgojiteljica jim je dala priložnost in pri počitku je pripovedoval vsakdo, ki je to želel. Ob tem so prišli do spoznanja, da je brez ilustracij malo težje pripovedovati, sploh mlajšim otrokom. Deček je predlagal, da bi lahko sami narisali risbe. Lotili so se dela – spremenili so se v ilustratorje in ilustrirali pravljico. Otrokom je bilo ob ilustracijah vsebino zgodbe veliko lažje pripovedovati pa še vsak otrok je ponosno povedal, kaj je sam narisal ali pobarval. Projekt trajnostna mobilnost v vrtcih je v skupino na dislociranem oddelku Sveti Štefan prinesel v le enem mesecu izvajanja veliko veselja, osvojenih spretnosti in zanimivih dejavnosti. Prav tako so igro Beli zajček izvajali v dislociranem oddelku Mestinje. Skupaj so izdelali svojega zajčka ter ga pobarvali na sivo. Vsak dan v tednu je prišlo v vrtec več otrok na trajnosten način (peš, s skirojem ali s kolesom). Tako so tisti

otroci, ki so prišli v vrtec na trajnosten način, na zajčka prilepili svojo dlan. Zajček je bil ob koncu tedna popolnoma očiščen (bel). V času Evropskega tedna mobilnosti so v tem oddelku izvajali še druge aktivnosti na to temo:

MOJA POT V VRTEC - Z otroki so se najprej pogovorili, kje je kdo doma, kaj vse vidijo, koga srečajo na poti v vrtec, kako pridejo v vrtec?... Na list so narisali svojo pot v vrtec. Začeli so s svojo hišo, kjer so doma, nadaljevali z risanjem ceste vse do vrtca. Vmes so narisali stvari, ki jih vidijo med potjo (drevesa, druge avtomobile, grmičke, živali, potoček, hiše, travnike, cvetlice,...). Deklica, ki pride v vrtec peš ali s kolesom je narisala veliko več podrobnosti na svoji poti kot ostali otroci, ki se pripeljejo v vrtec. Opazila je tudi muco na travniku, kužka ob hiši,... Ena deklica je narisala še mamino službo, ker je ob cesti, ki pelje v vrtec.

IZDELAJMO SVOJ AVTOBUS ALI VLAK - Otroci so si po svoji želji z barvnim papirjem oblepili škatle in potem izdelali svoj vlak ali avtobus. Pri lepljenju škatel in koles je vzgojiteljica pomagala z vročim lepilom. Otroci so izbirali poljubne velikosti škatel in jih poljubno zložili v avtobus ali vlak. Z vozili so se igrali na prometni preprogi in jih potem zložili na razstavo.

POBARVAJ SVOJ AVTOBUS ALI VLAK - Ker so v tej skupini otroci stari od 1-6 let, so z najmlajšimi otroki izvedli še to dejavnost. Najprej so si na slikah in na računalniku pogledali različne vrste vlakov in različne avtobuse. Potem jim je vzgojiteljica na velik list papirja narisala vlak in avtobus. Vlak so pobarvali z voščenkami, avtobus pa z barvicami. Plakata so obesili na razstavo in se o njih pogovorili. Otroci so bili zelo ponosni na svoj izdelek.

V centralni enoti Sonček v Šmarju pri Jelšah sta v projekt vključeni še dve skupini otrok, v starosti 5-6 let. Ena skupina je igro Beli zajček razširila tudi na domače okolje, in sicer so otroci zajčke odnesli domov in doma lepili krogce, ko opravijo kakšno relacijo peš, s kolesom, skirojem, vlakom, ne pa z avtomobilom. Poleg tega so si ogledali parkirišče, kjer bi lahko pustili avto ter delček poti opravili peš, s skirojem, kolesom.

Druga skupina si je ogledala železniško ter avtobusno postajo ter se pogovorila o pomenu lokalnega prometa za okolje. Hkrati pa je tudi že ugotavljala kritične točke na poti, in našla, da je le-ta most v bližini stadiona (ni urejenega prehoda za pešce in ograja je pomanjkljivo dodelana).

JZ otroški vrtec Šmarje pri Jelšah
Povzela koordinatorica: Sabina Jurkošek

Z BELIM ZAJČKOM SPOZNAVAMO TRAJNOSTNO MOBILNOST

V Vrtcu Rogaška Slatina že vrsto let, s klopom FIT projekta, obeležujemo svetovni dan hoje in svetovni dan zdravja. Slednjega smo preimenovali v dan brez avtomobila, kjer starše spodbujamo, da z otroki prihajajo v vrtec peš, s kolesom, skirojem... Posledično se je pet oddelkov s strokovnimi delavkami odločilo, da pristopijo k projektu Trajnostna mobilnost v vrtcu in šoli ter nadgradijo svoje delo z otroki. Tako so strokovne delavke, ki sodelujejo v projektu, sprejele dogovor o terminu izvedbe dejavnosti – igre Beli zajček in sicer so jo izvajale od 14. do 25. oktobra, ko smo 15. 10. obeležili svetovni dan hoje. Pred tem so na roditeljskih sestankih starše seznanile s cilji in namenom projekta ter bili podprti tudi z njihove strani, saj so izkazali velik interes. Pri izvedbi igre je sodelovalo 95 otrok, kjer so bili štirje oddelki drugega starostnega obdobja, v enem pa so sodelovali otroci prvega starostnega obdobja.

Strokovne delavke so otroke vključevale v proces načrtovanja, izvedbe in refleksije. S tem ko so bili otroci seznanjeni z zgodbo in nato z igro so otroke motivirale, da so načrtovali dejavnosti s katerimi bodo dosegli cilj – pobeliti zajčkov kožušček oziroma uporabljati trajnostne načine mobilnosti. Otroci so tako pripravili vizualne predstavitve, plakate za starše, kjer so predstavili namen in cilje, kot tudi alternativne možnosti prihoda – odhoda iz vrtca. Tam kjer so otroci ugotovili, da je pot od doma do vrtca predolga, so se le ti in strokovne delavke dogovorile s starši, da vsaj del poti pridejo peš. Ena izmed mamic je ponudila možnost parkiranja pred njihovo hišo, od koder lahko otroci in starši pridejo peš v vrtec. S tem projektom – igro, smo motivirali tudi brate in sestre vrtčevskih otrok, ki obiskujejo in sobivajo v isti stavbi. Kot zelo pomembno so strokovne delavke opredelile svoj zgled ter bile mnenja, da tudi same aktivno sodelujejo in prihajajo v vrtec na trajnostni način. Vsak oddelek si je izdelal svojega zajčka, na katerega so otroci lepili bele kroge.

Strokovne delavke so ob igri »Beli zajček« izvajale z otroki različne dejavnosti v povezavi s področij jezika, matematike, gibanja, narave, družbe in umetnosti. Pri tem jih je pogosto spremljala figura belega zajčka. Otroci so izdelali didaktične igre, preko katerih so spoznavali promet oziroma odnos, pomen in posledice prometa; maketo gozda s prometnimi znaki, piktogrami, ki opozarjajo na čisto naravo; sestavljali 4, 6 in 8 delne sestavljanke; delali simetrijo motiva zajca; ob lutkovnem odru ponazarjali zgodbo o belem zajčku in manipulirali z lutkami; si ogledali videoposnetek, ki prikazuje onesnaženost zraka; na pripravljenem poligonu s kolesi, skiroji, kotalkami in rolerji spoznavali promet in prometne znake; hodili po naravni čutni poti – trava, pesek, zemlja, listje, veje, mah... – z namenom, da se gibajo ter najdejo skriti zaklad oziroma zajčka. Po končani štirinajstdnevni akciji so se otroci ponovno podali na pot v gozd, kjer so tokrat našli zajčka z belim kožuščkom.

Ob pestrosti izvedbe dejavnosti in izvajanju igre beli zajček, so se otroci veliko pogovarjali, raziskovali, ugotavljali, razmišljali, prihajali do novih izkušenj, znanj predvsem pa ponotranjili pomen trajnostne mobilnosti na njim razumljiv način.

Dnevno spremljanje in beleženje z lepljenjem krogov na sivega zajčka, so otroci izjemno pozitivno sprejeli. Vidno so se veselili ob opazovanju sprememb, ki so jih opazili na sivem zajčku. Aktivnost in udeleženos se je v roku 14 dni zviševala, ponekod pa tudi znižala. Otroci so pripovedovali o tem, kje so pustili svoje vozilo, kako so v vrtec hodili peš, kaj so opazili na poti. Nekateri so uporabljali skiroje, poganjače, kolesa.

Pomembnost izvajanja projekta lahko razberemo, uvidimo tudi iz izjav otrok: »Zajčka več ne srbijo ušesa in ga ne pečejo oči, pa tudi kiha ne več, ker smo očistili zrak«; »Živali tudi dihaajo čisti zrak pa še avtov jih ni strah«; »Jaz sem šel vsak dan peš od doma. Pa domov tudi včasih.«; »Jaz sem tudi šla peš, dedi tudi in Miha tudi. Oba sva nalepila nalepko.«; »Sivi zajček je bil zato ko mu avti devajo tisti plin iz auspuha. Da je bil nazaj beli smo ga nalepli z belimi krogi. Lepi smo tisti, ko smo prišli peš domov al pa v vrtec. Naredli smo tudi zajčka iz gume, pa hiše. Tam pri hišah je doma sivi zajček, beli zajček je doma v gozdu, ker je gozdni zajček. Tam drevesa dišijo.«; »Fajn mi je blo ko hodim peš od doma. Je zelo daleč. Z mamico po poti gledama na cesto. Včeraj ko smo šli peški sem videl povoženega ježka. Pa koruzo sem videl na njivi. Za nagrado potem dam beli krogec na zajčka.« »Sivi zajček je bil zato, ker so ga avti s plinom umazali. Bil je žalosten. Želel si je, da ga mi nalepimo belega, da gre nazaj k svoji družini. Želi si, da bi lahko vsaki dan hodili peš. Ko pridemo peš v vrtec vzamemo tisto kresničko. Pa hodimo peš, da ni umazan, bo nazaj bel. Vsaki dan pridem peš. V redu, lepo se počutim ko grem peš. Ati in mami sta srečna. Rada hodita. Ko pridem peš, atija al pa mamico držim za roko, pa me v njo ne zebe.«

V veliko zadovoljstvo so bili tudi pozitivni odzivi staršev, ki so izrazili interes za ponovitev te igre. Prav tako so bili mnenja, da jih je akcija opomnila, da se premalo gibajo in jih spodbudila k aktivnemu preživljanju popoldanskega časa ter jih med seboj povezala. Starši so sporočili, da bodo s tovrstnim načinom prihoda v vrtec nadaljevali tudi, ko bo konec igre Beli zajček. Nad takšnimi sporočili so bile strokovne delavke presenečene in hkrati zadovoljne. Ocenjujemo, da so s svojo angažiranostjo, izvedenimi dejavnostmi in sporočanjem o pomembnosti projekta, starše ustrezno in uspešno motivirale.

Vrtec Rogaška Slatina

Zapisala koordinatorica: Katja Potočnik

GREMO TEČT!

V oddelku Ježki je vključenih 19 otrok, starih od 3 do 4 leta. Vzgojiteljici sva zasledili, da v podjetju Plastka Skaza 7. septembra 2019 prirejajo že 4. Skazin dobrodelni tek. Tek je bil prestavljen na petek, 20. 09. 2019. To je nekoliko spremenilo naše načrte, nekaj družin, ki bi se v prvem terminu udeležile teka, je moralo odpovedati druženje, zaradi bolezni in osebnih razlogov. Odpravili smo se tisti, ki smo lahko. S starši in bratci oz. sestricami, se je z minibusom odpeljalo 5 otrok naše skupine. Z minibusom smo se peljali iz Laškega do velenjskega stadiona. Pot je bila dolga 76 km. Z našim projektom trajnostne mobilnosti smo združili dobrodelnost.

Med vožnjo smo se sproščeno pogovarjali in pot je minila, kot bi trenil. Pred začetkom je prišel do nas povezovalec prireditve Miha Deželak z Radia 1 in nas predstavil vsem navzočim. Začelo se je ogrevanje in kmalu tudi naš tek na 400 metrov. Za konec smo se še pogovarjali z direktorico podjetja Skaza, Tanjo Skaza, ki je bila navdušena nad našo izvedbo trajnostne mobilnosti. Sledilo je skupno fotografiranje in pot domov. Vsi skupaj smo bili veseli in ponosni, da smo pripomogli k 11.000 zbranim evrom za otroke iz Centra za otroke z avtizmom Žalec. Preživeli smo čudovit mobilno-športno-dobrodelno obarvan dan.

Na poti nazaj je bilo na avtobusu dovolj časa, da smo strnili misli in občutke ter poglobili svoja razmišljanja o pomenu in obliki tovrstnega druženja. Starši so že iskali nove ideje

za izvedbo projekta, tokrat vožnje z vlakom. To odpira nove izzive in vprašanja za naprej, katere odgovore bomo zagotovo poiskali.

Starši so nama zaupali, da ob tej izkušnji razmišljajo tudi o tem, da bi se na pot s svojo družino odpravili z javnim prevozom in ne vedno z osebnim avtomobilom, kot so bili vajeni do sedaj. Prav tako sva vzgojiteljici preko ankete, ki jo je poslalo podjetje Skaza vsem udeležencem teka, opazili, da tudi oni razmišljajo o uporabi javnega prevoza na tovrstno prireditve. Fotografija je bila objavljena v lokalnem časopisu Laški bilten št. 74/ 15. oktober 2019

Vrtec Laško

Zapisala: Ana Lukić

PARKIRIŠČE JE ZA EN DAN POSTALO IGRIŠČE

Na parkirišču pred vrtcem smo z otroki ugotavljali, kako bi bilo super, če bi bilo parkirišče brez avtomobilov. Skupaj smo si en dan pred izpeljano dejavnostjo ogledali parkirišče. Otroci so ugotovili, da ni prostora za nobeno stvar, daj so na njem bili avtomobili, in da bi bilo super če bi parkirišče izpraznili. Naslednji dan smo parkirišče izpraznili in otroci so prišli na idejo, da bi se lahko vozili s skiroji, kolesi. Prazno parkirišče smo izkoristili za varno vožnjo s skiroji, kolesi, risali smo z barvnimi kredami in se igrali gumitvist. Otroci so v aktivnostih izredno uživali, najbolj jim je bila vseč vožnja s kolesi. Da je bila vožnja še bolj zanimiva, sva otrokom postavili ovire – keglje, katere so morali obvoziti in s kredo zarisali pot po kateri so se vozili. Z otroki smo se pogovorili, kaj potrebuje vsak kolesar pred začetkom vožnje. Za varno vožnjo so si otroci na glavo pripeli varnostno čelado in pri vožnji upoštevali razdaljo in hitrost vožnje. Druga skupina otrok je risala s kredami ulico brez avtomobilov. Pri tem so bili zelo ustvarjalni. Nekateri so narisali cesto, na sredi ceste pa otroške gugalnice, rože, drevesa. Povedali so mi, da bi bila parkirišča bolj zanimiva, če bi na njih raslo več dreves in bi se lahko igrali na igralih. Fantje so narisali sladoledarja in stole po celem parkirišču. Tretja skupina otrok pa je imela za igro gumitvist, s katerim so se igrali. Vsake pol ure smo zamenjali skupine, tako da so vsi zamenjali skupine in bili pri vsaki dejavnosti.

Otroci so po končanem dnevu izrazili željo, da bi še večkrat imeli parkirišče brez avtomobilov in bi se na njem lahko varno igrali. Skupaj smo sklenili, da bomo takšne dejavnosti na parkirišču izvajali vsaj dvakrat na mesec.

Vrtec Laško, enota Debro, Oddelek Mavrica,

Vzgojiteljici: Alenka Vasle in Jerneja Razgor

Zapisala: Alenka Vasle

BELI ZAJČEK V NAŠEM VRTCU

Tudi v vrtcu Rimske Toplice smo se pridružili projektu Trajnostna mobilnost v vrtcu. Pri projektu je sodelovalo 19 otrok iz oddelka Miške. S sodelavko sva otroke najprej seznanile, kdo je Beli zajček in zakaj je pomembno, da mu sčistimo kožušček. Na začetku in na koncu projekta, ki je trajal 14 dni in sicer v času od 19. 9. 2019 do 26. 9. 2019, nas je Beli zajček celo obiskal.

Otrokom sem najprej predstavila zgodbo o Belem zajčku, otroci pa so si nato izrezali in pobarvali vsak svojega zajčka. Pobarvali smo ga s sivo tempera barvo. Otroci pa so nanj vsako jutro prilepili bel krogec. Seveda le tisti, ki so v vrtec prišli na trajnostni način. Glede na oddaljenost otrok od vrtca, sva bili s sodelavko sprva skeptični, kako uspešni bomo. Vendar so naju starši pozitivno presenetili. Tisti iz bližine vrtca so redno prihajali peš, nekaj drugih pa je celo pustilo avtomobile na pol poti do vrtca, ostali del poti pa so prehodili peš. Neko jutro naju je celo pričakalo pisemce ene od mamic: "Mojca in Tina, danes sem del poti do vrtca opravil peš (od trgovine Tuš do vrtca) zato, da bo zajčkov kožušček bolj bel. Prvi del poti je pri nas bolj nevaren, ker ni pločnikov in je zelo prometen" (Nik). Še po končanih štirinajstih dneh spremljanja otrokovega prihoda v vrtec, so nam zjutraj ponosno povedali, da so prišli peš in da potrebujejo bel krogec.

V tem času sva otrokom pripravili tudi nekaj dejavnosti povezanih z varnostjo v prometu, seveda pa smo še več kot ponavadi, hodili na sprehode. Obiskala nas je prijazna

policistka PP Laško, pred vrtcem smo se vozili s poganjalčki, kolesi in skiroji. Seveda nismo pozabili na čelade. Posebno doživetje pa je bilo, ko so nas učenci in učitelji OŠ Antona Aškercia povabili na Tehniški dan. Ogledali smo si vozila in opremo vozil s prednostjo, spoznavali poklice gasilca, policista in vojaka. Otroci so spoznavali varnostne ukrepe pri delu, si ogledali demonstracije dela gasilca, policista in vojaka, spoznavali pomen humanitarnosti, prostovoljstva in solidarnosti, preizkusili pa so se lahko tudi v različnih izzivih. Dočakali smo tudi prihod vojaškega helikopterja, ki je pristal kar na šolskem igrišču.

Otroci so se lahko preizkusili v različnih predstavljenih izzivih (gašenje z vodo, nošnja vojaške čelade in nahrbtnika,...).

Projekt je bil zelo dobro sprejet s strani otrok in staršev. Že sedaj pa s sodelavko razmišljava, kako ga bova še nadgradili v drugem delu. Meniva, da je verjetno namen projekta lažje doseči v večjih mestih, kjer je javni prevoz bolj organiziran in so otroci manj oddaljeni od svojega vrtca, ker je vrtcev več. Pri nas v kraju pa je vrtec eden in so vanj vključeni otroci iz širšega okolja, kjer so prebivalci bolj odvisni od lastnega prevoza. Je pa vsekakor naš namen izvajanja projekta vsaj ozavestiti starše in otroke o pomenu trajnostne mobilnosti, kar smo vsaj delno le dosegli.

Vrtec Laško

Zapisala: Mojca Velikonja, dipl. vzg.

IGRA BELI ZAJČEK

Skupina Mehurčki, ki šteje 14 otrok, starih od 1-2 let, je s starši pridno sodelovala v igri Beli zajček. Od 16.9. do 27.9. so starši in otroci pridno hodili vrtec. Igro smo prilagodili za tiste, ki so bolj oddaljeni od vrtca. Z njimi smo se na uvodnem sestanku dogovorili, kje pustijo avto in od kod naj nadaljujejo pot peš.

Igra je bila uspešno zaključena. Zjutraj, ko so starši otroke pospremili do igralnice, otroci niso pozdravljali »dobro jutro« ampak »pes smo«, tako da smo se na račun te igre, ne samo razgibali, ampak se tudi pošteno nasmejali.

Vrtec Vitanje

Zapisala: Katja Kotnik, dipl. vzg.

NOVIČKA SKUPINE BALONČKI

V naši skupini so je sodelovalo 21 otrok. Staršem sva na prvem roditeljskem sestanku razložili koncept tega projekta in bili so navdušeni. Ker je večina otrok od vrtca oddaljena kar nekaj kilometrov, smo se dogovorili, da pridejo del poti peš in avtomobile parkirajo malo dlje od vrtca. Otroci so z navdušenjem izpolnjevali nalogo in pridno spreminjali sivga zajčka v belega. Namesto dobro jutro so bile njihove prve besede zjutraj: »PEŠ SEM!« Pogovarjali smo se kako ohraniti lepo in čisto naravo, in kako zelo je to pomembno za nas vse. Ogledali smo si tudi video Eart song, ob katerim so bili otroci kar šokirani in presenečena sem bila kako jim ni vseeno.

Vrtec Vitanje

Zapisala: vzgojiteljica Tamara Hren Rejec

TRAJNOSTNA MOBILOST PRI VETRNICAH

Strokovne delavke vrtca Vitanja smo se družno odločile za pristop k projektu Trajnostna mobilnost v vrtcu. Naša koordinatorica nas je predhodno povabila na sestanek in nam predstavila našo vlogo v tem projektu. Na prvem roditeljskem sestanku sva s strokovno sodelavko o projektu seznanili starše, s katerimi smo se dogovorili, da bomo na jutranjo naglico namesto prihoda v vrtec raje spremljali način odhoda domov. Z igro Beli zajček smo pričeli 16. 9. in končali 27. 9. 2019. Prvi dan smo prebrali zgodbo O belih zajčkah. Tik pred koncem je pripoved prekinil deček, ki je dejal, da če so bili zajci umazani, bi starša prav z lahkoto svoje zajčke umila v našem čistem potoku Hudinja. Otroci so si nato zelo zavzeto obrisali svoje zajčke in jih tudi po svojih zmožnostih izrezali. Skupno smo se odločili, da zajčke pobarvamo s svinčniki. Otroci so že na vse zgodaj poročali kako so prejšnji dan odšli domov in tudi to, če se kdaj starši tega niso držali. Skrbno so vsak dan lepili bele kroge in čistili kožušček svojemu zajčku. Prav posebej so se razveselili obiska policista g. Andreja, še posebej, ko se je z nami odpravil na sprehod. Otroci so že takoj opazili, da so bili vozniki bolj strpni, upoštevali so hitrost in nam na prehodu takoj dali prednost. Za česnje na torti je policist poskrbel z ogledom policijskega

avtomobila. Zelo zavzeto so otroci tudi risali svojo pot do vrtca. Zelo zanimivo je bilo, da je večini za izhodišče bila trgovina, ki stoji v središču kraja. Ko so drug drugemu opisovali svojo pot, so se pozorno poslušali. Nekajkrat smo ob različnih urah odšli na Hribarco, hrib v centru kraja in šteli promet. Otroci so ugotovili, da je prav v času naših sprehodov največja gostota prometa. In ob tem so spoznali, da nas, ko hodimo po pločnik ovirajo veje dreves in nas silijo, da hodimo bližje k cestišču. Dogovorili smo se, da o tem obvestimo župana.

Vrtec Vitanje

Zapisala: dipl. vzgojiteljica Andreja Pušnik

»NOVIČKA« ZA PROJEKT TRAJNOSTNA MOBILNOST – IGRA BELI ZAJČEK

Zgodba in igra Beli zajček, preko katere sem otroke seznanila s pojmom trajnostno mobilnost in kaj lahko sami k temu prispevamo, je bila s strani otrok in staršev zelo dobro sprejeta. Najprej sem otrokom preko slikovnih znakov pripovedovala zgodbo, ki smo jo dobili v mapi. Nato smo se pogovarjali o tem kako avtomobili onesnažujejo okolje in kaj lahko mi naredimo, da bodo zajčki spet veseli in bele barve in tako smo otroci izdelali plakat na katerega smo narisali cesto, na cesto nalepili avtomobile in vsak otrok je prilepil tudi svojega sivga zajčka. Nato pa smo vsakodnevno nanj lepili drevesa, in bele kroge na zajčke, na koncu igre so naši zajčki na plakatu že bili bolj bele barve, na cesti pa vedno manj avtomobilov in več koles, kar pomeni, da smo s tem tudi mi prispevali delček k trajnostni mobilnosti. Seveda pa otroke še vedno spomnimo, da občasno pridejo v vrtec peš.

Vrtec Vitanje, skupina Žogice

Zapisala: vzgojiteljica Anja Kumer

JAZ IMAM KOLO...

V skupini Pikapolonice smo se odločili, da bomo v okviru projekta Trajnostna mobilnost izdelali kolo/poganjalčka, saj smo se v tem tednu, ko so otroci v vrtec prihajali peš ali s poganjalčki, naučili tudi pesmico o kolesu. V projektu je sodelovalo 9 otrok, kot je otrok v skupini. Projekt oz. igro Beli zajček smo izvajali od 16.9. do 27.9., otroci so z navdušenjem zjutraj pripovedovali, kako so prišli v vrtec in s ponosom svojemu zajčku prilepili bel krogec, če so seveda ta dan v vrtec prišli peš ali s skirojem, kolesom. Zato smo se tudi naučili pesem Kolesarska, ki jo prilagam k besedilu, zraven prilagam tudi eno fotografijo našega kolesa/poganjalčka. Otrokom je bila izvedba igre Beli zajček in projekta zelo všeč, zanimiva. Predvsem, ko smo se pogovarjali, zakaj je tako pomembno hoditi peš, namreč mislili so, da se gre samo za njihovo zdravje, ne pa za zdravje živali, ki ravno tako vdihavajo izpušne pline; ter naše okolje, ki je onesnaženo zaradi velikega prometa in vedno več prisotnih vozil na cesti. Tako so se seznanili, da lahko sami veliko pripomoremo k temu, da bi bila naša okolica bolj varna in zdrava za vsa živa bitja.

Jaz imam kolo, kolo, kolo, kolo.
Prijazno je zelo, to moje kolo.

Jaz imam kolo, kolo, kolo, kolo.
Učeno je zelo, to moje kolo.

Pred zebro se ustavi
in prav lepo pozdravi:
cin, cin, cin, cin, cin,
cin, cin, cin, cin, cin, drin.

Prometne znake vse pozna
in le po desni me pelja.
Cin, cin, cin, cin, cin,
cin, cin, cin, cin, cin, drin.

Vrtec Vitanje

Zapisala: dipl.vzgojiteljica Kristina Beškovnik

PROJEKT BELI ZAJČEK

Odločili smo se, da si izdelamo skupinskega zajčka. Izdelali smo ga iz kartona in ga pobarvali. Ko je bil dokončan smo ga nalepili na hodnik pod oglasno desko in zraven prilepili njegovo zgodbo. Že naslednji dan smo začeli z lepljenjem nalepk, ki so si jih prislužili tisti otroci, ki se v vrtec niso pripeljali z avtomobilom.

Vrtci občine Žalec

Vzgojiteljici Uršula Križmančič in Suzana Čulk

EVROPSKI TEDEN MOBILNOSTI IN ZAČETEK PROJEKTA TRAJNOSTNA MOBILNOST V VRTCU HRASTNIK

Evropski teden mobilnosti (ETM) 2019 je teden v katerem smo v vrtcu Hrastnik pričeli z aktivno izvedbo projekta Trajnostna mobilnost v vrtcih in šolah. Predhodno smo na roditeljskih sestankih starše seznanili s trajnostno mobilnostjo, z načinom izvedbe projekta in jih spodbudili k aktivni udeležbi in s tem lastnemu doprinosu v naše lokalno okolje.

V načrt izvedbe projekta smo aktivno vključili otroke, predvsem starejših oddelkov. S predstavitvijo zgodbe O belem zajčku, smo otroke spodbudili k razmišljanju o načinih trajnostne mobilnosti, o učinkih motoriziranega prometa na naše okolje.

Razmišljali so o tem:

- kako bi staršem predstavili trajnostno mobilnost, vpliv motoriziranega prometa na okolje in jih prosili za pomoč pri izvedbi projekta;
- kako bi se lahko v izvedbo projekta vključili tisti otroci, ki so vezani na prevoz v vrtec, predvsem zaradi služb staršev in oddaljenosti;
- kam vse lahko v našem mestu pridemo in kaj vse lahko obiščemo peš, brez potrebe po prevozu;
- kako bi si sami želijo prihajati v vrtec in zakaj, itd.

Otroci so prispevali različne zamisli, ki so začetek izvedbe projekta obogatile in ga družinam še bolj približale. Skupaj smo izbrali tiste, ki so se vsem zdele uresničljive.

Predlagali so slednje:

- izdelava lutke beli zajček in predstavitev zgodbe (s pomočjo lutke) v domačem okolju. Tako starše opozorimo na to, kako avtomobili onesnažujejo zrak, ki ga mi dihamo.
- Izbrali so nekaj parkirišč, ki so oddaljeni od vrtca, kamor bi lahko parkirali avto starši tistih otrok, ki se v vrtec pripeljejo. Tako bi vsaj nekaj poti prehodili.
- Zaprli bi parkirišče pri vrtcu s posebnim trakom.
- Naredimo zemljevid kam vse zmoremo in kaj vse lahko v mestu obiščemo peš.
- Zapišemo svoje želje, kako si želimo prihajati v vrtec in jih razstavimo v naši garderobi, da jih bodo lahko vsi videli.

Otroke je zgodba o Belem zajčku pritegnila, vanjo so se vživeli in se z njo poistovetili. Vsak izmed njih je že imel izkušnjo srečanja z izpušnimi plini preobremenjenega prometa in tako so zelo doživeto opisovali tudi lastne izkušnje.

Po pripovedovanju staršev, so jih otroci, v času Evropskega tedna mobilnosti, dnevno opozarjali na pomen hoje tako na zdravje posameznika kot tudi v smislu manjše obremenjenosti prometa v okolici vrtca. Doma so predstavili zgodbo o belem zajčku, starši pa so morali izreči prisego, da jim bodo pomagali pri čiščenju kožuščka.

Odločili smo se, da bo posamezni oddelok otrok vrtca očistil kožušček enega zajčka. Na ta način smo strokovni delavci izključili medsebojno tekmovalnost med otroci in jih usmerili v sodelovalen odnos ter prispevanje k skupnemu dobrem.

V izvedbo igre beli zajček ob Evropskem tednu mobilnosti so bili vključeni vsi trije oddelki vrtca Hrastnik – enote Sonček, skupno tako 64 otrok ter 6 strokovnih delavcev ter posredno tudi starši vseh vključenih otrok.

Vrtec Hrastnik - enota Sonček

Koordinatorica: Nataša Babič, diplomirana vzgojiteljica predšolskih otrok

IZVEDBA IGRE BELI ZAJČEK

V Vrtcu Trbovlje je v projekt Beli zajček vključenih 17 oddelkov (384 otrok). Na informativnih roditeljskih sestankih smo izvajalke seznanile starše o pomenu in poteku projekta. Razdelile smo jim ankete in informativne zloženke.

Starši so projekt sprejeli z razumevanjem in so bili pripravljeni sodelovati. Otroke smo motivirali na različne načine (obisk živega belega zajčka v vrtcu, izdelovanje sivih zajčkov, sodelovanje otrok pri nastajanju tabel za označevanje prihodov). Teden pred igro smo jih obvestili še s plakati na oglasnih deskah.

V tem tednu smo bili tudi mi pogosto peš na cesti, saj smo odšli v kino, na telovadbo in na sprehode. Ob tem pa smo opazili kar nekaj šibkih in nevarnih točk na naši peš poti.

Nekaj oddelkov se je odločilo spoznati mestni potniški promet in so se z avtobusom odpeljali do železniške postaje. Otroci so tako izkusili vožnjo z avtobusom kot primerom javnega prevoza in tako lažje razumeli pomembnost uporabe javnega prevoza v primerjavi z navadnimi avtomobili. Otroci so opazili tudi, da se veliko ljudi vsakodnevno vozi z javnimi prevoz.

Nekatere skupine so se v okviru projekta Beli zajček z otroki dogovorili, da si bodo tekom šolskega leta ogledali in spoznali, kje je doma kdo od otrok – v katerem delu Trbovelj. Posamezni otroci so precej oddaljeni od vrtca, zato v spomladanskem času do njihovega bivališča planirajo izlet, ki ga bodo povezali z izletom za športno značko Mali sonček.

V našem tednu trajnostne mobilnosti smo imeli tudi zelo lepo vreme, kar je še dodatno vzpodbudilo starše in otroke v vrtec prihajati trajnostno.

Vrtec Trbovlje

Zapisali koordinatorki: Mateja Bregar in Natalija Benko

OGLED IN IGRA NA NOVIH IGRALIH NA PODRUŽNIČNI ŠOLI VELIKA KOSTREVNICA

Na Podružnični šoli v Veliki Kostrevnici, ki je od našega vrtca, vrtca Ciciban, oddaljena 5 km, so na igrišču postavili nova igrala.

Z otroki iz skupine Čebelice smo se pogovarjali, kako prijetno bi bilo gibalne spretnosti preizkusiti na novih igralih. Že na začetku oktobra sva z vzgojiteljico v skupini predstavili zgodbo Beli zajček in se z otroki pogovarjali, kakšen način potovanja je okolju prijazen in kaj onesnažuje okolje. Povprašali sva, kako bi lahko prišli do šole in pri tem čim manj onesnažili okolje. Ugotovili smo, da s kolesom ne moremo, ker ni varno in otroci še niso vešči samostojne vožnje. Lahko bi se peljali z avtobusom, saj železniške povezave v našem kraju ni. Da pa si bomo bolje ogledali okolico, kjer nekateri živijo, sva predlagali, da gremo peš.

Povabili smo še otroke in vzgojiteljice iz skupine Petelinčki ter se v četrtek, 17. 10. 2019, skupaj peš odpravili do šole. Vseh udeleženi otrok je bilo 40, starih od 5 do 7 let.

V vrtec so otroci prišli športno obuti in oblečeni. Pot jim je bila v izziv in brez težav so prehodili razdaljo. Z vmesnim počitkom smo potrebovali 2 uri. Pot je bila v izziv tudi nam vzgojiteljicam, kajti vedele smo, da bomo večji del poti hodili po cesti. Glede na to, da pot poznamo, smo otroke spodbudile, naj oblečejo svetla oblačila, da jih bodo vozniki hitreje opazili. Ves čas smo opozarjali na previdnost, hojo ob robu cestišča, ob prihodu tovarnjaka smo se ustavili in se mu umaknili.

Otroci so upoštevali pravila v cestnem prometu in tudi sami opozarjali na previdnost, ko so zaslišali vozilo. Vozniki, ki so vozili mimo, so bili strpni in uvidevni. Tudi ob prehitevanju naše kolone so upoštevali varnostno razdaljo.

Otroci so na cilj prišli zelo zadovoljni, saj so se med potjo pogovarjali, kazali že znane poti, svoje domove. Kljub prehojeni poti jim je ostalo še veliko energije za igro na igrišču. Otroci so preživeli celo dopoldne na prostem in odšli domov s pozitivno izkušnjo.

Vzgojiteljice smo bile zelo zadovoljne, da smo zadan cilj uspešno izpeljale. Dejavnost je zahtevala veliko načrtovanja, dogovarjanja in odgovornosti.

Po zaključku našega druženja so otroke prevzeli njihovi starši. Starši in otroci, ki živijo blizu šole so domov odšli peš, ostali pa z avtomobili.

OŠ Šmartno pri Litiji, vrtec Ciciban

Zapisali koordinatorica: Maja Škrbec

NOVIČKA

V našem vrtcu sodelujejo v projektu otroci iz petih oddelkov, skupaj 82 otrok. Imamo tri oddelke prvega starostnega obdobja in dva oddelka drugega starostnega obdobja. Na prvem roditeljskem sestanku smo starše seznanili s projektom, kakšen je namen slednjega ter kakšne dejavnosti oz. naloge bomo izvajali skupaj z otroki in starši. V ta namen smo jim razdelili promocijske letake ter anketne vprašalnike o njihovih potovalnih navadah.

Igro »Beli zajček« so skupine izvajale v mesecu septembru in oktobru, po posameznih oddelkih so se strokovne delavke odločile na kakšen način bodo otrokom predstavile zgodbo o zajčku ter kako bodo lepili bele krogce. V dveh oddelkih so se odločile, da imajo kar enega zajčka, v ostalih oddelkih pa so otroci samostojno izrezovali svoje zajčke. Vsi oddelki so se odločili, da dejavnost izvajajo en teden.

Skupina »Račke« - zajček v igralnici, strokovna delavka je zgodbo o Belem zajčku otrokom predstavila s pomočjo slikanice, ki jim jo je sama naredila. Zgodbo so potem ob slikah večkrat ponovili.

Da pa bi otroci lažje dojemali zgodbo o Belem zajčku, glede na to, da so med najmlajšimi, so ustvarjali v različnih likovnih tehnikah, beli zajčki so postali sivi zaradi izpušnih plinov (barvanje s flomastri) in sivi zajčki so postali nazaj beli, ko so ljudje pričeli za prevoz iz enega kraja v drugi kraj uporabljati avtobus, več so hodili peš ...(lepljenka).

Za prvo dejavnost so izbrali glede na to, da smo imeli v skupini temo »Promet« spoznavanje različnih prevoznih sredstev v okviru trajnostne mobilnosti (avtobus, vlak,...). Vse to so najprej spoznavali preko zgodb in slikanic v jutranjem krogu, prisluhnili so pesmi »Zavtobusom k teti«, ki so spremljali tudi z malimi ritmičnimi instrumenti. Dejavnost so obogatili z likovnim ustvarjanjem-risanjem in barvanjem avtobusev.

V skupini »Žolne« so strokovne delavke otrokom izrezale zajčke, jih pritrdile na oglasno desko pred vhodom v igralnico. Otroci so skupaj s starši lepili krogce ob odhodu iz vrtca, strokovne delavke pa so način odhoda zabeležile v za to namenjeno tabelo.

Kot prvo dejavnost so si zadali, da bodo spoznavali pomembnost neuporabe avtomobila vsakodnevno. Z različnimi knjigami in slikanicami so najprej spoznavali na kakšen način lahko še drugače potujemo razen, da

uporabimo avtomobile. Tako so poudarjali pomen vsakodnevnega gibanja- hoje, vožnje s kolesi, skiroji itd. V telovadnici so si pripravili dejavnost in sicer mini prometni poligon, kjer so otroci hodili, se vozili s poganjalci...skozi, mimo, čez prometne ovire z upoštevanjem pravil.

V drugo dejavnost so vključile starše, katere so povabile v vrtec skupaj z otroki. Izvedli so pohod na katerega so otroci prišli s poganjalci, tricikli,... Zbrali so se na igrišču pred vrtcem, nato pa so se odpravili na sprehod. Na koncu pa so vsi dobili medalje za prehojeno oz. prevoženo pot.

V skupini »Čaplje« so se prav tako odločili, da imajo pred igralnico enega zajčka, na katerega otroci skupaj s starši pri prihodu oz. odhodu iz vrtca lepili krogce, v tabelo pa so strokovne delavke zabeležile na kakšen način so prišli v vrtec. Zgodbo o belem zajčku so spoznavali preko lutkovne igre, katero sta pripravili strokovni delavki oddelka. V skupini so se veliko pogovarjali o prometni varnosti in o tem, kako se kot pešci vedemo v prometu. V ta namen so spoznali pesmico »Ko grem čez cesto« in si izdelali igralno podlogo ter vozila iz odpadne embalaže. Poblize so spoznali avtobus, si ogledali avtobusno postajo.

V skupini »Sovice« si je vsak otrok sam izrezal svojega zajčka, prebrali so zgodbo o Belem zajčku, se pogovarjali o vsebini. Vsak otrok je sam prilepil bel krog, če je v vrtec prišel peš, s kolesom, skirojem...Način prihajanja so zabeležili v tabeli s štampiljko.

Kot dejavnost so si zadali vsakodnevne sprehode v okolici vrtca in spoznavanje prometnih predpisov. Teden dno so imeli kolesarjenje in vožnje s skiroji z upoštevanjem navodil, ki se uporabljajo v prometu. Prav tako so si ogledali predstavo »Jaka v prometu«. Likovno so ustvarjali z barvicami na papir in s kredami na šolskem igrišču (obrisovanje telesa, ko prečkamo cesto peš, ko kolesarimo...).

Pogovarjali so se, kako še lahko drugače skrbimo za bel kožušček, zdravje živali-pogovor z otroki. V ta namen so poskrbeli za okolico vrtca (pobiranje smeti), si ogledali različne slike, kako smeti ogrožajo zdravje živali.

Otroci so ugotovili, da so smeti prisotne tudi v vodi, če živali to uživajo lahko zbolijo ali pa se jim plastična embalaža zatakne v dihalih oz. prebavilih. Med sprehodom so tudi ob

spomenikih opazili veliko sveč in skupaj so prišli do ugotovitve, da bodo v bližnji prihodnosti postale odpadke. Na kamenčke so narisali svečke, ki lahko zamenjajo plastične sveče.

V skupini »Vodomci« so zgodbi o Belem zajčku prisluhnili ob pripovedovanju strokovnih delavk. Sami so si obrisali vsak svojega zajčka in na to izrezali. Prihode oz. odhode iz vrtca so sami vnašali v tabelo v igralnici. Ogledali so si predstavo »Jaka v prometu« in se seznanjali z varnostjo v prometu kot pešci. Da bi dejavnost še dodelali so v svojo sredino povabili policista, s katerim so se najprej pogovarjali o varnosti v prometu kot pešci. Na kaj vse morajo paziti, ko so udeleženi v prometu jim je le-ta najprej povedal, nato pa so tudi sami pregledali varne poti v okolici vrtca oz. šole.

Na temo so tudi likovno ustvarjali in sami poskušali v risbi prikazati kaj so to varne poti za pešce.

Otroci in starši so projekt dobro sprejeli. Otroci so starše sami spodbujali, da morajo del poti v vrtec prepešati oz. uporabiti skiroje, kolesaPri najmlajših smo opazili, da so se starši potrudili, da so skupaj z otrokom pot od avtomobila do garderobe v vrtcu prehodili. Dejavnosti bodo strokovne delavke izvajale še v prihodnjih mesecih, vključili bomo tudi predlog za občino-izboljšanje nevarnih delov poti v okolici vrtca.

Vrtec Pikapolonica pri OŠ Cerklje ob Krki
Koordinatorica projekta: Mojca Žnidarič, dipl. vzg.

BELI ZAJČEK V VRTCU NA SENOVEM

V vrtcu na Senovem smo se odločili, da v letošnjem šolskem letu sodelujemo v projektu Trajnostna mobilnost. Staršem smo na starševskih sestankih predstavili projekt, jim razdelili anketne vprašalnike in v Tednu mobilnosti, to je 16. 9. 2019, začeli izvajati igro Beli zajček. Izvajali smo jo dva tedna. V projektu je sodelovalo 89 otrok. Odziv otrok in staršev je bil zelo dober. Glede na anketne vprašalnike pred igro, ki so pokazali, da se večino otrok v vrtec vozi z avtomobili, je bil delež takšnih med izvajanjem igre Beli zajček veliko manjši. Otroci so starše vzpodbujali, da so jih v vrtec spremljali peš ali s kolesi, tisti bolj oddaljeni, pa so prepešali vsaj del poti. Zanimivo je, da so se nekateri pridružili osnovnošolcem pri projektu Peš bus in na ta način v vrtec prihajali peš.

Poleg igre Beli zajček smo izvajali različne dejavnosti. Raziskovali smo, katera prevozna sredstva so okolju prijaznejša. Otroci so povedali, da so to električna vozila. Ogledali smo si polno parkirišče in ugotavljali, ali je dovolj veliko. Otroci so prepoznali, da je premajhno in se niso strinjali s tem, da bi bližnji travnik spremenili v parkirišče. Naštevali so druga parkirišča v okolici. Pogovarjali smo se o javnih prevoznih sredstvih, povedali čemu služijo in poiskali avtobusno postajo. Otroci so pokazali veliko zanimanja in

interes, da bi v vrtec pogosteje prihajali peš, s kolesom ali skirojem. Dejavnosti po skupinah so bile raznolike. Razmišljali smo tudi, katero prevožno sredstvo še lahko uporabimo za daljše potovanje. Igrali smo se igro Vlak in se igrali z leseno železnico.

EN, DVA, TRI, VLAK STOJI. POTNIKI VSTOPITE.
 VLAK PELJE, S KOLESI MELJE. NAJPRED POČASI, NATO HITREJE.
 PELJEMO SE V KRŠKO, CELJE, LJUBLJANO...

OŠ XIV. divizije Senovo, enota vrtec
Koordinator projekta: koordinatorica Dragica Lužar

NOVIČKA IZ VRTCA PRI OŠ RAKA

IGRA BELI ZAJČEK

Vzgojiteljice smo staršem predstavile projekt ter jim razdelile anketne vprašalnike na 1. roditeljskem sestanku. Otrokom smo v vrtcu prebrale zgodbo o belem zajčku ter jo prav tako posredovale staršem, da so se o zajčkih lahko pogovarjali še doma. V tednu mobilnosti smo bili zelo aktivni in v vrtec prihajali peš od doma ter različnih lokacij v bližini vrtca, kjer so starši lahko pustili avto in varno pripeljali otroka v vrtec. Za točnejše informacije o prihajanju/odhajanju v vrtec smo strokovne delavke pripravile tabelo v katero so starši vpisovali ali so prišli/odšli z otrokom peš iz vrtca domov ali do oddaljenega parkirišča, ali jim to ni uspelo. Vsak otrok je izrezal svojega sivega zajčka na katerem so nalepili še svoj znak, tako da je vsak otrok vedel kateri zajček je njegov. Otroke je igra Beli zajček zelo motivirala za izvajanje dejavnosti in posledično tudi starše.

RISALI NA TEMO: Način prihoda v vrtec.

Vrtec pri OŠ Raka
Zapisala koordinatorica: Katja Žičkar

IZVAJANJE PROJEKTA TRAJNOSTNA MOBILNOST, V VRTCU PRI OŠ VELIKA DOLINA

V projekt so bile vključene vse tri skupine vrtca:

- Medvedki (prvo starostno obdobje), 8 otrok, (igra Beli zajček od 24.9.2019 do 2.10.2019).
- Pikapolonice (kombiniran oddelek), 15 otrok, (igra Beli zajček od 23.9.2019 do 1.10.2019).
- Zajčki (drugo starostno obdobje), 22 otrok (igra Beli zajček od 24.9.2019 do 2.10.2019).

Z igro Beli zajček smo želeli prispevati k spreminjanju potovalnih navad in posledično k zmanjševanju motoriziranega prometa v okolici vrtca. Želeli smo prispevati k zmanjšanju obremenitev na okolje ter spodbujati gibanje otrok.

S pomočjo igre »Beli zajček« smo tematiko trajnostne mobilnosti v vrtec prenesli prek zgodbe o belem zajčku, katerega kožušček je umazan zaradi izpušnih plinov avtomobilov. Otroci so si ustvarili vsak svojega belega zajčka, ga s sivo kredo prebarvali, da je postal umazan, nato pa ga z belim krogcem dnevno čistili, če so v vrtec prihajali peš, s kolesom, skirojem... Vzgojiteljice v prvem starostnem obdobju so izvedbo igre prilagodile starosti otrok. Ker je način prihoda otrok v vrtec v veliki meri odvisen od staršev, smo jih na roditeljskem sestanku in pa preko elektronske pošte prosili, da igro podprejo.

V skupini Zajčki in Pikapolonice smo ustvarjali plakat Trajnostnamobilnost, tako, da smo porazličnih reklamah iskali sličice javnih prevoznih sredstev in jih lepili na šelešamer.

Obiskal nas je tudi policist, ki nas je opozoril na varno obnašanje v prometu. Skupaj smo se odpravili na sprehod in si še posebej ogledali »nevarne točke« v okolici vrtca. Iz odpadnega kartona so otroci ustvarjali vlake in avtobuse, s katerimi so se igrali med spontano igro.

Otroci in vzgojiteljice, ter nenazadnje straši, smo vsi s sodelovanjem v projektu zadovoljni, saj nam je vsem prinesel nekaj novega in zanimivega. Vsi skupaj smo pričeli razmišljati o stvareh, o katerih brez sodelovanja v projektu ne bi.

Vrtec pri OŠ Velika Dolina

Zapisala koordinatorka: Zvonka Grilc

BELI ZAJČEK V VRTCU PRO OŠ GLOBOKO

V Vrtcu pri OŠ Globoko je v projektu sodelovalo 51 otrok, starih od 1–6 let. Staršem smo ga predstavili na 1. roditeljskem sestanku. Izvajali smo ga v času evropskega tedna trajnostne mobilnosti 2019 in ga v oddelkih prilagodili starosti in razvojni stopnji otrok. Belega zajčka so otroci spoznali na različne načine: pri najmlajših otrocih (1–2 leti) preko sličic zajčje družine, dreves in ceste, po kateri so otroci vozili plastična vozila in tako z »izpušnimi plini« umazali zajčke in drevesa, v oddelku 2–3 letnikov je v kratki lutkovni predstavi človek z velikim avtomobilom, ki je pripeljal v gozd, zajčka vsega umazal s svojimi izpušnimi plini, v oddelku 3–4 letnikov pa sta si strokovni delavki izmislili zgodbo o belem zajčku, ki je peš prišel iz Ljubljane v Globoko in otroke spodbudili k ugotavljanju, od česa bi lahko bil zajček umazan in kaj bi lahko spremenili. V oddelku najstarejših otrok (4–6 let) so otroci ob knjižnem gradivu spoznali, da vozila z izpušnimi plini onesnažujejo zrak, zato so iz odpadne embalaže izdelali okolju prijazna prevozna sredstva. Izdelali so tudi zemljevid Globokega, kjer so označili ne/varne odseke, ki jih bodo posredovali Občini Brežice. V vseh oddelkih so nastali plakati za beleženje načina prihoda v vrtec in motivi zajčkov, kamor so otroci lepili bele kroge in tako čistili njihove kožuščke. Globoko je razpršeno naseljeno, zato smo poskušali »čiščenje« zajčkov omogočiti tudi tistim, ki so od vrtca bolj oddaljeni. Tako so v najmlajših oddelkih pred začetkom izvajanja igre z otroki označili zajčkovo pot (maskote

so namestili na ograjo šolskega parkirišča, na stebre ulične razsvetljave, na vhodna vrata ...), po kateri so otroci s starši peš prihajali v vrtec, v oddelkih drugega starostnega obdobja pa smo določili zbirno mesto v bližini vrtca, od koder smo se zjutraj skupaj z družinami peš odpravili v vrtec. Zaključujemo, da je bila izvedba dejavnosti uspešna, starši in vzgojitelji pa smo spoznali, da je naš zgled najboljši učitelj.

Vrtec pri OŠ Globoko

Koordinator projekta: koordinatorka Mateja Kalin

IGRA BELI ZAJČEK V VRTCU STOPIČE

Projekt Trajnostna mobilnost izvajamo v 4 oddelkih našega vrtca, vanj je vključenih 83 otrok v starosti od 3 do 6 let. Na projekt smo navezali tudi enega od letošnjih ciljev na ravni celotnega zavoda. Starši otrok iz vseh oddelkov so bili s projektom in igro seznanjeni na roditeljskem sestanku. Prosili smo jih, naj otrokom omogočijo sodelovanje v igri. Ideja se jim je zdela zanimiva, nekoliko pa jih je skrbelo, kako bodo zjutraj pravočasno prihajali na delo. Vzgojiteljice so jih spodbujale in jim svetovale, naj si zjutraj za prihod v vrtec vzamejo več časa in z lastnim vzgledom prispevajo k ohranitvi čistega okolja.

Dogovorili smo se, da bomo ob Tednu mobilnosti (16.9. – 20.9.2019) v sodelovanju s šolo zaprli dovoz do zgornjih parkirišč za osebne avtomobile in šolske avtobuse v času največje frekvence prihodov. Starši so parkirali ob športni dvorani in z otroki prepešali do vrtca 300 metrsko razdaljo. V oddelkih so vzgojiteljice otrokom prebrale zgodbo o belem zajčku. Otroci so z različnimi tehnikami izdelali vsak svojega sivga zajčka. Prilepili so jih na vidno in otrokom dostopno mesto.

V 1. tednu izvajanja projekta so skoraj vsi otroci prihajali v vrtec na trajnostni način, večina peš. Tisti, ki stanujejo bližje vrtca tudi s kolesom, triciklom. Otroci so bili zelo motivirani. Ponosno so v jutranjem krogu pripovedovali o svoji poti v vrtec in z belimi krogi čistili zajčkov kožušek.

Med tednom so se v vrtcu pogovarjali o prometu. Parkirišča, ki so po navadi namenjena avtomobilom, smo ta teden spremenili v igrišča. Otroci so na njih igrali in jih porisali s kredami. Obiskala sta nas policista, ki sta otroke seznanila s svojim delom, jih opozorila na varno hojo v vrtec in na privezovanje z varnostnimi pasovi v avtomobilih, avtobusih.

Otroci so si zunaj ogledali izpušne cevi na avtomobilih, da so konkretno videli od kod prihaja izpušni plin. Poudarili smo, da je ta zelo strupen in umazan in da škoduje okolju in našemu zdravju. Na vprašanje kako bi se lahko šli na izlet, so otroci omenjali hojo in vožnjo z avtomobili, saj imajo s tem največ izkušenj. Preko pogovorov so ugotovili, da gre skupina ljudi lahko na izlet tudi z avtobusom ali vlakom. Ta prevozna sredstva imajo več sedežev in posledično manj onesnažujejo okolje. Ob Dnevu brez avtomobila smo se z avtobusi odpeljali v Novo mesto na prireditev in delavnice, ki so potekale na za promet zaprtem Glavnem trgu. Otrokom je bila zelo všeč vožnja z avtobusom, za nekatere je bila to prva izkušnja. Drugi teden izvajanja igre pa smo zopet odprli dovoz do vrtca. Prihodi na trajnostni način so upadli v oddelku 3 – 4 letnih otrok. V ostalih oddelkih pa so bili otroci motivatorji, ki so želeli, da starši še vedno parkirajo na oddaljenem parkirišču in se sprehodijo do vrtca. Še naprej so pridno čistili kožuške zajčkov. Ob koncu izvajanja igre so otroci za nagrado prejeli kresničke, ki jih sedaj uporabljajo za hojo v času zmanjšane vidljivosti.

V enem oddelku so na željo otrok podaljšali izvajanje igre na 3 tedne. V enem oddelku so otroci zajčke naredili tudi za doma. V popoldanskem času hodijo peš, s kolesi na izlete, sprehode, do trgovine, igrišča. Na zajčke si za nagrado lepijo bele kroge in tako tudi doma prispevajo k uresničitvi cilja projekta.

Med hojo v vrtec in iz vrtca so starši opozorili na nekaj nevarnih točk. Velika pomanjkljivost je, da nimamo povsod pločnikov in prehodov za pešce, bili pa bi nujno potrebni. Opazili so tudi, da se nekatere opozorilne table dotrajane in zato slabo vidne.

Menimo, da je igra Beli zajček v našem vrtcu zelo dobro uspela. Naleteli smo na pozitiven odziv staršev, ki so jutranjemu prihodu v vrtec namenili več časa. Prisluhnili so otrokom in na njihovo željo nadaljevali igro tudi takrat, ko dovoz ni bil več zaprt. Igra je bila zelo dobra motivacija za otroke. Ob spodbudi in z zgledom odraslih otroci hitro prevzamejo pobudo in z veseljem premagujejo razdalje peš, s kolesom, s skiroji tudi v domačem okolju. Želimo si, da bi igra spodbudila tudi starše, da bi se odločili uporabiti sredstva javnega prevoza za družinske izlete. Avtobusne povezave v našem kraju niso dobre, zato je bila vožnja z avtobusom za otroke veliko doživetje. Želijo si tudi vožnje z vlakom.

OŠ Stopiče vrtec Stopiče

Zapisala koordinatorica: Nevenka Kink

NOVICA ZA NOVIČNIK

V projekt Trajnostna mobilnost v vrtcih in šolah so se prijavile 4 skupine drugega starostnega obdobja. Tri vzgojiteljice so projekt izvajale od 16. 9. 2019, dve pa ga bosta izvedli pomladi. Vse skupaj je v projekt vključenih 67 otrok. Vzgojiteljice so bile za projekt navdušene in izvedba je potekala kot je bilo zastavljeno. Otroci so bili z delom in aktivnostmi zadovoljni. Ravno tako tudi starši, saj so se trudili za uspešno očiščen kožušček zajčka. V vrtcu smo v sklopu Evropskega tedna mobilnosti in projekta Trajnostna mobilnost v vrtcu in šoli zaprli cesto in parkirišče pred vrtcem ter ga spremenili v igrišče. Za otroke smo pripravili različne dejavnosti. Otroci so se vozili z različnimi dvokolesi (skiro, poganjalec, kolo), risali s kredami, skakali gumitvist in ristanec. Svoje gibalne sposobnosti so urili tudi z žogami, obroči, klobučki, stožci in balinčki. Z zaprtjem ceste smo želeli opozoriti in prispevati k spreminjanju potovalnih navad. Posledično k zmanjševanju motoriziranega prometa, ki močno onesnažuje okolje.

Vzgojiteljici sta naredili skupaj z otroci načrt, kako se bodo z vlakom odpeljali na izlet v Črnomelj. Natisnili so vozni red in se naučili pesmico Strojevodja (neznan avtor). V spremstvu staršev so se 26. 9. 2019 odpeljali z vlakom iz Semiča v Črnomelj. S prometnikom so si ogledali železniško postajo v Semiču in Črnomlju. Po prihodu v Črnomelj so videli križanje vlakov in celotno postajo v Črnomlju. Prometnik jih je odpeljal še do parka pod železnico, kjer so si ogledali razstavljeno lokomotivo. V parku pod železniško postajo Črnomelj je postavljena lokomotiva serije 25018, ki je bila izdelana 1921 v Avstriji. Aprila 1943 je bila pripeljana v Slovenijo in je vozila na progi Novo mesto – Karlovec. Od spomladi 1944 do poletja 1945 je lokomotiva delovala v sklopu partizanske elektrarne v Črnomlju.

Lokomotivo serije 25018, ki so jo uporabili za proizvodnjo električne energije, so po vojni obnovili in ponovno uporabljali za promet po dolenski progi vse do leta 1976. V spomin na ljudi, ki so na zelo iznajdljiv način omogočili oskrbo električne energije mestu in okolici, je Občina Črnomelj, skupaj z družbenopolitičnimi organizacijami, 23. 4. 1983 odkrila spominsko ploščo. V parku pod železniško postajo v Črnomlju pa so postavili omenjeno lokomotivo.

Do sedaj smo imeli dobre izkušnje in verjamem, da se bodo nadaljevale tudi pri naslednjih dejavnostih, ki sledijo, saj smo že polni pričakovanj. Tudi starši so bili veseli, da se je vrtec vključil v projekt in sodelovali po svojih najboljših močeh. Še naprej se bomo trudili in spodbujali vse skupaj, da ohranjamo naše »zajčke« in naravo. Priporočamo, da se vključijo še ostali vrtci in preizkusijo igro Beli zajček.

OŠ Belokranjskega odreda Semič enota vrtec Sonček
Koordinatorica: Nina Derganc

PEDENJPEDOV BELI ZAJČEK

V vrtcu Pedenjped Novo mesto je v projektu Trajnostna mobilnost sodelovalo 23 otrok starih od štiri do pet let iz oddelka pedenjribice. Projekt smo predstavili staršem na roditeljskem sestanku, prejeli so tudi zloženko, dopis in anketo. Otroci so zajčka sami izrezali, ga pobarvali in pripeli na oglasno desko. Veliko jim je pomenil, saj so ga naredili sami. Zajčke so si ogledovali in se o njih pogovarjali. Vsak dan smo jim prebrali ali povedali zgodbo o umazanih zajčkih. Pogovarjali smo se o tem, kaj lahko naredimo, da bodo zajčki postali ponovno beli. Vsako jutro so povedali, kako so prišli v vrtec in zajčku prilepili belo piko, če so prišli peš ali z javnim prevozom. Kožuščki so postajali beli. Otroci so spodbujali starše, da so prihajali v vrtec peš, saj so želeli, da prilepijo na zajčka bel krogec. Nekateri otroci in starši so prišli v vrtec tudi z vlakom, štirje pa s kolesom. Iz oddaljenih krajev so avto parkirali na parkirišču pri trgovini in pot nadaljevali peš ali pa so jih vozili do starih staršev, ki so šli z otrokom peš. Z otroki smo tudi v vrtcu veliko hodili, spoznavali promet, se peljali z avtobusom, obiskali policijsko postajo, obiskali so nas policisti, gasilci, vojaki in reševalci, se udeležili dogodka dan brez avtomobila ...

Poudarili smo slogan Gremo peš! Na pohodu je eden izmed otrok povedal drugemu otroku: »Poglej avto in siv izpušni plin. To je umazano.« S tem smo spoznali, da imajo naše dejavnosti učinek, morda ne pri vseh, ampak pri nekaterih zagotovo. Majhna dejanja, ki pa so zagotovo koraki do velikih sprememb.

Vrtec Pedenjped Novo mesto
Zapisala koordinatorica: Barbara Hudoklin

TRAJNA MOBILNOST V VRTCIH IN ŠOLAH

Smo Vrtec Radovednež pri OŠ Frana Metelka Škocjan z desetimi oddelki (trije oddelki so na podružnici). V projektu sodelujejo štiri skupine, skupaj 82 otrok. Vse skupine so jesenski del projekta izvedle v času od 16. 9. do 27. 9. 2019.

Z vsebino, cilji, nalogami, ... projekta sem strokovne delavke vrtca seznanila že na uvodni konferenci (avgust), nato pa smo imele vse sodelujoče v projektu še sestanek, kjer sem vsem razdelila material in jim podala vse informacije. Vsem sem posredovala tudi gradivo. Vsaka vzgojiteljica je na roditeljskem sestanku staršem predstavila projekt in s pomočjo priročnika načrtovala dejavnosti, te pa so bile:

- otroci so izdelali zemljevid občine Škocjan, narisali svojo hišo in označili pot do vrtca,
- ugotavljali razdalje, predlagali, na kakšen način bi prišli v vrtec,
- spoznali znake, oznake na cestiščih, ...
- s policistom prehodili del poti in se seznanili z varno hojo,
- izdelovali prometna sredstva, ki ne potrebujejo goriva (skiro, kolo, poganjalček,...),
- s šablono narisali zajčka, ga izrezali, lepili krogce, preštevali,...
- uporabili javni prevoz za obisk Novega mesta, sprehod po mestnem jedru,...
- izdelovali maketo kraja, označili varne poti,
- šli na daljši pohod in pospremili malčke do igršča,
- opazovali promet, naštevati vozila, znake,...
- imeli dan s kolesi, skiroji, poganjalci,
- peli pesmice o prometu,
- poslušali zgodbo, risali na temo zgodbe,
- iz odpadne embalaže izdelali vozila,
- ogledali so si mobilno policijsko postajo,

- ob hoji opazovali okolico, poslušali zvoke (ki jih pri vožnji z avtomobili ne opazijo, slišijo),
- izdelali maketo avtobusa,
- se več pogovarjali s starši,....

Projekt je bil zelo pozitivna izkušnja za vse nas, tako otroke, starše in strokovne delavke vrtca. Odziv staršev je bil zelo pozitiven, marsikdo nadaljuje s pešačenjem do vrtca in nazaj.

Posebnih ovir ni bilo, imamo pa predlog za občino in sicer, da se pri bivši stavbi KZK uradno uredi parkirišče, vzpostavi se peš pot po travniku do vrtca. S tem bi razbremenili jutranje in popoldanske konice pred vrtcem, odpravili slabo voljo staršev in pripomogli k čistejšemu okolju.

OŠ Frana Metelka Škocjan, vrtec Radovednež Škocjan
Zapisala koordinatorica: Darinka Matjašič

NOVIČKE TRAJNOSTNA MOBILNOST

Trajnostna mobilnost je vpletena skozi celoten vrtec Vrtca Ledina. Najbolj vidna je bila v času Tednu mobilnosti. Strokovne delavke, ki sodeluje v projektu, so bile z otroki in starši zelo aktivne in so do danes izvedli raznovrstne dejavnosti. V sam projekt je vključenih 8 skupin, starih od 1 do 6 let. Poleg igre in zgodbe Beli zajček so nekateri otroci spoznali zgodbo Prijazni zmaj Zumi (to je zgodbica o zmaju, ki je otroke učil o varnosti v prometu). Otroci so se seznanjali z vplivi izpušnih plinov na naravo, tudi preko drevesnega diagrama, kjer so sortirali slike različnih prevoznih sredstev po lastnostih (je/ni na motorni pogon). Otroci so pridobivali izkušnje, kako sam in drugi ljudje vplivajo na naravo in kako lahko dejavno prispeva k varovanju in ohranjanju naravnega okolja tako, da so prihajali v/iz vrtca peš, s kolesom, s skirojem, avtobusom, vlakom, se o tem pogovarjali, izdelovali plakate. Otroci so se seznanjali z varnim vedenjem v prometu preko sprehodov, opazovanja prometnih znakov, vožnje s skiroji in kolesi na vrtčevskem igrišču, vožnje z mestnim avtobusom, spoznavali semafor preko igre... Prepevali so pesmi povezane s prometom in voznimi sredstvi, se igrali različne igre na cestni preprogi, s sestavljankami, z železnico. Najraje od vsega pa so raziskovali mesto.

Vse so mnenja, da so dejavnosti uspešno izvedli, cilji so bili doseženi, saj se otroci zavedajo, da avtomobili onesnažujejo okolje in vedo, da je boljši način (za njih, za zdravje in Zemljo), če pridejo peš, s skirojem, kolesom in poganjalčkom.

Dejavnosti na temo »Trajnostna mobilnost« bodo izvajali še celo šolsko leto.

V sklopu tega se je vsem porajala vprašanje, da je vse zelo smiselno zastavljeno, a v vrtcu nimamo prostora, kjer bi lahko varno hranili kolesa, zunaj vrtca pa je premalo stoja, kjer bi otroci lahko priklenili svoja kolesa ali skiroje. Se pravi, da je potreba po kolesarnici v našem vrtcu, ki je v centru mesta, najbolj smiselna rešitev za bolj trajnostno naravnano okolje.

Vrtec Ledina

Koordinatorica: Silvana Rupnik

Sodelujoči: Barbara Medvešek, Mojca Čebular, Katja Švigelj Perović, Aida Alič, Sonja Ban, Tadeja Kosec, Jelka Vivod, Viktorija Dijak, Anica Radakovič, Kristina Radovanovič, Andreja Verbovšek, Jana Podobnik

EVROPSKI TEDEN MOBILNOSTI IN BELI ZAJČEK V VRTCU VODMAT

Število vključenih otrok: 148, Izvedba igre Beli zajček: od 16.9.2019 do 27.9.2019

V tednu mobilnosti s sloganom »Gremo peš« smo prilagodili naše dejavnosti in v ospredje postavili hojo in/ali uporabo potniškega prometa, v odnosu do lastnega zdravja in okolja, v katerem živimo. Kot izhodišče za nadaljnje dejavnosti smo uporabili zgodbo in igro Beli zajček. Spoznali smo, da pridemo v vrtec na različne načine (avtobus, vlak, avto, kolo, skiro, peš). Pogovor pa smo napeljali tudi na onesnaževanje zraka in okolja, ki so posledica prevelike prometne obremenjenosti ob vsakodnevni uporabi avtomobilov. Namen dejavnosti je bil tudi spodbuditi starše k spreminjanju potovalnih navad in posledično k zmanjševanju motoriziranega prometa v okolici vrtca.

Izvedbe igre Beli zajček se je vsaka skupina lotila na svoj način. Nekateri skupine so naredile skupnega velikega sivega zajčka, v nekaterih skupinah pa je vsak otrok izdelal svojega zajčka. Igro smo izvajali štirinajst dni. S pomočjo zgodbe in igre Beli zajček, smo otroke motivirale in navdušile, da skupaj s starši poiščejo okolju prijazen način prihoda in odhoda in iz vrtca. Način, ki jim najbolj ustreza, glede na njihovo oddaljenost od vrtca. Presenečene smo bile nad pozitivnim odzivom in sodelovanjem staršev v času izvajanja dejavnosti, kar se je odražalo na otrocih, ki so z navdušenjem pripovedovali, da so prišli v vrtec s svojim

kolesom, skirojem, rolerji, vlakom, mestnim potniškim prometom ali peš. Prav tako so nekatere družine, ki zaradi oddaljenosti bivanja od vrtca uporabljajo avtomobil, so v tem času nekajkrat parkirale stran od vrtca in se del poti do vrtca z otroki opravile peš.

Nekateri starši (večinoma zaradi oddaljenosti in slabih povezav z javnim prometom) so mlajše otroke pripeljali z avtom. Iskali smo načine kako tudi te otroke vključiti v igro, ne da bi se pri tem počutili zapostavljeni, ker ne prispevajo svoje nalepke zajčku. Prišli smo do rešitve, da tisti otroci, ki so se pripeljali z avtomobilom prilepijo belo nalepko na ušesa in zajčku sporočijo, kaj bi bilo bolje za ohranitev zdravega in čistega okolja. Kljub temu, da so v vrtec prihajali z avtomobilom, pa so se o tem pogovarjali tudi doma in v popoldanskem času uporabljali trajnostni način potovanja

po opravkih ali izletih čez vikend. V eni družini so s tem namenom doma posadili drevo in s tem dali svoj vložek k bolj čistemu okolju. V igri smo sodelovale tudi vzgojiteljice in tako še dodatno, z lastnim vzgledom, spodbujale in motivirale otroke, ki so to navdušenje prenašali na starše. Ob zaključku igre Beli zajček pa smo dobile veliko pozitivnih odzivov od staršev, da so bili tudi sami malo »prisiljeni« spremeniti svoje potovalne navade in da je bil čas, ki ga običajno preživijo v avtomobilu, prav sproščujoč, zabavno in bolj kvalitetno preživet z otrokom, saj so imeli čas za opazovanje narave, okolice, pogovor, ob tem pa so naredili tudi nekaj zase.

Vse aktivnosti, ki so se odvijale v tem času, pa so bile tesno povezane tudi s prometno vzgojo. Tako v vrtcu, kot tudi v domačem okolju, se otroci navajajo na varno ravnanje in gibanje v prometu in tako poskrbimo, da bodo varnejši tudi takrat, ko za vsakodnevne poti ne bodo več potrebovali spremstva.

Način potovanja v vrtec bomo spremljali in beležili še v spomladanskem času. Zanimivo pa bo primerjati rezultate anket med seboj ali je pri potovalnih navadah družin, v tem vmesnem obdobju, ko se ne bo beležilo, res prišlo do sprememb. V nadaljevanju je predstavljenih nekaj dejavnosti, ki so se odvijale v našem vrtcu, v tednu mobilnosti.

ULIČNI TEK S ŠVIGA ZAJČKOM

Vsako leto otroci drugega starostnega obdobja Evropski teden mobilnosti začnemo z uličnim tekom okoli vrtca.

NAŠ KORAK ZA ČISTI ZRAK

Z otroci smo se odpravili na pohod. Eni smo šli na Ljubljanski grad, mlajši na Kodeljevo, spet drugi na Golovec, ena skupina pa se je udeležila Oviratlona v središču mesta. Otroci so ugotovili, da lahko razdaljo, ki bi jo sicer (oz. jo običajno s starši) opravili z avtomobilom, opravimo tudi peš in s tem poskrbimo za čistejši zrak, obenem pa z gibanjem skrbimo za lastno zdravje. Z igro v naravi so otroci prišli do sklepa:

»Želimo več gozdov in parkov, kjer ni hrupa od avtomobilov. Bolš je tuki, ker lahko hodimo, pa tečemo, pa se igramo kjer želimo, ker nas ne more avto povoziti in nič ne smrdi. Na cesti ni tako lepih drevesnih listov, da bi se z njimi igrali.«

V igri z naravnim materialom je nastal sporočilni »landart«. »Sonce, da bo narava topla in spomladi spet vsa zelenak«.

IZLET DO KOSEŠKEGA BAJERJA

Nekaj skupin se nas je odpravilo na izlet do Koseškega bajerja. Pot do Koseškega bajerja je iz našega vrtca predolga za sprehod. Po premisleku in kupu idej smo ugotovili, da je za okolje najbolj prijazno uporabiti javni potniški prevoz in se odpeljati do cilja. Pred odhodom smo se pogovarjali o vedenju na avtobusu in možnih nevarnostih (avtobus počakamo na posebej označeni avtobusni postaji, predno stopimo na avtobus počakamo, da se le-ta popolnoma ustavi, na avtobusu se usedemo, ali stojimo in se trdno držimo droga, ko izstopimo se odmaknemo od avtobusa). Ogleдали smo si živali in rastline, ki živijo v in okoli bajerja ter brali o pomenu dreves v mestnih središčih. Seveda pa nam je čas ostal tudi za igro.

GIBALNI POLIGON

Gibalno dopoldne na igrišču, kjer smo se igrali gibalne igre na temo promet (semafor, pešci in avtomobili,...). V glavnem delu gibalnih dejavnosti smo se postavili v različne vloge udeležencev v prometu – pešci, avtomobili, kolesarji (poganjalčki) in vozniki skirojev, z upoštevanjem prometne signalizacije na naši gibalni poti (talne oznake, prometni znaki, semafor).

ULIČNA GALERIJA »ZELEN KORAK ZA ČISTEJŠI ZRAK«

Vsako leto, v tednu mobilnosti, v starejših skupinah, ustvarimo sporočilne plakate, s katerimi nagovarjamo in spodbudimo starše in mimoidoče k skrbi za okolje. V letošnjem letu smo narisali različne lokacije po Ljubljani, ki jih obiskujemo peš, v okviru različnih aktivnosti v vrtcu (Lutkovno gledališče Ljubljana, Ljubljanski grad, Tivoli, Golovec ipd.) in s tem nagovarjali k enakemu ravnanju tudi starše in mimoidoče.

Vrtec Vodmat

TRAJNOSTNA MOBILNOST V VRTCU VIŠKI GAJ

V projektu sodeluje 76 otrok iz štirih skupin. Projekt smo predstavili na roditeljskem sestanku staršem, jim razdelili zloženke in ankete. Z izvajanjem smo začeli 30. 9. 2019 z igro Beli zajček, ki je trajala 14 dni. Najprej smo otrokom prebrali zgodbo o belem zajčku, katerega kožušček je umazan zaradi izpušnih plinov avtomobilov.

Otroci so lahko zajčku očistili kožušček z vsakim okolju prijaznim in varnim načinom prihoda v vrtec. Starše smo poprosili, da prihajajo v vrtec peš, s kolesom, s skirojem, javnim potniškim prometom. Z otroki smo ugotavljali, kaj pomeni, če želimo spremeniti način prihoda v vrtec: potrebno je prej vstati, se bolje organizirati, da morajo doma vsi sodelovati.

Starši so bili navdušeni nad prihajanjem v vrtec in so se tudi potrudili, da so prihajali v vrtec na različne načine. Predvsem otroci, ki živijo v bližini vrtca so res prihajali peš, s skirojem ali kolesom. Težava je bila za otroke, ki se pripeljejo v vrtec iz oddaljenih krajev npr. Vrhnika, Brezovica. Ti starši so nekajkrat pustili avto v bližini vrtca in prišli v vrtec peš. Ugotovili smo, da pred vrtcem nimamo ustreznih stojal za kolesa in skiroje. Načrt postavitve le teh je že v teku. Za zaključek in zanimivost igre beli zajček, smo se še sami odpravili na izlet z vlakom in tako preizkusili javni prevoz.

Menimo, da bi bila še večja udeležba, če bi upoštevali tudi odhod iz vrtca ali pa bi projekt izvedli v spomladanskem času, saj nekateri otroci pridejo v vrtec že zelo zgodaj (med 6.00-7.00 uro), ko je zunaj še temno.

Vrtec Viški Gaj

PROJEKT TRAJNOSTNA MOBILNOST

Igra Beli zajček je v naši skupini potekala 2 tedna. Otroci so bili navdušeni, ko so barvali zajčke in nato nanje lepili bele kroge. S potekom projekta sem vzgojiteljica na prvem roditeljskem sestanku seznanila starše otrok in jim razdelila ankete. Nekateri starši so na sestanku izrazili skeptičnost glede načina prihoda otrok v času trajanja igre Beli zajček. Vendar so se starši povezali med seboj in vsak dan je nekdo od njih peš del poti več otrok skupaj spremljal do vrtca.

Ena mamica je organizirala, da jih je en dan del poti spremljal tudi redar iz Medobčinskega redarstva. Redar se je v igralnici z otroki pogovarjal o pešcih v prometu, pravilnem prečkanju ceste na prehodu itd. Otrokom je podaril tudi odsevne trakove za boljšo vidljivost v vlogi pešcev v prometu.

V zadnjem tednu trajanja igre Beli zajček smo se z avtobusom odpeljali v Arboretum Volčji potok. Tako so otroci spoznavali tudi svojo vlogo kot potniki v javnem prevozu. Javni prevoz vsekakor manj onesnažuje okolje, saj se več ljudi hkrati pelje z enim prevoznim sredstvom. Pred izletom smo se pogovarjali o primernem vedenju na avtobusu med vožnjo.

Otroci so od doma prinašali knjige in slike o prevoznih sredstvih in pešcih ob katerih smo se pogovarjali in tudi na ta način spoznavali svojo vlogo v prometu.

Odpravili smo se tudi peš na izlet za program Mali sonček ter kot pešci spoznavali, da je hoja zdrav način gibanja in potovanja. Na sprehodih se učimo pravilno prečkati cesto na prehodih. Načrtujemo tudi srečanje s policistom, ki nas bo opazoval pri hoji po pločniku, pravilnem prečkanju ceste, se z nami pogovarjal o prometu ter varnem vključevanju pešcev in kolesarjev v promet. Policist nam bo predstavil tudi svoj poklic.

VVZ Kekec Grosuplje, enota Mojca, skupina Metulji Zapisala vzgojiteljica: Vida Kastelic

IZLET Z ATOBUSOM

Za zaključek našega projekta Trajnostna mobilnost, smo se z otroki pogovarjali, kam bi odšli na izlet. Seveda peš, z avtobusom ali z vlakom. Pa smo se domislili, da bi obiskali prijatelje, ki so bili včasih v našem vrtcu, zdaj obiskujejo vrtec v drugem kraju.

Zraven našega vrtca stoji avtobusna postaja. Tako smo se odločili za vožnjo z avtobusom. Na mestni avtobus smo se odpravili zelo zgodaj. Otroci so bili zelo vznemirjeni, kajti nekaj se jih je prvič peljalo z avtobusom. Po kratki vožnji smo prispeli v kraj Šmarje – Sap, v vrtec Pika.

Otroci in vzgojiteljice so nas že čakali. V skupnem prostoru smo pozdravili naše prijatelje, ki so nas bili zelo veseli. Naše druženje se je začelo z petjem pesmic, rajanjem. V treh igralnicah so se otroci družili in igrali v kotičkih dom, družina, igrali družabne igre, sestavljali kocke, risali in se pogovarjali. Seveda, so bili najbolj veseli malice: piškotov in sadja, pa tudi čaj je bil zelo okusen. Čas je kar prehitro minil in naše druženje se je končalo. Z obljubo, da nas obiščejo.

Odpravili smo se na avtobusno postajo in kmalu je prišel naš avtobus. Voznik nas je prav prijazno pozdravil. In otroci so mu hiteli pripovedovati, kje smo bili. Ko smo v vrtcu že počivali, je deček povedal; veš Zdenka, to je bil najlepši dan v vrtcu. Želim si, da bi se še kdaj peljali na izlet. Seveda se bomo, spomladi nas čaka izlet v Kekčevo deželo.

VVZ Kekec Grosuplje

Zapisala vzgojiteljica: Zdenka Strmec Španinger

BELI ZAJČEK V VRTCU MIŠKOLIN

V vrtcu Miškolin smo v Tednu mobilnosti vse skupine (18 skupin vključenih v projekt Beli zajček) začele z izvajanjem dejavnosti v sklopu projekta. Koordinatorici sva sešili kostuma za sivega in belega zajčka. Otroci so prvo spoznali sivega zajčka. Ob zgodbi o svoji družini in prijateljih, o tem, kako so vsi zajčki v gozdu zaradi nove ceste skozi gozd in zaradi avtomobilskega dima postali sivi, je otroke spodbudil k razmišljanju in jih popeljal v svet domišljije. Spodbudil jih je k razmišljanju, kako bi jim lahko pomagali, da bi njihovi kožuščki spet postali beli. Otroci so prišli na plan z različnimi idejami: "Lahko se zajčki umijete."

"Ali pa lahko zapremo cesto."

"Ne, saj nismo policisti. Lahko gremo peš. Da se ne bo kadilo."

Skupaj smo se odločili, da bomo v vrtec in iz vrtca hodili peš, ali se vozili s kolesom, skirojem, rolerji ... Sivi zajček jim je pustil svoje prijatelje, da jim bodo lahko pomagali; vsak otrok je prejel enega sivega zajčka. Naloga otrok je bila, da mu pomagajo in mu pobelijo kožušček, to pa lahko storijo tako, da v vrtec in iz vrtca pridejo peš, s kolesom ipd.; za vsako "zdravo" opravljeno pot pa zajčku nalepijo eno belo nalepko na kožušček.

Otroci so z veseljem v vrtec in iz vrtca hodili in se vozili na različne "zdrave" načine, prav tako pa so se vsak dan in ob vsakem vremenu tudi v vrtcu odpravili ven na aktivni sprehod skozi gozd ali po bližnji okolici (tudi v dežju) in tako še dodatno pobelili zajčke. Otroci so zajčkovo zgodbo povedali tudi staršem doma in s tem tudi njih dodatno spodbudili k alternativnim oblikam transporta.

Na področju trajnostne mobilnosti smo želeli izobraziti vse otroke in njihove starše ter še globlje ozavestiti prednosti

varnega in zdravega življenjskega okolja in potovalnih navad, zato smo v enoti Zajčja Dobrava pripravili športno prireditev Jesenski triatlon. K sodelovanju smo v dopoldanskem času povabili vse otroke in strokovne delavce Vrtca Miškolin, v popoldanskem času pa otroke in starše. Jesenski triatlon se je pričel v enoti Zajčja Dobrava, nato smo se odpravili peš skozi gozdiček, vmes so nas čakale table z različnimi vajami za razgibanje. Pot smo nadaljevali peš do krajinskega parka Zajčja Dobrava, kjer nas je že čakala vožnja s skiroji in poganjalci. Vsako skupino otrok je tam med zelenjem pričakal beli zajček (strokovna delavka v kostumu) in otrokom povedal, da ima zaradi njihovega truda spet bel kožušček, jih pri gibanju spodbujal ter pohvalil za njihov trud. Skupaj z belim zajčkom so otroci prispeli do jase, kjer so pretekli še krog po celotni jasi in tako pobelili še več zajčkov. Na koncu poti jih je pričakal še Miškolin (strokovni delavec v kostumu maskote vrtca), ki jih je povabil na limonado.

Udeležba na Jesenskem triatlonu je bila odlična, v dopoldanskem času se je prireditve udeležilo okoli 300 otrok in strokovnih delavcev, v popoldanskem času pa večina otrok iz enote Zajčja dobrava, ob tem pa so se jim seveda pridružili starši in bližnji sorodniki. Otroci so naslednji dan svoje vtise o doživetjih in načinih transporta tudi narisali ali naslikali in nato evalvirali s pogovorom.

Vrtec Miškolin

Po zapisih strokovnih delavcev vrtca Miškolin, povzeli koordinatorici projekta Beli zajček; Nevenka Leskovar in Nikolaja Špenko

POROČILO TRAJNOSTNE MOBILNOSTI O IZVEDBI IZVEDENIH DEJAVNOSTI.

Skupina Miške iz vrtca Mojca, enota Mojca, starost 2-3 leta smo se lotile projekta zavzeto in marljivo. Najprej sem pomen projekta predstavila staršem na roditeljskem sestanku in jih povabila k sodelovanju. Starši so se z veseljem odzvali in bili pripravljeni sodelovati. V naši skupini je samo ena deklica, ki jo starši zjutraj pripeljejo v vrtec z avtomobilom zaradi oddaljenosti od vrtca. Večina vsi otroci živijo v neposredni bližini vrtca, zato jim je omogočeno, da zjutraj prihajajo v vrtec peš, s skirojem ali s kolesom. Tako, da smo naše rjave zajčke že kmalu s belimi pikami pobarvali v bele.

Dejavnosti smo pričeli s pravljico o belih zajčkih, ki sem jo pripovedovala skupaj z lutko zajček. Spoznali so tudi model družine belih zajčkov, ki si želijo biti spet beli in čisti. Otroci so izdelali svoje rjave zajčke na katere so dnevno lepili bele krogce, odvisno od tega na kakšen način so prišli v vrtec. Tako so videli, kako so lahko sami s svojimi aktivnostmi pripomogli k temu, da so zajčki postajali ponovno čisti. Otroci so dnevno prihajali k zajčkom in spremljali svoj prihod v vrtec. Zelo ponosni so povedali kdaj so prišli peš. Ta prihod je postal v naši skupini zelo spodbuden. Vsi so bili ob temu zelo ponosni. Prav tako sem začutila pripadnost k temu tudi iz strani staršev.

Naredili smo tudi drevesni diagram, kjer smo spremljali kdo se vozi v vrtec z avtomobili in kdo ne. Tako smo ugotovili, da otroci naše skupine v večini ne prihajajo v vrtec z avtomobili ali z javnim prevozom. Tako smo lahko zelo poučno povezovali zdrav in koristen način prevoza z nekoristnim.

Ena od dejavnosti je bila tudi, da so otroci med igračami v sobi iskali tista prevozna sredstva, ki niso prijazna do okolja, do zraka in do nas samih, jih prinašali na eno mizo in na drugo mizo prinesli prijazen način prevoza do nas in do živali. Tako so lahko sami primerjali in opisovali razlike med enimi prevoznimi sredstvi in med drugimi.

Ob vseh spodbudah in dnevnih aktivnostih v okviru projekta sem zasledila tudi govorni razvoj otrok. Otroci so namreč osvojili veliko novih besed, ki so jih lahko iz dneva v dan preko dejavnosti in pogovora utrjevali.

Projekt se je v naši skupini pokazal kot zelo spodbuden. Ekološko ozaveščenost smo prenašali na najmlajše, hkrati pa smo tudi starejši ozavestili pomen avtomobilov na naše širše okolje.

Vrtec Mojca

Zapisala: Andreja Kancler

TRAJNOSTNA MOBILNOST V VRTCU MOJCA

BELI ZAJČEK PRI ZAJČKIH

v skupini Zajčki smo spoznali zgodbi o Belem zajčku, ki zaradi nove ceste skozi gozd in onesnaženega zraka, ne živi brezskrbno in dobi umazan siv kožušček. Z otroki smo se pogovarjali in razmišljali, kako bi lahko zajčku pomagali in kako bi lahko mi poskrbeli, da bo narava zopet bolj čista. Otroke in njihove starše smo spodbudili, da pomagajo Belemu zajčku očistiti kožušček in v vrtec prihajati na trajnostno mobilen način. Otroci so zajčke narisali, nato pa so en teden vsak dan beležili, kako so prišli v vrtec in lepili bele pike na zajčke. Kar nekaj družin se je prav v vzpodbudo projektu odločilo, da prihajajo v vrtec drugače kot običajno. Nekateri so kljub oddaljenosti prišli s kolesi ali avtobusi.

GREMO PEŠ!

Nekateri otroci iz skupine Zajčki živijo precej oddaljeni od naše enote in zato se vsakodnevno v vrtec pripeljejo z avtom. Še posebno zjutraj, ko se staršem mudi naprej v službo je drugačen način prihoda v vrtec kar težaven. Zato pa smo nekaterim otrokom omogočili, da spoznajo varnejše peš poti od vrtca do doma. Včasih namesto na običajen sprehod tako zavijemo mimo doma katerega od otrok in na tak način spodbujamo k trajnostnim načinom potovalnih navad. Nekega lepega dopoldneva smo tako odšli na približno enourni sprehod (v eno smer) do doma fantka, ki živi precej oddaljen od vrtca. Pot je bila varna, čudovita in polna zanimivosti. Na poti smo si ogledali prometne znake, polje koruze, gasilski dom, krave in še marsikaj.

JAZ IMAM KOLO, KOLO, KOLO, KOLO

Večina otrok obožuje kolesa, skiroje in poganjalce. Zato smo se odločili, da otroke skupine Zajčki in Ptički ter njihove starše spodbudimo, da pridejo v vrtec z enim od teh prevoznih sredstev. Otroci so ponosno parkirali svoja kolesa pred vrtcem, jih pokazali prijateljem in jih opazovali.

Otroci so s svinčnikom svoje kolo (ali skiro/poganjalec) narisali po modelu. Nato smo si naredili čelade in se odpeljali okrog vrtca. Na bližnjem igrišču pa je otroke že čakal poligon - simulacija prave ceste z znaki, prehodi za pešce, semaforji in križišči. Otroci so urili svoje spretnosti in hkrati usvajali pravila v prometu. Skupaj z ostalimi skupinami smo se ob spremljavi kitare naučili in zapeli tudi Kolesarsko pesem Mire Voglar.

Vrtec Mojca, enota Muca, Skupina Zajčki

Vzgojiteljice: Nataša Cerar, Eva Metlikovič Mlinarič, Nika Zupan

TRAJNOSTNA MOBILNOST V VRTECU MOJCA

IGRA BELI ZAJČEK

Otrokom smo zgodnico o »Belem zajčku« prebrali najprej brez aplikativ in nato še z aplikati. Tudi otroci so ob aplikatih samostojno pripovedovali zgodnico. Seznanili so se z igrico »Beli zajček«. Vsak otrok je dobil svojega zajčka. 14 dni smo dnevno lepili bele kožuščke. Pogovarjali smo se in naredili plakat, katera »prevozna sredstva« so prijazna do okolja in katera ne. Prevozna sredstva smo razvrstili v drevesni diagram (izpuh in na tista, ki nimajo izpuha). V telovadnici smo se igrali gibalo igrice »Semafor« ter pridobivali spretnosti vožnje s triciklom in poganjalcem. Izdelali smo lutke in izvajali animacije, ki ponazarjajo situacije v prometu. Po treh tednih smo se pogovarjali »Kaj smo se naučili?« Ugotovitve in izjave otrok smo zabeležili na plakat. Otroci so od doma prinesli fotografijo sebe, kako se peljejo z vlakom, avtobusom, kolesom, poganjalcem, skirojem ali hodijo peš. Pokazali so jo drugim otrokom in jo nalepili na plakat.

NA KAKŠEN NAČIN PRIDEMO V VRTEC

Skupaj smo naredili plakat in 14 dni vsakodnevno beležili na kakšen način smo prišli v vrtec. Skupaj smo prešteli, koliko otrok je tisti dan v vrtec prišlo s kolesom, poganjalcem, skirojem, peš, javnim prevozom ali z avtom. Otroci so se tudi sami zadrževali pri plakatu, se pogovarjali in šteli štampiljke.

MOJA POT V VRTEC

Na plakat smo narisali, pobarvali ali nalepili pot v vrtec. Zabeležili smo tudi izjave otrok (kaj so videli, in opazili, koga so srečali, kdo jih je spremljal ipd.).

KAKO BI IZGLEDALA MOJA ULICA

Na poti pred vrtcem, kjer se vozijo avtomobili smo za kratek čas »zaprli cesto«. Uporabili smo jo druženje in risanje s kredami.

Vrtec Mojca

Zapisala: Petra Andročec

TEDEN MOBILNOSTI V VRTCU HANSA CHRISTIANA ANDERSENA

Tudi letos smo v vrtcu Hansa Christiana Andersena med Evropskim tednom mobilnosti izvedli projekt Trajnostna mobilnost, ki otroke, starše in zaposlene v vrtcu izobražuje ter spodbuja k ekološki mobilnosti. Oddelki so se projekta lotili različno, glede na starostno primernost.

Skupina Račke (starost 2-3) so v svoji sobi izobesile plakat o prihodu v vrtec, na katerem je vsak otrok ob prihodu označil, s katerim prevoznim sredstvom je ta dan prišel v vrtec. Plakat je spodbudil pogovore o prevoznih sredstvih, trajnostni mobilnosti in skrbi za okolje. K hoji, kolesarjenju, uporabi skiroja in podobnih prevoznih sredstev sta vzgojiteljici spodbujali tudi starše.

Skupina 5-6 letnikov je že kmalu ugotovila, da jih večina vsakodnevno v vrtec prihaja na okolju prijazen način. Tudi oni so jutra namenili pogovoru o tem, zakaj je bolje, da pridejo peš, s kolesom ... Izkoristili pa so tudi lepo vreme in čas preživeli na igrišču, kjer so igro popestrili z vožnjo s kolesom, skiroji in tricikli. Ker je teden mobilnosti sovpadal z njihovim plavalnim tečajem, so na poti do bazena štel kolesarje in pešce, opazovali, ali imajo primerno opremo, ali se vozijo po kolesarski stezi ...

V vrtcu Hansa Christiana Andersena se zavedamo, da je ozaveščanje o trajnostni mobilnosti pri najmlajših dobra naložba za prihodnjo skrb za okolje. Z aktivnostmi trajnostne mobilnosti bomo nadaljevali tudi v prihodnje, nekatere skupine so si zastavile tudi večletni plan aktivnosti. Nekaj izmed njih so strnili v skupini Škratkov (starost 3-4 let):

- Pogovor: Kako sem danes prišel/prišla v vrtec?
- »Kolesarski dan« - otroci od doma pripeljejo svoja kolesa oz. poganjalčke, skupaj si ogledamo kolo, njegove dele, se pogovarjamo o varnosti, obvezni opremi ...
- Vožnja s kolesi ali poganjalčki v okolici vrtca.
- Evalvacija kolesarskega dne: kaj mi je bilo všeč? (Izjave otrok predstavimo na plakatu).
- Naučijo se in prepevajo pesem »Kolesarska«.
- Ogledujejo si slikanice na temo trajnostne mobilnosti in se ob tem pogovarjajo.
- Tek v okolici vrtca.

- Sprehod do Celovške ceste, opazovanje prometa, prometnih znakov, varno vključevanje v promet.
- Izlet na Koseški bajer: opazovanje narave, živali.
- Spoznavanje semaforja, deklamacija o semaforju.
- Razvrščanje prevoznih sredstev (prinašanje sličic prevoznih sredstev od doma, izrezovanje, lepljenje na plakate in razporejanje: zračni, kopenski, železniški, vodni promet).
- Igra spomin na temo vozil.
- Deklamacija »Mi se z vlakom peljemo« - gibanje po prostoru v koloni, orientacija v prostoru.
- Zgodbi: Rožnati avtobus in Puhačka.
- Likovno ustvarjanje: trganka-semafor.
- Strokovni delavki izdelata rožnati avtobus za prikaz rojstnih dni (ga prilepijo na steno).
- Dnevno označevanje na plakatu z domišljjsko vsebino (kako sem danes prišel v vrtec, kako bi želel priti).
- Igra Beli zajček.

V vrtcu skozi celo leto spodbujamo trajnostno mobilnost, v Evropskem tednu mobilnosti, pa z veseljem še dodatno opozarjamo na pomembnost le-te in naš prispevek k izboljšanju okolja na ta način, ne le med najmlajšimi, ampak tudi med zaposlenimi. Tako se je kar nekaj zaposlenih odločilo za prihod na delovno mesto s kolesom ali javnim prevoznim sredstvom oziroma s skupnim prihodom na delo z enim avtomobilom. Skupaj se bomo v Andersenu, Vrtcu s srcem, še naprej trudili tudi za srce naše Zemlje.

Vrtec Hansa Christiana Andersena

NOVIČNIK IZ VIŠKIH VRTCEV

Letos sem se vključil v projekt Trajnostna mobilnost v vrtcu. Presenetilo me je, da iz našega vrtca sodelujem sam. V skupini je 21 otrok, starih od 5 do 6 let. S projektom smo pričeli septembra. Pred začetkom sem staršem na sestanku razdelil ankete in jim razložil namen in potek projekta. Spodbudil sem jih, da pripeljejo otroke na trajnostni način.

Nekaj dni pred Evropskim tednom mobilnosti sem otrokom preko lutkovne predstave približal zgodbico o belih zajčkah. Po dramatizaciji smo se pogovorili, na kakšen način lahko pomagamo zajčkom. Vsak otrok je pobarval in porisal svojega zajčka.

V času tedna Evropske mobilnosti smo pričeli z beleženjem prihoda otrok v vrtec na trajnostni način. Beleženje je potekalo 14 dni. Vsak otrok, ki je prišel na trajnostni način, je na zajčka nalepil belo piko. Ker sem se zavedal, da bodo nekatere otroke starši pripeljali z osebnim avtom in bodo razočarani, ker ne bodo nalepili belih pik na svojega zajčka, sem naredil dodatno tabelo, v katero so otroci lepili prevozno sredstvo, s katerim so prišli. V času trajanja igre Beli zajček je zaradi bolezni manjkalo kar nekaj otrok. Presenetilo me je, da so nekateri starši, ki običajno pripeljejo svoje otroke z avtom, pustili avto na začetku ulice in prišli do vrtca peš in tako prehodili vsaj 300 m, spet drugi pa so se v vrtec odpravili s kolesom, peš ali z mestnim avtobusom.

Z otroki smo se veliko pogovarjali o prevoznih sredstvih, ki omogočajo trajnostno mobilnost. Ogledali smo si postajo za mestna kolesa. Odpeljali smo se na ogled mesta z mestnim avtobusom. Otroci so v vožnji uživali. Presenetilo me je, da je bila za nekatere to prva vožnja, saj vsi otroci živijo v Ljubljani.

Pogovarjali smo se o njihovi poti v vrtec. Z barvicami so narisali vsak svojo pot in jo opisali. Nekateri so se podrobno posvetili risanju ulic, dugi stavbam in parkom. Večina otrok je na svojo risbo narisala prometne znake in semafor.

Viški vrtci

Zapisal koordinator: Stanko Zaletelj

TRAJNOSTNA MOBILNOST V VRTCU MENGEŠ

V Vrtcu Mengeš smo se odločili vstopiti v projekt Trajnostne mobilnosti predvsem zaradi skrbi onesnaženosti ozračja in predvsem za dobro naših najmlajših generacij. Pred pričetkom smo se odrasli ustrezno izobrazili in pripravili na sam projekt. Že na samem izobraževanju smo bili navdušeni nad smernicami in idejami za samo izvedbo tako igrice Beli zajček kot povezovalnih dejavnosti, ki ob tem sledijo.

V projekt se je v šolskem letu 2019/2020 vključilo sedem skupin od starosti 3- 6 let. Vključile so se skupine Kapljice 5-6 let, Kresničke 5-6 let, Metulji 4-5 let, Petelini 4-5 let, Zvezdice 3-4 let, Navihančki 5-6 let, Ptički 3-4 let.

Vsaka skupina se je lotila projekta na svoj način, vendar vsi za dobro nas vseh, za ohranjanje narave in ohranjanju zdravja. Vzgojiteljice so na uvodnih roditeljskih sestankih staršem predstavile projekt in cilje, ki bi sledili. Starši so bili s projektom ob podajanju informacij s strani strokovnih delavcev ravno tako veseli, kot mi sami. Ob koncu sestankov so starši izpolnili anketne vprašalnike. V tednu od 16. 9. do 20. septembra, v tednu mobilnosti, pa je sledila izvedba igrice »Beli zajček« in izpolnitev vprašalnika za strokovne delavce. Ugotovili smo, kako so bili otroci sami aktivni pri izpolnjevanju oz. lepljenju zajčka, da je iz sivega postal čim bolj bel. Že ob vходу mi je marsikateri otrok povedal, da je »danes« prišel peš, s kolesom ali s skirojem. Zajčki so iz dneva v dan postajali bolj beli, otroci

pa vedno bolj zadovoljni. Prav tako smo kar naenkrat imeli pred vrtcem prosta parkirna mesta, saj so se starši zares potrudili, da so prihajali v vrtec peš ali kako drugače kot z avtomobili. Pri tem so jih seveda najbolj spodbujali otroci sami. Pozitivno so vplivali na celotni vrtec, tudi na tiste, kateri se niso odločili za projekt. Pri tem smo ugotovili tudi, kako pomemben je tudi lasten zgled. V upanju na še več zmanjševanja avtomobilskih prevozov v vrtec bomo nadaljevali z našim projektom.

Vrtec Mengeš

Ravnateljica in koordinatorica Mateja Hribar Sicherl

TRAJNOSTNA MOBILNOST POROČILO

V tednu pred izvajanjem igre Beli zajček sva imeli za starše roditeljski sestanek, na katerem sva predstavili projekt »Trajnostna mobilnost« in pozvale starše k razumevanju in sodelovanju. Poudarili sva pomen hoje, kolesarjenja in uporabe javnega prevoza v vsakdanjem življenju. Ob koncu sestanka so starši izpolnili vprašalnike o poti v vrtec. Na sestanku je bilo prisotnih 15 staršev, ki so izpolnili vprašalnik. V tem tednu smo v jutranjem krogu začeli prebirati zgodbo »Beli zajček«. Glede na starost otrok, sva zgodbo malce skrajšali in besedno prilagodili starosti otrok v naši skupini. Zgodba je bila otrokom všeč in so aktivno

sodelovali pri pogovoru o vsebini. Ker sva jim povedali, da bo vsak prejel svojega zajčka, so ob koncu tedna stalno spraševali po njih in se jih veselili. V petek, pred izvedbo igrice, so otroci svoje zajčke pobarvali s sivo, z obrazložitvijo, da so umazani. V tednu mobilnosti, to je od 16. do 20. septembra smo izvedli igrico »Beli zajček«. Otroke sva vsak dan v jutranjem krogu spraševali kako so prišli v vrtec. V kolikor so bili trajnostno mobilni, so na svojega zajčka nalepili krogec bele vate. Ob koncu tedna lahko rečem, da so bili starši zelo kooperativni in je kar veliko otrok prišlo v vrtec peš ali s kolesom. Predvsem

pa so pri lepljenju vate uživali otroci. Opazili sva tudi, da nekateri še naprej ohranjajo takšen način prihoda v vrtec. Ob koncu tedna je bilo kar precej zajčkov skoraj popolnoma polepljenih. Ker smo se kar precej pogovarjali o zajčkih, smo na obisk povabili brata in sestro od dečka iz skupine, ki sta nam prinesla pokazat prava zajčka....

Mesec smo zaključili z likovnim delom s tehniko praskanke in sicer na temo onesnaževanja. Motiv likovnega dela smo zopet navezali na zgodbo o belih zajčkih in posebej poudarili, da se iz avtov kadi in le-to onesnažuje okolje. Otroci so tako narisali avtomobile iz katerih se kadi. Podlaga je črna, ki ponazarja onesnaženost.

Vrtec Mengeš
Zapisala: Mojca Zupančič

POROČILO BELI ZAJČEK

Igra Beli zajček - V tednu trajnostne mobilnosti smo v skupini Petelinčki izvedli igro Beli zajček. Vsak dan smo se v jutranjem krogu pogovarjali o načinu prihoda v vrtec. Otroci, ki so v vrtec prišli na trajnosten način, so vzeli kosem vate in ga prilepili na svojega sivga zajčka – te smo narisali že prej. Odločili smo se za štirinajstdnevno (14) igranje igre.

Čisto mesto/izpuhi - Otrokom sem predstavila knjige Zeleni otroci (Neil Morris, Pomurska založba, 2010), Majhni koraki (Glenn Murphy, Mladinska knjiga, 2011) in Ekologija v predšolskem obdobju (Mojca Košmrlj, Morfem, 2010). Želila sem predstaviti problematiko onesnaževanja in z otroki spoznati, kaj lahko storimo, da bo naše okolje lepše in čistejše (kar je tudi vsebina navedenih knjig). Usmerila sem jih k razmišljanju o tem, kaj onesnažuje okolico, česa je v mestu preveč ali premalo (kvaliteta zraka in vode, število vozil, odpadki), kaj počnemo z odpadki, kako skrbimo za drevesa in ostalo zelenje, kaj lahko naredimo drugače, kako recikliramo, kako jemo domače in lokalno.

Otroke sem vprašala, če vedo, zakaj se je bolje voziti z javnim prevozom, kot če bi se vozil vsak v svojem avtomobilu. Pomagali smo si s pomočjo risbe. Otroci so na en risalni list narisali štiri avtomobile, ki spuščajo v zrak štiri oblake dima, na drugega pa so narisali en avtobus, ki

spušča v zrak en oblak dima. Ko smo primerjali risbe in oblake izpušnih plinov, smo opazili, da avtomobili izpuščajo več izpušnih plinov kot avtobus. Z otroki smo se odpravili na raziskovalni sprehod. Ko je kdo od otrok opazil nekaj zanimivega oziroma nekaj, kar se je njemu zdelo pomembno, smo se ustavili na varnem mestu in se pogovorili o tem, kar smo opazili. Osredotočili smo se na park z drevesi v okolici vrtca, zabojnike za ločevanje odpadkov, tovarno v bližini vrtca – opazujemo dim, ki se kadi iz dimnika, številne avtomobile... Otroke sem vprašala tudi, kako se počutijo na svežem zraku, kako se počutijo v okolici, kjer je veliko dreves in ostalega zelenja. Ob vrnitvi smo se ustavili pri mojem avtomobilu. Zastavila sem jim izziv, kako bi dokazali, da avtomobil v zrak spušča pline. Belo gazo sem pritrdila na izpušno cev, ko je bil avtomobil ugasnjen. Otroke sem vprašala, kaj mislijo, da se bo zgodilo, zakaj tako mislijo. Nato smo ga prižgali in opazovali. Avtomobil smo spet ugasnili, odstranili gazo in pogledali, kaj se je zgodilo. Kot dokaz, da iz avtomobila res izhajajo škodljivi izpušni plini, se je gaza obarvala črno. Otroci so tako lažje dobili predstavbo o tem, da več avtomobilov pomeni več izpušnih plinov, kot posledica pa se poveča onesnaževanje okolice.

Vrtec Mengeš
Zapisala: Urška Štruklec

VRTEC PRI OŠ POLHOV GRADEC V ZNAMENJU TRAJNOSTNE MOBILNOSTI

V šolskem letu 2019/20 se je Vrtec pri OŠ Polhov Gradec vključil v projekt Trajnostna mobilnost. V projektu sodeluje cca. 180 otrok in njihovih staršev.

V mesecu septembru so strokovne delavke na roditeljskih sestankih starše seznanile z namenom in aktivnostmi v okviru projekta. Starši so bili nad projektom navdušeni in so se z veseljem odzvali naši prošnji za aktivno sodelovanje. Ker nas je zanimalo, kateri način prihoda v vrtec uporablja večina staršev, so jim vzgojiteljice pred samim začetkom izvajanja projekta razdelile ankete. Po pregledu rezultatov anket smo ugotovile, da v našem vrtcu večina staršev in otrok za prihod v vrtec uporablja avtomobil. Večina jih je navedla, da se za ta način prihoda v vrtec odloča zato, ker se jim zdi pot za peš, hojo ali kolesarjenje predolga in ker se ta način prihoda v vrtec sklada z rutino in obveznostmi ostalih družinskih članov. Preko obvestil na oddelčnih oglasnih deskah in z razdelitvijo zgibank, smo jih želeli spodbuditi, da bi vsaj v času izvajanja igre Beli zajček, ko smo beležili način potovanja, uporabili kakšen drug način prihoda v vrtec kot je avtomobil. V mesecu septembru, v evropskem tednu mobilnosti, ko smo pričeli z izvajanjem igre Beli zajček in ostalimi aktivnostmi v okviru projekta, pa se je urejala tudi okolica vrtca in šole. Upali in želeli smo si, da bi starši posledično zaradi velike gneče v jutranji konici, ki je dodatno nastala zaradi urejanja okolice, morda parkirali svoj avtomobil nekoliko stran od vrtca in prišli z otrokom del poti v vrtec peš ali na kakšen drug trajnosten način. In res se je veliko staršev odločilo, da spremenijo način potovanja in vsaj del svoje poti do vrtca prehodijo skupaj s svojim otrokom, uporabijo skiro, tricikel ali poganjalček. Nekateri otroci so vsako jutro v vrtec prinesli listek, na katerem je pisalo: »Prišel sem peš.« Otroci II. starostnega obdobja pa so starše kar sami spodbujali k trajnostnemu načinu potovanja. Med igro Beli zajček, se je med nekaterimi otroki ustvarila določena mera tekmovalnosti, saj so ponosno štelili svoje bele pike na zajčku in s tem drug drugega spodbujali, da zberejo čim več pik in na ta način prevzamejo svoj del odgovornosti do bolj čistega in zdravega okolja. Poleg igre Beli zajček, ki se je izvajala, pa so se v posameznih oddelkih izvajale tudi druge aktivnosti. V oddelkih 1. starostnega obdobja so otroci poslušali zgodbe in osvajali pesmice o zajčkih, izdelovali vozila in živali iz odpadnega materiala, gradili različna vozila z lego kock in se na šolskem igrišču vozili s kolesi, tricikli, poganjalčki in skiroji. Otroci so na ta način razvijali svoje gibalne spretnosti, osvajali veščine sodelovanja in dogovarjanja z vrstniki (medsebojna izposoja), ter sproščeno uživali v zdravem načinu preživljanja časa na prostem. Otroci so z vzgojiteljicami na sprehodih opazovali promet, se pogovarjali o tem kaj je zebra, učili so se pravilno prečkati cesto in spoznavali kresničko in ostala odsevna telesa, ki nam pomagajo, da smo v prometu bolj varni. Otroci so spoznavali varne in nevarne poti za pešce po kraju in prometne znake.

V eni od skupin II. starostnega obdobja so se z otroki v okviru jutranjega kroga pogovarjali o tem, kakšna je razlika med

onesnaženim in čistim zrakom. Pogovarjali so se tudi, kje je zrak bolj onesnažen in kje manj. Spominjali so se vonjav, ki so umazale kožuške naših belih zajčkov. Pogovarjali so se, zakaj do onesnaženosti pride in kaj je poglavitni razlog za to. Razmišljali so, kje je bolj prijetno živeti in zakaj je temu tako. Ob ogledovanju fotografij iz mesta, kjer je zrak po navadi bolj onesnažen in fotografij iz podeželja s čistejšim zrakom, so nastajala mnoga zanimiva razmišljanja otrok kot so: »Tukaj pa ne vidimo, kakšno je vreme!«, se je oglasila ena izmed deklic. Spet druga je razmišljala, da imajo ljudje na fotografiji preveze čez usta gotovo zato, ker so zdravniki. Za vse otroke vrtca pa smo vzgojiteljice pripravile tudi dramatizacijo po zgodbi Medvedek se uči voziti kolo (A. Kokalj).

V mesecu septembru smo s strani Občine Dobrova-Polhov Gradec prejeli odsevne brezrokavnike in rutice za otroke. Tako so otroci in vzgojiteljice bolj vidni in varni na vsakodnevnih sprehodih v okolico kraja. V mesecu oktobru pa je bila na ploščadi pred OŠ Dobrova, pod okriljem Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Dobrova – Polhov Gradec, Agencije Republike Slovenije za varnost in Policije za vse občane organizirana preventivna akcija »Pešec, bodi viden, bodi, previden«, kjer je bila prikazana učinkovitost nošenja kresničke, odsevnih trakov in drugih odsevnih predmetov, ki pripomorejo k večji vidljivosti in varnosti pešcev v prometu.

Preko raznolikih dejavnosti v okviru projekta Trajnostna mobilnost, so otroci pridobili veliko novega znanja. Dejavnosti, ki so se izvajale v posameznih oddelkih smo združili s podobnimi temami, ki so jih načrtovale vzgojiteljice z otroki. Trudile smo se, da so dejavnosti izhajale iz interesov in pobud otrok, ki so bili zato v dejavnostih še bolj motivirani. Vzgojiteljice so otroke preko različnih dejavnosti spodbujale k razmišljanju o prometu nasploh in kaj lahko sami dobrega pripomoremo za okolje. Dejavnosti so bile povezane z vsemi področji, ki jih opredeljuje Kurikulum za vrtce in se trudile upoštevati izvedbeno obliko kurikuluma metodologijo Korak za korakom, po kateri deluje naš vrtec. Z dejavnostmi bomo nadaljevali preko celega leta.

Vrtec pri OŠ Polhov Gradec

Zapisala koordinatorka projekta: Nataša Peljhan

TEDEN MOBILNOSTI V VRTCU POD GRADOM

V okviru projekta Trajnostna mobilnost v vrtcih in osnovnih šolah smo se igrali igro »Beli zajček«. Zajčke smo najprej pobarvali s sivo tempera barvo, kasneje smo na njih lepili bele kroge ter jim tako pomagali očistiti kožuščke. Vsakodnevno smo se pogovarjali o tem, kako smo prišli v vrtec ter na plakatu označili prevozno sredstvo s katerim smo prišli v vrtec.

Na poti do vrtca in na sprehodih smo opazovali okolico (kolesarske steze, prehode za pešce, semaforje, kolesarje, prevozna sredstva...). Na podlagi vsega, kar smo opazili smo naredili skupni plakat Moja pot v vrtec.

V sklopu projekta smo raziskovali, kaj bi bila najbolj prijazna oblika mobilnosti v naši enoti. Otroci so predlagali kolo, ker jih veliko prihaja v vrtec s kolesom ali pa jih na kolesu pripeljejo starši. Raziskovali smo naprej in se spraševali, kaj so prednosti kolesarjenja. Ob poslušanju prometa v okolici smo ugotovili, da kolo ne povzroča hrupa. Je manjši od avtomobila in ne potrebuje veliko prostora za parkiranje, kot avtomobil. Kolo ne onesnažuje zraka in je okolju prijazno.

Ugotovili pa smo tudi, da se s kolesom razgibamo, se nadihamo svežega zraka in se potem bolje počutimo, smo bolj zdravi. Iz malih glavic so kar deževale ideje, saj to prakticirajo vsak dan.

Potem smo si podrobno ogledali kolo, katere sestavne dele vsebuje, kaj potrebuje, da se pelje, obvezno opremo,... Kot zanimivost smo si pogledali, kakšna so bila kolesa nekoč in otroške ugotovitve so bile, da podobna današnjim. Pomerili smo se na kolesarskem poligonu, kjer so se pokazale naše spretnosti, poskrbeli pa smo tudi za varnost. Naše kolo smo tudi narisali in nastale so neverjetne mojstrovine. Na koncu smo sklenili, da bomo še več poti opravili s kolesom. Naš novi slogan pa bo: Vsi na kolo, za zdravo telo.

Pri dejavnostih je sodelovalo 36 otrok iz dveh skupin. Dejavnosti smo izvajali dva tedna, od 16. 9. 2019 do 30. 9. 2019.

Vrtec Pod Gradom

SKRB ZA BELEGA ZAJČKA V VRTCU ČRNUČE

Projektu Trajnostna mobilnost v vrtcih se je v Vrtcu Črnuče pridružilo 106 otrok iz šestih skupin. Strokovne delavke so na prvem roditeljskem sestanku starše seznanile s projektom, jim razdelile informativno zloženko in jim predstavile zgodbo o Belem zajčku. Starši so izpolnili tudi anketni vprašalnik o načinu prihajanja v vrtec.

V evropskem tednu mobilnosti smo začeli z igro Beli zajček. Dogovorili smo se, da bomo spremljali način prihajanja v vrtec dva tedna. Vzgojiteljice so otrokom razdelile kresničke, da so jih lahko imeli zjutraj pripete na oblačilo. Nekaj staršev je omenilo, da bi bilo bolje spremljati odhode iz vrtca, saj imajo takrat (po službi) starši več časa in lahko gredo z otroki domov peš oziroma z rolerji, s skiroji, poganjalci. Zjutraj pa, so še omenili, se večini staršev mudi na delo in je ustavitev v vrtcu le vmesna postaja do njihove službe. Kljub tej konkretni okoliščini se je zaradi projekta Trajnostna mobilnost in igre Beli zajček, več staršev posebej potrudilo, da so z otrokom vred vstajali prej in prišli v vrtec peš, nato so se peš vrnili domov in nadaljevali pot v službo.

Vzgojiteljice so otrokom motivacijsko zgodbo o Belem zajčku prebrale večkrat in otroci so obljubili, da bodo hodili peš toliko, kolikor priložnosti oziroma možnosti bodo imeli. V nekaterih skupinah so imeli skupnega zajčka, v drugih je vsak otrok skrbel za svojega zajčka, pritrjenega pano v igralnici. Strokovne delavke smo se dogovorile, da za čiščenje uporabimo odpadne materiale, ki so jih starši prinesli za likovno ustvarjanje. Ene skupine so lepile na zajčke velike kosme bele vate, ene bele škrobne kosmiče, ki se uporabljajo za zaščito občutljivih predmetov v škatli, druge že izrezane krogce iz kartona, bele nalepke ipd. Nekaj otrok slabo govori, zato so starši, ki so se posebej potrudili, že sami zjutraj opozorili strokovno delavko, da so prišli v vrtec na trajnostno mobilnostni način. Vzgojiteljice v skupini mlajših otrok so ob zajčku nalepile sličice pešca in vozila, da so otroci lahko način prihoda v vrtec tudi pokazali. Staršem ene skupine je bila všeč ideja, da imata svojega zajčka tudi strokovni delavki, in sicer postavljenega na ogled na panoju v garderobi. Dve strokovni delavki pa sta za svojo skupino otrok pripravili ne le zajčke za spremljanje prihodov v vrtec, ampak še ene za spremljanje odhodov iz vrtca.

Po koncu igre smo si ogledali zajčke in se dogovorili, da vsak svojega nese domov, ga pritrdi na steno in ga čisti naprej, tako dolgo, da bo ves bel, puhast in vesel. Med izvajanjem igre smo se naučili še Mišino pesem o Belem zajčku in njeno koreografijo plesa.

V povezavi s temo smo se kot pešci varno vključevali v promet ter obiskali železniško in avtobusno postajo v bližini vrtca. Pri vseh dejavnostih je bil poudarek na ozaveščanju otrok, zakaj je pomembno, da se čim manj vozimo v avtomobilih in namesto tega uporabimo drugo vrsto prevoznih sredstev ali se odpravimo peš.

Vrtec Črnuče, enota Ostržek

Zapisala koordinatorica: Slavica Šavli

TRAJNOSTNA MOBILNOST V VRTCU KURIRČEK LOGATEC

NOVIČKA 1: RAZSTAVA

Z otroki smo izdelali javna prevozna sredstva. S pomočjo staršev smo zbrali odpadno embalažo, jo pobarvali in ustvarili vozila, ki podpirajo trajno mobilnost. Avtobus in vlak sta na razstavi in opominjata ter spodbujata starše na pogostejšo uporabo javnega prevoza.

NOVIČKA 2: S KOLESI NA POT

Izpeljali smo sodelovanja s starši na trajnostni in ekološki način. Starši so svoje 1,5 let stare otroke pripeljali na kolesih pred vrtec. Skupaj smo se odpravili na železniško postajo, kjer smo si ogledali lokomotivo, ki je na razstavi. Počakali smo, da prispe potniški in tovorni vlak in jima pomahali. Srečanje smo zaključili na igralih, ki so v bližini železniške postaje.

Vrtec Kurirček Logatec

Zapisali: Mateja Žagar in Katarina Pfajfar

TRAJNOSTNA MOBILNOST V VRTCU KURIRČEK LOGATEC

TRAJNOSTNA MOBILNOST PRI METULJČKIH

V oktobru bomo v naši skupini pričeli z dejavnostmi, ki spodbujajo otroke in starše, k razmišljanju in delovanju v smeri projekta Trajnostne mobilnosti. Naši otroci so stari dve leti (še ne čisto vsi), zato je potrebno dobro premisliti, kako pristopiti na primeren način.

Za začetek bomo skupaj s sodelavkama iz sosednje skupine, ki tudi sodeluje v projektu, pripravile plakat, s katerim bomo poskusile starše, predvsem s šokantnimi podatki, nagovoriti k razmišljanju o tem, zakaj je potrebno kaj narediti v tej smeri. Tudi igrico Beli zajček bomo izvajali takoj na začetku, to pa zato, ker bo spomladi to igro izvedla še sodelavka. Takrat bova primerjali rezultate med seboj.

OGLEDALI SMO SI AVTOBUS

V petek 4.10. 2019 smo se odpravili do OŠ Tabor, kjer smo počakali šolski avtobus, ki je pripeljal šolske otroke v šolo. S šoferjem smo bili dogovorjeni, da si takrat lahko ogledamo avtobus, stopimo vanj in se posedemo na sedeže.

Otroci so z veseljem plezali po stopnicah navzgor, si ogledovali »velike« sedeže, splezali nanje, iskali varnostne pasove in se pripenjali. Zanimalo jih je prav vse, kar so videli na avtobusu. Na žalost se nismo z avtobusom peljali, saj nam starost otrok to prepoveduje.

BELI ZAJČEK PRI METULJČKIH

V tednu od 28.9. – 2.10. 2019, smo v naši in sosednji skupini izvajali igrice Beli zajček. Glede na starost otrok (2 -3 leta), sva se s sodelavko odločili, da se bomo igrice igrali en teden. Izdelali sva velikega zajčka, na katerega so starši skupaj z otroci lepili bele krogce.

Za lažje beleženje so starši na krogce napisali, kako so prišli v vrtec (s kolesom, peš, z avtobusom). Nekateri starši so bili nad dejavnostjo navdušeni, drugim je bila odveč.

Pomladi bomo dejavnost ponovili. Morda bo dejstvo da bodo otroci nekoliko starejši vplivalo na to, da se bodo starši lažje odločili za bolj trajnostni prihod v vrtec.

Vrtec Kurirček Logatec

Vzgojiteljica: Helena Slabe

Pomočnica vzgojiteljice: Tea Lapajne

MOJA POT V VRTEC

V letošnjem letu smo se otroci in vzgojiteljici skupine »Učenjaki« pridružili projektu Trajnostna mobilnost v vrtcu in šoli, ki ga organizira Ministrstvo za infrastrukturo. Namen projekta je, da spremenimo potovalne navade in posledično zmanjšujemo motoriziran promet v okolici vrtcev in šol.

V sklopu projekta smo izvedli delavnico MOJA POT V VRTEC. Risbe so bile dobro izhodišče za začetek pogovora o temi »promet«. Ob nastalih risbah, so si otroci so med seboj izmenjali izkušnje, kaj so lepega doživeli na poti, kaj je bilo neprijetnega in kaj so videli. Ugotovili smo, da otroci, ki prihajajo v vrtec peš ali s kolesom opazijo na svoji poti veliko zanimivih stvari – luže, drevesa, listje, rožice, bager, ki koplje, muce, kužke,... Otroci, ki se pripeljejo z avtomobilom pa večinoma vidijo samo avtomobile in hiše.

Vrtec Pedenjped Enota Pedenjcarstvo

Zapisala: Klavdija Oberstar

Pomočnica vzgojiteljica: Nina Rahija.

PROMETNI KORAKI V JESEN

V jesenskem času smo Korenjaki skupaj z Vandrovci opravili pohod v Zajčjo Dobravo. Pot poteka tudi po prometnih cestah, zato smo med potjo spoznavali prometne znake. Učili smo se kako se prečka cestišče na prehodu za pešce in kako tam kjer ga ni. Postavili smo vodje, ki so preverili razmere na cesti in vodili skupino preko ceste. Posamezni otroci že pozorno in previdno prečkajo cesto, drugi tega še ne zmorejo.

Ugotovili smo, da moramo, kljub stalnemu opozarjanju in pogovorom, nameniti gibanju v prometu nameniti še več časa in vaje. Saj bodo nekateri naši otroci prihodnje leto že šolarji. Otroci so se navajali na hojo ob robu in po pravilni strani cestišča tam kjer ni pločnika. Spoznavali smo krožišče v bližini vrtca. Opazovali smo smer vožnje vozil in ugotavljali kje je prostor za prehod pešcev, kolesarjev.

Med potjo so otroci pozorno spremljali tudi vse kolesarske poti in ugotavljali, da jih nekje ni.

Vrtec Pedenjped Enota Pedenjcarstvo

Zapisala: Saša Markelj

SEZNANITEV S PRAVLJICO BELI ZAJČEK

V letošnjem letu smo se vzgojitelji, otroci in starši pridružili projektu Trajna mobilnost v vrtcu, ki poteka v sodelovanju z Ministrstvom za infrastrukturo. Namen projekta je, da spremenimo potovalne navade in posledično zmanjšujemo motoriziran promet v okolici vrtcev in šol. Tako smo v evropskem tednu mobilnosti, želeli spremeniti življenjske navade naših staršev in otrok in posledično zmanjšati prihode in odhode iz vrtca z motoriziranimi prevoznimi sredstvi. Tako bi prispevali k čistejšemu zraku, povečanju gibanja in skrbi za zdravje. Tudi naša skupina otrok (19 otrok), starih od 2-4- let se je aktivno vključila v ta projekt in tako so v dveh tednih od 16. 9. do 27. 9. potekale različne dejavnosti: Otrokom smo predstavile zgodbo o belem zajčku, katerega kožušček je umazan zaradi izpušnih plinov avtomobilov in jih spodbujale, da zjutraj ali popoldan, skupaj s starši vsaj del poti v vrtec opravijo peš. Otroci so navdušeno vsako jutro povedali da so prišli v vrtec s poganjalcem ali celo peš. Celo tisti starši, ki imajo do vrtca dlje kot štiri kilometre. So parkirali vsaj 200 metrov stran na bližnjem šolskem parkirišču in do vrtca prišli peš. Za spodbudo in tudi nagrado je lahko vsak otrok na svojega zajčka lahko nalepil bel krogec. ob koncu aktivnosti, so bili zajčki pokriti z belimi krogci, otroci pa ponosni in zadovoljni.

Skupaj z otroki smo obiskali avtobusno postajališče Mestnega potniškega prometa številka 12 in se zapeljali z avtobusom eno postajo ter se peš vrnili v vrtec. Spotoma smo si ogledali tudi semaforizirano križišče, kjer so spoznali luči, ki svetijo na semaforju za avtomobile in semafor za pešce. Tudi v vrtcu smo se igrali igrice semafor.

Vrtec Pedenjped Enota Radovednež
Zapisala: Sonja Vegelj

TRAJNOSTNA MOBILNOST V ZASEBNEM VRTCU SONČEK (KAMNIK)

Potek igre Beli zajček: 16. 9. – 20. 9. 2019. Igro beli zajček smo v vseh skupinah izvedli v tednu mobilnosti. Vse skupaj je pri projektu sodelovalo 7 oddelkov, vse skupaj je to 137 otrok. Poleg same igre smo po oddelkih izvajale še dodatne dejavnosti na temo trajnostne mobilnosti.

V skupini zajčki so se odpravili na potovanje z vlakom iz Kamnika v Ljubljano ter nazaj. Med potovanjem so se pogovarjali o spoštljivem odnosu do žive in nežive narave ter na kakšen način bi lahko vsak otrok in njegovi starši vplivali na naravo in prispevali k varovanju in ohranjanju naravnega okolja.

V pikapolonicah so se posvetili spoznavanju prometnih znakov. V jutranjem krogu so otroci našli katere prometne znake že poznajo, kaj pomenijo, za koga so pomembni, kakšne barve in oblike so. Otroci so poskušali ugotoviti, katere prometne znake imajo blizu svojega doma in katere znake imamo v bližini našega vrtca. Po tem so se odpravili na sprehod iskali prometne znake v bližini vrtca in za koga so pomembni.

Otroci in vzgojiteljice iz skupine Krčki so se peš odpravili na bližnji Stari grad.

Barvice in Metuljčki so imeli kolesarski dan. Pogovarjali so se o varni vožnji s kolesi, o opremljenosti, ki je potrebna na kolesu, previdnost pri vožnji,....Nato so imeli vožnjo s kolesi med stožci, naravnost, hitro, počasi, varno ustavljanje, upoštevanje prometnih znakov. Ob uspešno opravljenih

izzivih so jim na koncu podelili tudi mini kolesarski izpit in skupaj zapeli priljubljeno pesem Kolesarska.

Žabice in Sovice pa so se udeležile dogodka v centru mesta z naslovom Dan brez avtomobila. Dogajanje je bilo pestro in prav vsi so bili navdušeni. Peljali so se z vlakcem, se spoznavali s policisti, gasilci, reševalci in si ogledali še mnogo drugih zanimivih stvari. Otroci so odprti za novosti, z veseljem »srkajo« znanje in delijo svoje izkušnje.

Naša izkušnja s projektom je zelo pozitivna. Otroci in starši so se zelo potrudili in prihajali v vrtec brez avta. Prvi dan so večinoma prišli peš, potem pa so začeli izbirati tudi druge možnosti. Vsakodnevno smo z otroki beležili njihove prihode in tako čistili belega zajčka. Otroci so z navdušenjem opazovali kako njihov zajček postaja vsak dan bolj bel.

Zasebni vrtec Sonček
Zapisala koordinatorka Tanja Holcar

NOVICE IZ VRTCA BOROVNICA

V vrtcu Borovnica v tem šolskem letu aktivno izvajamo projekt Trajnostne mobilnosti v 8 oddelkih druge starostne skupine. Na uvodnih roditeljskih sestankih smo z dejavnostmi seznanili starše. Večina staršev se je strinjala s projektom, nekateri so imeli pomisleke predvsem v smislu pomankanja časa. Spraševali so nas, zakaj se ne upošteva tudi popoldanskega odhajanja otrok, saj imajo takrat več časa. Ob koncu prve izvedbe igre smo od staršev dobili zelo veliko pohval, kar je za nas dodatna motivacija, da ob nadaljevanju projekta otrokom ponudimo še več pestrih dejavnosti. S projektom smo začeli v evropskem tednu mobilnosti, kar je sovpadalo z dejavnostmi, ki so jih na to temo izvajali tudi na občini in v osnovni šoli.

V petek, 20.9.2019 je krožna cesta, ki vodi mimo vrtca in šole postala veliko igrišče; otroci so uživali na sprehodu »kar po sredini ceste«, razvijali spretnosti pri vožnji s kolesi, skiroji in poganjalci, si ogledovali električna vozila... Tudi vrtčevsko parkirišče je bilo namenjeno gibalnim aktivnostim – igram s padalom, risanju s kredo, ljudskim igram. Prireditev je bila namenjena širši javnosti, zato so se nam pri dejavnostih lahko pridružili tudi naključni mimoidoči – kot opazovalci ali aktivno udeleženi. Tudi starši so opazili, da je bilo parkirišče pred vrtcem zjutraj prazno in se spraševali, ali morda zamujajo. Naposled pa le ugotovili, da iz vseh strani prihajajo v vrtec otroci in starši – s kolesom, poganjalci, peš. Starši so povedali, kako prijetno jim je bilo, ko v vrtec niso brželi, temveč si vzeli čas in se z otrokom na poti v vrtec tudi kaj lepega pogovorili.

V juniju 2019 smo skupaj z osnovno šolo izvedli akcijo zbiranja otroških koles in poganjalcev. V Komunalnem podjetju Vrhnika izvajajo razvojni projekt Depo, ki je namenjen ponovni uporabi zavrženih predmetov.

V njihovem centru so vsa zbrana kolesa in poganjalce pregledali, jih po potrebi popravili in nam brezhibne vrnili v trajno last. Otroci so jih takoj preizkusili pri igri »Obnašanje v prometu«. Nekaj otrok je predstavljalo pešce, vozniki so vozili kolesa in skiroje, strokovni delavki pa sta bili policista, ki sta opozarjali prehitre voznike in neprevidne pešce.

Dejavnosti so potekale tudi v skupinah. Seveda so vsi otroci spoznali zgodbo o zajčku, mu vsakodnevno čistili kožušček in še naprej razvijali zgodbo o zajčku. Spoznavali so prevozna sredstva in ugotavljali, katera za svoje premikanje potrebujejo gorivo in zakaj je boljše, če za krajše razdalje uporabljamo prevozna sredstva, ki za premikanje ne potrebujejo goriva. Pogovarjali so se o varnosti v prometu, v naselju iskali varne in ne tako zelo varne poti, iskali so parkirišča v okolici vrtca in izdelovali plakate. Veselimo se nadaljevanja projekta in pozdravljamo vse Bele zajčke iz vrtcev, ki sodelujejo v projektu.

OŠ Dr. Ivana Korošca Borovnica, enota Vrtec
Zapisala koordinatorica projekta: Sabina Miklavčič

TRAJNOSTNA MOBILNOST V VRTCU MEHURČKI V KOMENDI

Vrtec Mehurčki je se je v letošnjem letu pridružil projektu trajnostne mobilnosti. V projektu sodeluje 11 skupin, 230 otrok drugega starostnega obdobja. V tednu mobilnosti smo parkirišče pred vrtcem spremenili v igrišče, z sloganom parkirišče je igrišče. Otroci so ga uporabljali za športne igre. Beli zajček igro so se po oddelkih igrali na različne načine. Otroci z avtomobili vozili po belem zajčku in so ugotovili, da je postal črn, zaradi izpustov, ki jih spuščajo avtomobili. Skupaj so ga vsak dan zjutraj očistili z belimi krogci, ko so prihajali v vrtec peš, z skiroji in kolesi. Igro belega zajčka so najstarejše skupine povezale, z projektom peš v vrtec. Vsi otroci skupine dnevno prihajajo peš v vrtec in so njihovi zajčki pisani, saj na poti veliko opazujejo in vidijo hkrati pa s tem spodbujajo gibanje. Na nivoju vrtca so se najstarejše skupine tudi dogovorile, da bodo za izlete in druge dejavnosti izven vrtca uporabljali čim več javnega prevoza. V naš projekt so se vključili vsi zaposleni. Vsi, ki živijo v bližini se ne vozijo več z avtomobili ampak z kolesi in nekateri so pričeli uporabljati javni prevoz. Pozvali smo tudi starše na prvem roditeljskem sestanku, da naj na naslednji sestanek res vsi pridejo na trajnostni način in brez avtomobilov.

Opazili pa smo, da sedaj veliko staršev po otroke prihaja v vrtec peš in jim prinesejo poganjače in kolesa ter s tem ne zmanjšujejo samo prometa okoli vrtca ampak tudi spodbujajo gibanje.

Vrtec Komenda Mehurčki
Zapisala koordinatorica: Melita Podgoršek

NOVIČNIK, 31. 10. 2019, OSNOVNA ŠOLA NAKLO OE VRTEC (VRTEC MLINČEK IN JELKA)

V vrtcu Mlinček in vrtcu Jelka smo se v letošnjem letu odločili, da bomo sledili projektu Trajnostna mobilnost. Naša dva vrtca spadata pod Osnovno šolo Naklo, kjer je kljub podeželski naseljenosti veliko uporabnikov avtomobilske tehnike. Naš cilj je otrokom pokazati zanimivejšo in bolj zabavno pot do vrtca s kolesarjenjem ali pešačenjem. Za pot sicer porabimo več časa, ampak odnos, ki ga vzpostavimo do spremljajočih, je enkrat in neponovljiv. Prednost pešačenja (starš/stari starš in otrok) vidimo v tem, da imata starš in otrok več časa za pogovor, ki ga v teh tehnoloških časih skoraj vedno primanjkuje.

Tako otroci, kot starši, so se z veseljem vključili v projekt. Nekateri skupine smo že v začetku septembra začele z aktivnostjo »Beli zajček,« saj smo bili v večini mnenja, da je topla in lepa jesen večja spodbuda za pešačenje, kolesarjenje in vožnjo s skirojem. Z otroki smo se tudi veliko pogovarjali. Otroci so imeli zelo veliko idej, na kakšen način lahko potujemo. Vzgojiteljica Špela je zapisala: »V skupini smo ugotovili, da bi lahko z nekaterimi /načini/ zelo pomagali našemu planetu, da si malce oddahne in opomore od vsega, kar spuščamo v ozračje.« Skoraj vsi otroci so najprej pomislili na hojo kot najbolj zdravo in neškodljivo za našo Zemljo. Zato so se otroci oddelka 12 z vzgojiteljicama Špelo in Suzano odpravili po mestu kar peš. Njihova naloga je bila iskanje prehodov za pešce. »Res smo naredili velik krog, prečkali veliko prehodov za pešce in jih seveda veliko tudi videli. Da bi nam bilo pri štetju med potjo lažje, in da se ne bi zmotili, ker se je naokoli dogajalo tako veliko stvari, sem naš sprehod poslikala. Ko smo se vrnil, so otroci rekli, da jih je bilo res veliko. Naslednji dan smo si fotografije ogledali na računalniku in pričeli smo s štetjem.

Eden od otrok je bil zadolžen, da šteje tiste prehode, čez katere smo dejansko šli, drugi pa tiste, ki smo jih le videli. Z enim prehodom smo imeli malce težav, ker ga ni bilo več, saj obnavljajo velik del cestišča, a je že nakazano, kje naj bi bil. Ne boste verjeli, šli smo kar čez deset prehodov za pešce, videli pa smo jih še sedem in sploh nismo prehodili celega mesta. Kdo ve, koliko jih še je?« je zapisala vzgojiteljica Špela.

Zelo pomembno se nam zdi, da smo odrasli otrokom vzor. Tudi mi zaposleni se trudimo priti v vrtec s pešačenjem, nekateri celo s kolesom ali skirojem. Ni nam vseeno za naš planet.

OŠ Naklo OE vrtec

Zapisa koordinatorka Nataša Medved iz vrtca Mlinček

TRAJNOSTNA MOBILNOST V VRTCU

TRAJNOSTNA MOBILNOST V VRTCU »MURENČKI«

Naš vrtec se je v letošnjem letu pridružil projektu Trajnostna mobilnost. Pri projektu sodelujejo oddelki II. starostnega obdobja, 7 skupin, vsega skupaj 143 otrok in njihove družine.

V tednu od 14. do 18. oktobra smo v projektnih oddelkih izvedli igro Beli zajček, katere namen je spodbujanje prihoda v vrtec, na čim bolj trajnostni način. Starše smo z izvedbo igre seznanili v mesecu septembru, na 1. sestanku za starše, ko so prejeli tudi zloženke. En teden pred izvedbo igre, so starši rešili ankete o potovalnih navadah in prejeli kresničke. To, da so starši prejeli kresničko šele potem, ko so vrnili izpolnjeno anketo, se je izkazalo kot dobra praksa. Prav tako en teden prej, smo po vrtcu izobesili plakate, o poteku dejavnosti v okviru projekta Trajnostna mobilnost in nagovorili starše preko e-asistenta. Ker smo tako dejavnost izvajali prvič in pri starših nismo želeli naleteti na odpor, smo jim kot alternativno možnost trajnostnemu prihodu predlagali tudi, da lahko avto parkirajo vsaj 200 m stran in se z otrokom sprehodijo do vrtca.

Strokovne delavke so pri starših naletale na različne odzive. Glede na to so se odločile, kako bodo predstavile in izvedle igro v svojem oddelku, da bi čim bolj pritegnile otroke. Npr. v oddelku, kjer s strani nekaterih staršev niso zaznale naklonjenosti za izvedbo igre, so v izbranem tednu otroci poskušali »očistiti« enega, skupnega zajčka. Na tak način so se izognili nepotrebnemu izpostavljanju otrok, katerih zajček bi verjetno ostal siv, ker starši niso želeli sodelovati. Druge strokovne delavke pa so se označevanja prihodov lotile bolj transparentno (zajčki so bili izobešeni v garderobi, na hodniku, na oglasni deski), kar je po njihovem poročanju še bolj motiviralo otroke, ki so potem aktivirali svoje starše. V predšolskih oddelkih so otroci prihode dnevno beležili tudi s pomočjo stolpičnega prikaza. Poleg zgodbe o Belem zajčku, pa so strokovne delavke otroke motivirale še z ogledom risane filma Pojdi s kolesom in z uporabo lutke.

Opisi strokovnih delavk so pokazali, da so ene bolj, druge manj zadovoljne z rezultati izvedene igre v svojem oddelku.

Glede na rezultate vrtca pa smo bili za prvič kar uspešni. Pozitivni odzivi nekaterih družin, ki še danes v vrtec prihajajo na trajnostni način, nam je zadostna motivacija, da skupaj lahko naredimo še več. Zato v spomladanskem času, v tednu ko praznujemo Svetovni dan Zemlje (22. 4.) načrtujemo ponovno izvedbo igre.

DEJAVNOSTI ZA POGLABLJANJE RAZUMEVANJA TRAJNOSTNE MOBILNOSTI V VRTCU

V okviru projekta Trajnostna mobilnost so strokovne delavke poleg igre Beli zajček, v oddelkih že izvedle nekatere dejavnosti, za poglobljanje teme. Namen izbranih dejavnosti je bil spodbuditi otroke pri usvajanju in krepitvi veščin za varno vedenje v prometu in ozaveščanje otrok o zdravem načinu življenja ter odnosa do okolja. Otroci so se tako seznanjali s tem, kateri so za okolje in zdravje prijaznejši načini prevoza in zakaj prevozna sredstva onesnažujejo okolje. V nadaljevanju so zapisane dejavnosti, ki so jih strokovne delavke načrtovale in izvedle v oddelku, pri čemer so poskušale čim bolj upoštevati pobude in interese otrok.

- Otroci so v vrtec prinašali zemljevide poti od doma do vrtca, na katerih so označili mesta, objekte, ki jim nekaj pomenijo.
- Otroci so skupaj z odraslim v vrtec obogatili kotiček s knjigami o prevoznih sredstvih in se pogovarjali ob ilustracijah.

- Otroci so na sprehodih opazovali prometne znake, ki veljajo predvsem za pešce in kolesarje.
- Otroci so šteli promet v okolici vrtca in na delovne liste označevali, katerih prevoznih sredstev, je bilo v času njihovega opazovanja na cesti največ.
- Otroci so sodelovali na spretnostnem poligonu s poganjalci, skiroji in kolesi.
- Otroci so imeli v vrtcu kolesarski dan. Pred odhodom na igrišče so si ogledali risanko »Frančkov kolesarski dan« in se pogovarjali o pravilni uporabi kolesarske opreme.
- Otroci so razmišljali o različnih načinih prihoda v vrtec in svoje zamisli izrazili s pomočjo konstruktorjev.
- Otroci so dnevno opazovali cestna dela v okolici vrtca. S pomočjo odraslega so poimenovali različne delovne stroje, kar jih je napeljalo na temo o vozilih, obenem pa so razmišljali, kakšno okolico vrtca si želijo.

S pomočjo različnih dejavnosti so strokovne delavke lahko neposredno vplivale na otroke in na njihovo aktivnost. Skupaj pa smo ugotovili, da je samo lastna aktivnost vseh nas, edini ključ, da s projektom dosežemo spreminjanje potovalnih navad in posledično pomagamo zmanjšamo motoriziran promet v okolici vrtca in šole.

Vrtec Murenčki pri OŠ Davorina Jenka Cerklje na Gorenjskem

NOVIČKA

V vrtcu Kekčevi junaki Kranjska Gora smo v tednu otroka, od 7. do 11.10.2019 med drugimi izvajali tudi prvo dodatno aktivnost pri projektu trajnostna mobilnost. V projekt je vključenih 81 otrok iz petih skupin. Tri skupine otrok je iz prvega starostnega obdobja, dve skupini otrok pa iz drugega starostnega obdobja.

Ker je bila letošnja rdeča nit tedna otroka »Naše pravice« smo si tudi mi drznili in si vzeli pravico ter v sodelovanju z občino in komunalo Kranjska Gora, zaprli parkirišča v bližini vrtca. V sredo, 9.10.2019 smo parkirišče spremenili v igrišče. Prvo parkirišče ob dvorani Vitranc, so zasedli naši predšolski otroci iz skupine Kekci. Otroci so na ta dan prišli v vrtec s kolesom. Postavili so si kolesarski poligon s prometnimi znaki. Drugo parkirišče, ob starem pokopališču, so zasedli otroci iz skupine Kozlički. Ti so prišli v vrtec s poganjalci. Naredili so si cesto, kjer so postavili razne ovire (vožnja po

črti, slalom med palicami, prehod za pešce). Imeli so tudi kviz, z vprašanji povezanimi z varnostjo v prometu. Če so odgovorili prav, so se odpeljali po cesti naprej, sicer so šli v »kazenski« krog. Najmlajši so se zbrali na šolskem igrišču. Predhodno so si izdelali papirnate avtomobile oz. avtomobile iz blaga, ki so jih kasneje »vozili« po cesti z ovirami (ovire iz balonov, trakov).

Vsi otroci so pri dejavnostih izredno uživali. Skozi igro so spoznavali cestno prometne predpise, se gibali na svežem zraku, imeli različne gibalne preizkušnje, reševali probleme, iskali prosto pot, sodelovali drug z drugim, se učili počakati in biti strpen. K sodelovanju smo povabili tudi otroke iz drugih skupin, ki sicer niso vključeni v projekt trajnostna mobilnost in z veseljem so se nam pridružili.

S posebnimi ovirami se tokrat nismo srečavali, organizacija dogodka je tekla brez težav. Sodelovanje med strokovnimi delavkami vrtca, med starši, občino in komunalo je bilo tekoče in kvalitetno. Še vreme nam je bilo naklonjeno. Najverjetneje bomo dogodek še ponovili.

Dejavnost je posnela tudi lokalna televizija ATM.

Vrtec Kekčevi junaki Kranjska Gora
Zapisala koordinatorka projekta: Špela Mitrovič

IZVEDBA IGRE BELI ZAJČEK V VRTCU BLED

V našem vrtcu so v projektu sodelovale skoraj vse starejše skupine. Tiste, ki niso bile v projektu so se v času evropskega tedna mobilnosti prav tako pogovarjali o tem, kako so prišli v vrtec in označevali svoje prihode v tabelo. V kombinirani skupini so bili vključeni tudi mlajši otroci. Nekateri mlajši otroci so bili seznanjeni z zgodbo o belem zajčku, nekateri pa so bili preko starejših bratcev in sestic vključeni v projekt oz. so z njimi prihajali peš v vrtec.

Zaposleni so se različno poskrbeli za to, da otroci, ki niso mogli prihajati v vrtec drugače kot z avtom, niso bili izpostavljeni. Nekateri so sami hodili na daljše sprehode in so prav tako pobarvali zajčka, drugi so neuradno podaljšali igro, da so vsi vsaj delno pobarvali zajčka, tretji so imeli skupaj enega res velikega zajca. Ta ideja je bila vseh tudi drugim (predvsem tam, kjer so starši izrazili nestrinjanje, ker res niso imeli možnosti hoditi peš).

Izkazalo se je dobro, da je bilo staršem vse skupaj konkretno predstavljeno na uvodnih roditeljskih sestankih. Tako so res potrudili za peš prihode v vrtec. Pred tednom mobilnosti je bilo veselje opazovati tiste otroke, ki so sami rezali in barvali zajčke. Kar nekaj skupin se je odločilo in zgodbe neslo tudi domov, tako so bili še bolj »zagnani«. Kar nekaj skupin si je poti v vrtec ogledalo in jih narisalo ali naredilo maketo. Veseli so bili tudi kresničk. Ker so prišle sredi tedna, so jih dobili kot spodbudo oz. nagrado.

Vsi skupaj smo bili enotni, da bi moralo biti omogočeno označiti peš prihod ali odhod, saj se zjutraj veliko staršem res mudi. Otroci so radi pripovedovali o tem, kaj se jim je dogajalo na poti.

Nekaj izjav otrok:

»Všeč mi je bilo, ker sva z mamico tekla!«

»Z atijem sva tekmovala kdo bo hitrejši. Jaz na skiroju, ati je tekell!«

»Všeč mi je bilo, ker sva se z mamico pogovarjali po poti!«

»Všeč mi je bilo, ker sem na poti srečal prijatelje!«

»Videl sem verigo pri šoli!«

In še misli sodelavke, s katerimi se strinjamo prav vsi sodelujoči: »Vključeni smo v projekt Trajnostna mobilnost v vrtcu. Dejavnost smo izvajali v času ETM. Ker igro Beli zajček v naši enoti izvajamo že vrsto let, bi podala kritiko glede načina izvedbe, ki ste ga predlagali. Z beleženjem samo jutranji prihodov starše zelo obremenjujemo. Nekateri starši so imeli težave z otroki, ki so želeli prihajati peš, in organizacijo svojih obveznosti. Zdi se mi zelo neživljenjsko beležiti samo jutranje prihode. Namen igre je spodbujati gibalno aktivnost in skrb za okolje, ne pa povzročati težave staršem in jim priskutiti željo po sodelovanju. Ker igro izvajamo že veliko let, se mi zdi najbolje, da vsak sodeluje toliko in takrat, ko lahko. Ob takem načinu dela so tudi rezultati dobri. To vem iz preteklih izkušenj. Sodelovanje je bilo v skupini vseeno kar dobro tudi zato, ker je pri nas dejavnost že utečena. Žal je bilo veliko otrok odsotnih (dopusti, bolezen) prav v tem tednu, ko smo dejavnost izvajali.«

Vrtec Bled

Zapisala koordinatorka: Irena Ferlih

BELI ZAJČEK NA OBISKU

V skupino Zmajčki je prišel na obisk Beli zajček (vzgojiteljica si je nataknila zajčja ušesa). Le da ta zajček ni bil bel, temveč je imel siv kožušček. Bil je žalosten. Otroke je zanimalo, zakaj joče in jim je povedal zgodbo o Belem zajčku. Vprašal jih je za predloge, kako naj si očisti kožušček. Predlagali so mu, da se umije, kadar bo deževalo; naj si zdrgne kožušček; naj se povalja po travi. Povedal jim je, da je vse to že poskusil, a ni uspelo. S pomočjo pomočnice vzgojiteljice in Belega zajčka so prišli na idejo, da bi pomagali zajčku tako, da bi nekaj dni prihajali do vrtca peš. Avto bi pustili pri trgovini ali

šoli in prišli peš do vrtca, saj pot pelje mimo polja, kjer živi Beli zajček. Otroci so obljubili, da bodo prišli peš (ali s kolesom/skirojem) in Beli zajček je od veselja zaploskal. Ko je zajček odšel iz igralnice, so mu otroci mahali. Zatem so dobili otroci vsak svojega sivega zajčka, kateremu so narisali oči, smrček, trebušček in ušesa. Nalepili smo jih na omaro, da so bili dobro vidni. In začel se je težko pričakovani teden, ko so začeli prihajati peš v vrtec. Takoj, ko je otrok prišel, je dobil nalepko, ki jo je sam nalepil. V petek dva otroka še nista imela nalepke, zato smo odšli na dolg sprehod

in kasneje vsem dali še eno nalepko. S tem smo se izognili razočaranju, da onadva nimata nalepke. V ponedeljek nas je zopet obiskal zajček, ki je imel čisto bel kožušček. Otroci so se ga zelo razveselili in mu takoj pokazali zajčke na omari. Zajček jim je za nagrado prinesel odsevnike z njegovo sliko, česar so se otroci nadvse razveselili. Po zajčkovem odhodu so otroci svoje zajčke polepili še z belo, mehko vato in jih odnesli domov. Neka deklica je v vrtec prinesla korenje za Belega zajčka in skupaj smo ga odnesli v bližnji gozdiček. Tam smo ga razrezali na kose in otroci so ga nastavili pod grmičke. Beli zajček bo vsem otrokom ostal v lepem spominu. Če ne zaradi lepljenja nalepk, pa zaradi skupnega časa, ki so ga preživeli s starši, ko so skupaj peš ali s kolesom prihajali v vrtec.

Vrtec Bled, skupina Zmajčki

Zapisala sodelujoča vzgojiteljica v projektu: Špela Čop

SKUPINA JEŽKI V PROJETKU TRAJNOSTNE MOBILNOSTI

Konec meseca avgusta sva z vključenostjo v projekt, na roditeljskem sestanku, seznanili tudi starše, ki so projekt dobro sprejeli in so se z vključenostjo vanj tudi strinjali. V projekt je vključenih 19 otrok, ki so stari od 3 do 4 leta. Projekt Beli zajček smo izvajali 14 dni (od ponedeljka, 16. do petka, 20. 9. 2019 in od ponedeljka, 23. do petka, 27. 9. 2019).

Z otroki smo se pogovarjali o tem, kako lahko poskrbimo za bolj zdrav način življenja in s tem poskrbimo tudi za naravo. Ena od idej je bila tudi ta (poleg metanja odpadkov v koš), da v vrtec pridemo peš. Prebrali smo tudi pravljico Beli zajček in zajčke tudi očistili. Vsak otrok je svojega »umazanega« zajčka prilepil na notranjo stran vratc svoje omarice v garderobi, kamor so otroci tudi vsakodnevno lepili bele lise, s katerimi so očistili zajčke (seveda, če so v vrtec prišli, v tem obdobju, brez avtomobila).

Pripravili smo tudi Kamišibaj Beli zajček, kateri je otroke še posebno prevzel. Otroci so si tudi bolj predstavljali, kako izpušni plini škodujejo vsem živim bitjem – živalim, rastlinam in nenazadnje, ljudem.

V telovadnici smo izvedli gibalno igro zajčki, s katero smo se dobro razgibali. Odšli smo tudi na sprehode do dlje oddaljenega travnika, kjer smo spoznali veliko novih stvari, tudi to, da s sprehodi in zauživanjem svežega zraka, skrbimo tudi za lastno zdravje. Nekaj otrok zjutraj ni imelo druge

možnosti, kot priti v vrtec z avtomobilom, vendar so se vsako popoldne, iz vrtca, domov vračali peš, tako, da smo tudi to upoštevali kot opravljeno.

Projekt je dobro zasnovan in menim, da je zelo dobro, da se lahko s starši dogovorimo za mesto, ki je blizu vrtcu, vendar vseeno lahko pridejo peš vsi, tudi tisti, ki so od vrtca oddaljeni tudi več kilometrov. Tudi starši so bili takoj pripravljeni sodelovati, kljub obveznostim, ki jih imajo skozi ves dan. Otroci so navdušeno pripovedovali že ob prihodu v vrtec, da so danes prišli ali s skirojem ali s kolesom ali peš. Skozi oba tedna pa nam je bilo dokaj naklonjeno tudi vreme in zato je bil to še dodatni odličen pogoj za prihod v vrtec brez avtomobila.

Vrtec Bled, skupina Ježki

Zapisala: Martina Jensterle

IGRA BELI ZAJČEK V SKUPINI ZAJČKI

Na igro Beli zajček, smo se v skupini Zajčki, začeli pripravljati že 1 teden pred začetkom izvedbe. Prvi dan smo skupaj prebrali zgodbo o belih zajčkih. Otroke je zgodba takoj pritegnila. Vsi so bili navdušeni nad idejo, da skupaj očistimo zajčke, da bodo spet postali beli in čisti. Drugi dan smo zajčke pobarvali – »umazali« ter izrezali, kar otrokom ni predstavljalo večjih težav, saj so po

večini stari že 5 let. Nato smo jih skupaj nalepili na našo omaro, kjer so počakali na začetek igre. Otroci so bili vedno bolj navdušeni, saj so me prav vsak dan spraševali, kdaj bomo začeli z igro, kdaj bomo hodili peš v vrtec.

V naslednjih dneh, smo izkoristili lepo vreme in skupaj odšli pogledati, katere poti vodijo v vrtec, kje otroci lahko pridejo

varno, katere poti niso varne ... Za otroke, ki so doma tako daleč, da bi celo pot težko prehodili peš, pa smo poiskali parkirišča, kjer starši lahko parkirajo avtomobile in se od tam opravijo do vrtca na trajnostni način. S tem, so se otroci, ki so vedeli, da bodo težko prišli v vrtec povsem peš, tudi navdušili in niso bili več žalostni, da ne bi mogli sodelovati v igri. Na koncu se je izkazalo, da so ravno ti otroci, v vrtec prišli na trajnostni način, prav vse dni v tednu.

V ponedeljek zjutraj, so otroci že navdušeno razlagali, kako so prišli v vrtec. Nekateri so komaj dočakali jutranji krog, kjer smo se pogovorili o prihodu v vrtec in kjer so otroci potem lahko prilepili krogce na svojega zajčka. Ta način se je izkazal za zelo dobrega, saj smo se skupaj pogovorili, vsi otroci so prišli na vrsto, vseeno pa smo imeli zajčke obešene na takem mestu, da ostali obiskovalci vrtca in tudi drugi starši, niso mogli vedeti, za »rezultate« ostalih otrok. Menim, da zaradi tega, v naši skupin, prav nihče ni imel stiske zaradi izvedbe igre.

V tem tednu smo izvedli tudi prometni poligon, na igrišču pred našim vrtcem, narisali smo pot v vrtec in se ob priložnostih

pogovarjali o varnih/nevarnih situacijah na cesti in ob njej. V času izvedbe, so prvi dan v vrtec z avtomobilom prišli samo trije otroci, v naslednjih dneh pa torek: 0, sredo: 2, v četrtek in petek pa samo 1 otrok. Kaže, da je bila družinam to prijetna izkušnja, in bodo v vrtec prišli čim večkrat na trajnostni način.

Vrtec Bled, skupina Zajčki

Zapisala: Ana Leš

TRAJNOSTNA MOBILNOST V VRTCU JESENICE

V Vrtcu Jesenice pri projektu sodeluje 11 skupin oziroma 219 otrok. Skupaj stremimo k istem ciljem projekta:

- spreminjanje potovalnih navad vrtčevskih otrok,
- zmanjševanje motornega prometa v okolici vrtcev,
- otroke seznaniti s prometno varnostjo sebe in drugih,
- ozaveščanje otrok in staršev o učinkoviti mobilnosti ter višji kakovosti življenja in bivanja v širši skupnosti.

K projektu smo pristopili sistematično in strokovno. Strokovne delavke so o projektu najprej seznanile starše na roditeljskem sestanku. Dejavnost Beli zajček se je izvedla v sklopu Evropskega tedna mobilnosti, ki ga je močno podprla tudi Občina Jesenice (k projektu je pristopilo več kot 10 izvajalcev).

V skladu s smernicami in cilji projekta so se izvedle naslednje načrtovane dejavnosti:

- pogovori o kulturnem vedenju v prometu in ozaveščanje pomembnosti pravil v vlogi pešca, kolesarja, ...
- pridobivanje informacij s pomočjo knjig, literature in IKT pripomočkov,
- petje pesmi na temo prometa – Jaz imam kolo, Babica gre v mesto,
- pogovor o onesnaževanju in skrbi za čisto okolje,
- opazovanje prometa v bližnji okolici – poudarek na izpuščanju plinov ter kaj lahko storimo za bolj čisto okolje,
- spoznavanje prevoznih sredstev in izdelava le-teh,
- izvedba dejavnosti, ki jih je pripravil Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Jesenice,
- pogovori o gibanju – spodbujanje gibanja in s tem krepitev zdravja,
- sprehod in pogovor s policistom ter aktivno udeležbo v prometu,

- spodbujanje otrok k hoji in uporabi javnih prevoznih sredstev, koles, skirojev,
- spoznavanje okolice vrtca in izdelava makete mesta,
- pogovor o obvezni opremljenosti in varni vožnji s skirojem, kolesom, rolerji,
- postavitve in uporaba prometnega poligona s prometnimi znaki – vožnja s poganjalci in s skiroji z uporabo varnostne čelade,
- risanje na temo zmanjšanja vožnje z avtomobili,
- igre vlog – pešci, kolesarji in policisti,
- igre varnih pešpoti s prometnimi znaki.

Strokovne delavke kljub zaključeni dejavnosti Belega zajčka še vedno spodbujajo otroke in posledično starše k spreminjanju potovalnih navad. S strani staršev je prišla pobuda o postavitvi stojal za kolesa pred vrtci, katero bomo predstavili Občini Jesenice. Z Občino Jesenice smo v dogovoru o postavitvi razstave Trajnostna mobilnost v vrtcih in šolah v njihovi avli. Dejavnosti v sklopu projekta se bodo nadaljevale, saj projekt traja celo leto.

Vrtec Jesenice

Zapisala koordinatorka: Miljana Jeftenić

TRAJNOSTNA MOBILNOST

V vrtcu Predoslje smo se letos prvič priključili projektu Trajnostna mobilnost. V projekt sta se vključili dve skupini. Sončki, 5-6let, 24 otrok in Mucki 4-5 let, 24 otrok. Skupno število otrok vključenih v projekt je 48. Projekt izvajamo s šolskim letom 2019/2020. Tako, da smo na začetku samega projekta. S sodelavkami smo na strokovnem sestanku dorekle kdaj bomo izvajali igro Beli zajček. Prvi del igre smo izvedli v tednu mobilnosti.

Sam projekt smo na roditeljskem sestanku predstavile staršem, s pomočjo power point predstavitve. Starši so zelo pozivno sprejeli projekt. Še posebno navdušeni so bili nad možnostjo predlogov za prometne izboljšave v okolici vrtca. Podali so kar nekaj predlogov, ki jih bomo tekom leta še dograjevali.

Igro Belega zajčka smo izvajali v tednu mobilnosti. Starši in otroci so aktivno sodelovali pri izvajanju igre. Čeprav je bilo na roditeljskem sestanku nekaj komentarjev nad pravilom, da se na zajčka nalepi bel krogec samo pri prihodu in ne pri odhodu iz vrtca. Določile smo kraj, kjer naj bi starši puščali avtomobile in prišli v vrtec peš. Starši so se pravil igre držali. Prej so odhajali od doma, parkirali na dogovorjenem mestu, organizirali babice in dedke, da so pomagali pri izvajanju igre, uporabljali različna sredstva trajnostne mobilnosti. V vrtec so hodili peš, s skiroji, s kolesi.

Na ravni oddelkov smo pripravili različne dejavnosti, ki so nas popeljale v spoznavanje pojma trajnostna mobilnost in v nadaljevanju v aktivno uporabo trajnostne mobilnosti. Seznanili smo se, katere oblike trajnostne mobilnosti poznamo. Iskali smo slike, naredili plakat in kotiček trajnostne mobilnosti.

Izdelovali smo avtobuse, kolesarje, skiroje, vlake iz konstruktorjev, duplo in lego kock. Naučili smo se pesmico o kolesarju, vlaku, avtobusu. Z vlakom smo se iz Kranja peljali v Ljubljano, kjer smo obiskali Muzej Slovenskih železnic. Iz odpadnega materiala smo naredili svoj vlak.

Povezali smo se tudi z nekaj kilometrov oddaljenim vrtcem, ki tudi sodeluje v tem projektu. S pomočjo javnega prevoza se bomo obiskali in naredili zemljevid poti.

Uvedli smo tudi »potujoči nahrbtnik« čebelice Maje. Nahrbtnik s seboj vzamemo vsakič, ko kam odidemo in v zvezek napišemo, kje smo bili in katere oblike trajnostne mobilnosti smo uporabili. Nahrtnik otroci odnesejo tudi domov in v zvezek rišejo in lepijo oblike mobilnosti, ki jih je čebelica Maja videla.

Vrtec pri OŠ Predoslje

Zapisala koordinatorica: Katja Jerič

PROJEKT TRAJNOSTNA MOBILNOST V VRTCU PRI OŠ MATIJE VALJAVCA PREDDVOR

V projekt se je vključilo vsega skupaj 7 skupin, približno 150 otrok. Za sodelovanje se je odločila tudi ena vzgojiteljica jasličnega oddelka. Vzgojiteljice so poleg igre »Beli zajček« pripravile posebne aktivnosti in dogodke v času Evropskega tedna mobilnosti od 16. 9. – 22. 9. 2019. Hkrati so bile to tudi dejavnosti, ki so povezovalе otroke, starše in vrtec.

V skupini Knofki in Gumbki so se vzgojiteljice odločile, da v vrtcu izvedejo »KOLESARSKI DAN.« Povabili so policiste policijske postaje Kranj, ki so se prijazno odzvali vabilu. Policisti in vzgojiteljice so pripravili pravi vadbeni poligon za otroke. V koloni so se v spremstvu policijskega vozila, policistov in vzgojiteljic odpeljali s kolesi in poganjači na kratko pot do bližnjega večjega parkirišča ter nazaj do vrtca. Pri vožnji pa so otroci seveda morali upoštevati cestno prometne predpise. Otroci so bili pohvaljeni za upoštevanje vseh dogovorjenih pravil. Na koncu druženja so policisti otrokom podarili družabno igro, ki spodbuja k večji varnosti v prometu. Za zaključek tedna so izvedli dejavnost PEŠBUS, ki je vozil od zapuščene kmetije 300m stran od vrtca, ki je »vozil« vsakih 15 min od izhodišča do vrtca.

Vožnja za en gumb (knof) je bila namenjena staršem in otrokom skupaj. Tako so starši oddali otroke v vrtcu in se potem peš vrnili do avtomobila. Dejavnost je potekala zabavno, z veliko dobre volje, a tudi varno.

Podobno dejavnost so izvedle vzgojiteljice v skupini Rožice in Zvezdice. V drugem tednu izvajanja projekta sta izvedli dan s poganjalci. Otroci so od doma prinesli svoje poganjalce in čelade. Sončno dopoldne so izkoristili za vožnjo po igrišču, ob kateri so otroci zelo uživali. Poganjalce so si med seboj tudi izmenjali in tako preizkusili še "drugačna" vozila. Na koncu so dobili tudi medalje za uspešno vožnjo, katere so ponosno pokazali staršem.

Na sprehodih so opazovali zasedenost parkirnih mest in ugotavljali, katere možnosti so za prihod v vrtec poleg hoje boljše kot vožnja z avtomobilom: otroci so se poleg poganjalcev, skirojev in koles spomnili tudi na rolko in rolerje.

V skupini Sončki so se pogovarjali o načinu njihovega prihoda v vrtec. Kako oz. s čim prihajajo, kdo jih spremlja, ali med potjo uspejo opazovati okolico in česa se spomnijo s poti... Večinoma so vsi prihajali z avtomobili do vhoda, pri tem niso opazili oz. se spomnili ničesar okoli sebe. Z nalogo natančnega opazovanja poti so naslednjega dne le-to narisali z barvicami. V naslednjih dneh so iz odpadnih škatel izdelali vlak in ga vse dni uporabljali za socialno igro.

V skupini Račke so se pogovarjali o prevoznih sredstvih. Kasneje so prevozna sredstva tudi risali in barvali. V nadaljevanju so risbice razrezali in spremenili v sestavljanke. Odziv otrok med sestavljanjem je bil izjemen. Otroci so z zanimanjem sestavljali, vztrajali pri sestavljanju in tudi kazali uspešno opravljeno nalogo ostalim otrokom v skupini. Po končanem barvanju in sestavljanju so v igralnici pripravili razstavo, ki so si jo lahko tudi ogledali.

Projekt je bil spodbuden, saj so starši v tem času veliko razmišljali o prometu in potrebi po vožnji z avtomobilom, kako to vpliva na razvoj otrok in njihovo zdravje na dolgi rok. Koliko prostora je namenjeno parkiriščem, ki bi jih lahko izkoristili za drug namen, ali pa pustili prostor kot ga je dala narava, iz katere se lahko veliko naučimo. Starši so bili zelo aktivni in čeprav se jim vedno mudi, so si vzeli več časa za svojega otroka in jim je bilo lepo skupaj. K projektu so pritegnili vso družino, tudi stare starše, ki jim pomagajo pri vožnji otrok v vrtec. Otroci so starše spodbujali tudi v doma, da opravijo popoldanske opravke kar s kolesom oz. peš.

Kakšne večje ovire pri samem projektu oz. izvajanju nismo zaznali. Nekaj staršev je izpostavilo problem jutranjega parkiranja v bližini vrtca, zato smo skupaj prediskutirali vse možne opcije, kjer lahko pustijo avto in ostalo pot prehodijo peš. Ugotovili smo, da pri vrtcu manjkajo stojala za kolesa in prostor za shranjevanje poganjalčkov in otroških koles. Starši so jih med izvajanjem projekta nosili domov, verjetno pa bi ohranili tak način prihodov tudi kasneje, če bi imeli kje shraniti otroška »vozila«. Starši se zavedajo se problema in so potrebovali spodbudo, da spremenijo svoj življenjski slog, vendar so se prehitro vrnili v stare navade, večina spet vozi otroke v vrtec z avtomobili.

Vrtec pri OŠ Matije Valjavca Preddvor
Zapisala koordinatorica: **Suzana Delavec**

NOVICE ZA NOVIČNIK TRAJNOSTNE MOBILNOSTI

V Evropskem tednu mobilnosti od 16.9.2019 do 20.9.2019 smo izvedli igro Beli zajček v vseh prijavljenih oddelkih. Ostale skupine pa so se ravno tako pridružile tednu mobilnosti, kjer so potekale dejavnosti k spodbujanju prihodov v vrtec brez avtomobila, na trajnostni način.

V četrtek, 12.9.2019 so strokovne delavke prijavljenih oddelkom otrokom zaigrale predstavo o Belem zajčku, po zgodbi, ki je bila predloga igre. Preko predstave je bil namen otroke motivirati, navdušiti za prihajanje v vrtec s skiroji, kolesi, poganjalčki ali peš. Otroci so predstavo gledali, opazovali z velikim zanimanjem in aktivno sodelovali, kjer je bilo potrebno. Ko so jo strokovne delavke obnovile po oddelkih, so ugotovile, da so otroci prepoznali, razumeli namen zgodbe.

V času od 16.9.2019 do 20.9.2019 pa smo pričeli z rednim beleženjem prihodov z belimi krogci na sivega zajčka. Vse strokovne delavke smo bile mnenja, da ima vsaka skupina enega večjega sivega zajčka, saj nismo želele pri otrocih

spodbujati slabe strani tekmovalnosti v uvajalnem mesecu septembru. Sama predstava, zgodba je otroke tako motivirala, da so otroci prosili starše, da prihajajo v vrtec s kolesom, skirojem, poganjalčkom ali peš. Če jim pa ni uspelo, pa so vedno navedli tudi vzrok. To se je dogajalo na začetku tedna. Proti koncu tedna pa je večina otrok prihajala v vrtec z nemotoriziranimi sredstvi. Zaznati pa je bilo, da so starši sredi tedna ob deževnem dnevu, otroke v vrtec v večini pripeljali z avtomobilom. Strokovne delavke so otrokom v dopoldanskem času pripravile tudi poligone, kjer so se otroci urili v spretnostih pri premagovanju ovir in varni vožnji. Otroci so se vozili s svojimi kolesi. Otroci, ki pa svojih koles niso imeli, smo posodili vrtčevska kolesa in poganjalčke.

V petek, 20.9.2019, pa smo izvedli akcijo »Gremo peš v vrtec« na ravni celega vrtca. Pred vhom, v avli vrtca sta otroke čakala dva velika, siva zajčka. S pomočjo staršev so otroci prilepili bel krogec. S pomočjo vseh otrok sta se

zajčka pobelila. Še danes ju opozarjata in spodbujata na prihajanje v vrtec z nemotoriziranimi sredstvi.

Poleg beleženja pa so otroci s pomočjo strokovnih delavk ustvarjali tudi bela ušesa, kot dodatek za ples z belim zajčkom. V vseh štirih prijavljenih oddelkih so se naučili vsak svoj zajčji ples (zajček Dideldajček, zajček Zlatko, zajček Dolgoušček). Vsaka skupina se je predstavila s svojim plesom in naučila še vse ostale. Za sodelovanje pri igri Beli zajček so vsi otroci prejeli kresničke.

Vse strokovne delavke so se zelo aktivno vključile v projekt Trajnostne mobilnosti v času od 16.9.2019 do 20.9.2019. Z dobrim timskim načrtovanjem so s sodobnimi metodami, pristopi organizirale dejavnosti, kjer so bili vključeni, aktivni, dejavni vsi otroci. Projekt je v jesenskem delu trajal 1 teden. Vsak dan so različne dejavnosti otroke spodbujale, motivirale k prihajanju v vrtec z nemotoriziranimi sredstvi. V spomladanskem času ga bomo ponovili, podaljšali in obogatili z novimi dejavnostmi. Glede na časovne stiske staršev pri prihajanju otrok v vrtec, menimo, da so se zelo

potrudili pri izpeljavi projekta oziroma igre Beli zajček. Nekoliko slabši pa je bil odziv s strani staršev pri oddajanju anket. Od 81 prijavljenih otrok, je anketo PRED AKTIVNOSTJO izpolnjeno vrnilo 40 staršev oziroma 50%. V spomladanskem času pričakujemo še boljši odziv.

Vrtec pri OŠ Žirovnica

Zapisala koordinatorka projekta: Aleksandra Donoša

E – NOVIČKA PROJEKTA TRAJNOSTNA MOBILNOST

Po poročanju skupin našega vrtca Zala iz Gorenje vasi so se starši zelo dobro odzvali s svojim sodelovanjem, čeprav nismo pričakovali takšnega odziva. Želijo celo, da akcijo ponovimo. Večina se je zelo trudila in prišla peš. Starši so opazili in opozarjali na številne nevarnosti (ni pločnika, prevelika hitrost), ki jih sicer ne bi. Otroci so se veselili tega tedna, saj so imeli polno idej, kako bodo prihajali v vrtec, največ želja je bila prihod v vrtec s kolesom. Otroci so tudi nas spraševali in bili pozorni opazovalci, na kakšen način prihajamo strokovne delavke na delo.

Vsa pohvala piscu zgodbe Beli zajček, saj je otrokom razumljiva, s svojim sporočilom, da bomo le s skupnimi močmi močni in nekaj dobrega storili za naš planet. Poleg igre Beli zajček, so vzgojiteljice izvajale raznovrstne dejavnosti. Vsaka načrtovana dejavnost je po svoje zanimiva:

- Sprehod po Gorenji vasi in spoznavanje in pomembnih ustanov do katerih lahko pridemo iz vrtca peš: trgovina, zdravstveni dom, gasilski dom, cerkev... Oglejmo si avtobusni postaji pri Merkatorju in Blata. Povemo kdo in zakaj jo uporablja (šolarji, delavci...)
- Na plakat napišemo in poimenujemo kraje kjer so otroci doma. Vsak otrok prilepi hišico na ustrezno mesto in ob tem štejemo in primerjamo več, manj, enako.....Pod vsak kraj s simboli označimo kako glede na oddaljenost lahko pridemo v vrtec (peš, s kolesom, z avtom, avtobusom)
- Vsakodnevno smo beležili prihajanje v vrtec tudi na matematični način, šteli, primerjali rezultate
- Kolesarski dan na velikem asfaltnem igrišču: prosta vožnja s kolesi in pogajalci, vožnja po pripravljenem poligonu (upoštevanje prometnih predpisov - stop, prednostna cesta, zavij desno, prehod za pešce)
- Animiranje zajčka in spodbujanje otrok k čiščenju zajčkovega kožuščka, ki je umazan od izpušnih plinov.

- Pogovor o okolju prijaznem potovanju: pešačenje, kolesarjenje, vožnja z javnim prometom (avtobus, vlak)...
- Pogovor o onesnaževanju okolja z avtomobilskimi izpušnimi plini. Branje ugank, zgodbic na temo promet.
- Petje pesmi: Za avtobusom k teti, Kolesarska, Vlasec je tu.
- Popoldanski pohod s starši je bil dosežen, saj so starši skupaj z otroki preživeli kvaliteten čas ob uživanju v naravi in druženju.
- Slikanje s čopičem zelenega travnika; siva podlaga pomeni onesnažen zrak zaradi prometa, risanje prometa. Bel list predstavlja čist zrak in risanje kako hodimo peš.
- Ugotavljanje umazanega zraka na zunanjih žaluzijah naše igralnice.
- V kombiniranih oddelkih so mlajši otroci prav tako aktivno opazovali, poslušali, beležili in lepili, v igro so vključevali zajčka, hodili k sivim zajčkom na vratih in se učili s posnemanjem starejših.
- Poskus z mini testno čelado: »Otroci so pomagali narisati obraz na jajce, nato pa so poslušali mojo zgodbo in pozorno spremljali dogajanje z jajcem in čelado. Ko je jajce s čelado padlo na tla je nastala tišina, nato pa si je vsak otrok ogledal jajce in se tako prepričal, da ga je čelada obvarovala pred poškodbo. V drugem primeru, ko je bilo

jajce brez čelade, pa so doživeli še večje presenečenje, saj so osupnili, ko so na tleh v vrečki videli razbito jajce. Trenutku tišine in ogledu razbitine je sledil val vprašanj in skupno iskanje odgovorov, otroci so pripovedovali o svojih izkušnjah in poskus je glede na reakcije otrok odlično uspel. Pogovori na to temo so se razvijali še ves teden.»

Akcijo o Trajnostni mobilnosti smo predstavili tudi izven zidov vrtca s člankom v lokalnem časopisu Podblegoške novice in v trgovini Mercator, kjer imamo svoj razstaveni kotiček. Izobesili smo naše bele zajčke kot likovni izdelek (ob drugih izdelkih) in poleg priložili še razlago in fotografije. Upamo, da si je kdo vzel čas, prebral namen in cilj akcije in celo kaj naredil v tej smeri. Zadovoljni smo z uspešno izvedbo začetne faze projekta.

OŠ Ivana Tavčarja Gorenja vas
Zapisala koordinatorica projekta: **Petra Homec**

V VRTEC GREM PEŠ!

V okviru projekta Trajnostna mobilnost se je tudi v našem vrtcu Agata Poljane zvrstilo precej dejavnosti, ki so odmevale v našem kraju in okolici. Ker smo vrtec pri osnovni šoli, smo imeli skupni dogovor, da se naš teden mobilnosti odvija v tednu 23. 9. – 27. 9. 2019. Glede na to, da smo locirani na treh krajih, sodelujejo skupine iz vsake enote. Centralna enota pri OŠ Poljane, enota v lovskem domu in enota pri PŠ Javorje. V projektu sodeluje pet skupin, skupno so to 103-je otroci in, če vključimo še vse starše, stare starše..., je skupina že kar precejšnja. Ker je večina otrok vozačev, je bilo potrebno kar nekaj organizacije in sodelovanja s starši, da smo dejavnosti uspešno izvedli.

Vzgojiteljice vključene v projekt so se odločile, da za otroke organizirajo Pešbus na dveh lokacijah. Vsako jutro sta jih pričakali dve vzgojiteljici, ki sta postajo označili z znakom belega zajčka. Na Pešbus je prihajala večina otrok, ki so tako veliko pripomogli k zmagi pešcev nad vozači. Slabo vreme jih ni ustavilo. Z otroki smo en teden dnevno spremljali način prihoda v vrtec. V Javorjih, ki je hribovska vasica in je večina vozačev, so se posluževali sopotništva ali prihoda s kolesom. Akcijo bomo ponovili še v pomladnem času, saj je bil odziv nad pričakovanji. Ker vsi otroci niso imeli možnosti, da v vrtec pridejo peš smo v ta namen organizirali izlet s šolskim avtobusom in kolesarski dan.

Poleg teh dejavnosti so se več pogovarjali o prometu, na sprehodih utrjevali varen prehod čez cesto, iskali prometne znake in ugotavljali kaj pomenijo, opazovali promet, med drugim tudi avtobuse, ki se skozi kraj vozijo prazni. Ogledali so si različne risanke in kratke filme in na podlagi tega izpeljali celovite dejavnosti z igrami, plesom in izdelavo različnih rekvizitov. Skupaj smo ugotovili, da za čistejše okolje in bolj zdrav način življenja lahko damo tudi svoj prispevek v mozaiku za skupno dobro, poleg tega pa se več družimo in pogovarjamo.

OŠ Poljane, vrtec Agata

PROJEKT TRAJNOSTNA MOBILNOST V VRTCU BOHINJ

V projekt je vključenih šest skupin otrok drugega starostnega obdobja (127 otrok). Vrtec je vključen v projekt od 30. 6. 2019 do 30. 6. 2020. Glede na to, da je občina Bohinj trajnostno naravnana, smo se odločili, da se v projekt Trajnostne mobilnosti vključi tudi naš vrtec.

V vseh sodelujočih skupinah je bila v evropskem tednu mobilnosti izvedena igra Beli zajček. Strokovni delavci so otrokom na različne načine predstavili pravljico (branje,

pripovedovanje, lutka...) in jih popeljali k razmišljanju o tem, kako lahko potujemo na »zajčku bolj prijazen način«. V tem tednu, pa tudi v preostalih, so po skupinah potekale različne dejavnosti s področij prometa, narave, družbe...na temo trajnostne mobilnosti:

- Pogovori o prometu, naravi
- Obisk policista
- Izdelovanje vlaka iz škatel
- Izdelovanje, barvanje velikega avtobusa

- Obisk železniške in avtobusne postaje, udeležba v prometu
- Animacija z lutko
- Kolesarski (skiro) poligon za otroke, spoznavanje opreme
- Varna pot v vrtec
- Knjižni kotichek na temo trajnostne mobilnosti

Poleg naštetih je potekalo in poteka še več aktivnosti na to temo. Med drugim so nam z občine zagotovili stojalo za kolesa in skiroje, ki smo ga nujno potrebovali. Prvi in pravi zgled smo tudi zaposleni, ki ne smemo priti z avtom do vrtca, ampak ga moramo parkirati na bližnjih parkiriščih. Menim, da projekt poteka dobro in se z vsakim dnem pokaže nova možnost za kakšno dejavnost na to temo. Z veseljem bomo projekt izvajali še naprej tudi v sodelovanju institucij v bližini vrtca (komunalno podjetje, knjižnica, policijska postaja...)

OŠ dr. Janeza Mencingerja Bohinjska Bistrica, vrtec Bohinj
Zapisala koordinatorica projekta: Tanja Smukavec

V VRTEC GREM PEŠ!

Vrtec Janina stoji v središču mesta Kranj. Do vrtca vodi več urejenih poti s pločniki ter avtobusnimi postajami. Pred vrtcem je parkirišče, ki pa je zaradi velike kapacitete zaposlenih in števila staršev, kateri otroka v vrtec pripeljejo z avtom, zelo zasedeno. V okolici vrtca želimo zmanjšati promet ter spodbuditi otroke in starše, ki živijo v bližini vrtca, da v vrtec prihajajo peš, s kolesom, poganjalcem ali s skirojem.

Projekt je bil predstavljen staršem na roditeljskem sestanku ter pri starših vzpodbudil velik interes za sodelovanje. Hitro smo naleteli na težavo in sicer, da v vrtcu oziroma pred njim ni ustreznega prostora za parkiranje otroških koles in skirojev. Priporočilo za ureditev parkirnega prostora za otroška kolesa in skiroje bomo posredovali g. županu mestne občine Kranj.

Projekt poglobljenega seznanjanja otrok s cilji trajnostne mobilnosti v skupini JV2, pod vodstvom izvajalke Maje Volek Potočar, poteka od 30.9.2019. Zaključili ga bodo 5.11.2019 s sprehodom v spremstvu policista, kateri jim bo predstavil varno udeležbo v prometu s strani pešca ter voznika.

Prvi teden so se seznanjali z »Zgodbo o belih zajčkah«, se o njej pogovarjali ter spoznavali na kakšen način sami lahko prispevajo k bolj čistemu okolju. Prizore iz zgodbe so prenesli na prosto ter prišli do zanimivih ugotovitev: v gozdu rastejo jagode, sliši se zvok ptic; ob cesti se slišijo različna vozila, ne rastejo jagode in ne slišijo se ptice; na avtobusni postaji imajo nekateri avtobusi »auspuh« oziroma izpušno cev, drugi ne... Prijazni šofer avtobusa jim je povedal, da se nekateri avtobusi vozijo na elektriko. Svoj avtobus je tudi razkazal in ugotovili so, da bi se vsi lahko peljali na njem. Na sprehodih so opazovali tudi avtomobile ter ravno tako prišli do ugotovitve, da nekateri imajo izpušne cevi, drugi ne.

Pa je izpušna cev res tista iz katere prihaja umazanija? To so preverili s poskusom bele krpe in vžigom avtomobila... Otroci so si izkušnjo zelo zapomnili ter tudi doma preverili ali imajo njihovi avtomobili izpušne cevi. Da bi bilo okolje

čistejše in njihovi umazani zajčki spet beli, so si želeli v vrtec priti peš. Bili so zelo motivirani (poročanje staršev): otrok, katerega so do sedaj v vrtec vozili v vozičku, je začel hoditi peš; starši niso imeli več težav, da bi otroke v vrtec nosili; prav tako niso imeli več težav na popoldanskih sprehodih.

V tednu od 14.10. do 18.10. so izvedli manjši projekt znotraj tega in sicer »peš bus«. Otroke so ob 7.00 prevzele na glavni avtobusni postaji v Kranju ter z njimi odšle peš v vrtec. Cilj je bil zagotoviti enake možnosti za vse otroke ter aktivno seznanjanje s cilji projekta. »Peš bus« se je izkazal za nepozabno izkušnjo za otroke, polno pozitivnih emocij, dobre volje in energije. Z izposojeno knjig v knjižnici pa so si ogledali še železniški promet, katerega sicer v Kranju imamo a je od vrtca žal preveč oddaljen, da bi si ga lahko ogledali. Iz odpadnega materiala, katerega so otroci prinesli od doma, so skupaj izdelali maketo železniškega prometa ter ob tem veliko raziskovali ter se zabavali. Ob končnem izdelku pa se otroci lahko igrajo.

Raziskovanje prometa, vpliva na okolje ter prednosti trajnostnih načinov bodo, kot že omenjeno, zaključili s sprehodom ob spremstvu policista. Beli zajček pa jih bo spremljal celo vrtčevsko leto ter spominjal na trajnostni način prihoda v vrtec ali odhoda na popoldanske aktivnosti. V omenjenem projektu je sodelovalo 19 otrok.

Kranjski vrtci, enota Janina
Zapisala koordinatorica: Maruša Pogačnik ob pomoči izvajalke Maje Volek Potočar

TRAJNOSTNA MOBILNOST V VRTCU PRI OŠ ŽIRI

V našem vrtcu je v projekt vključenih 125 otrok iz 6. oddelkov. Aktivnosti smo izvajali v tednu od 30.09.2019 do 04.10.2019.

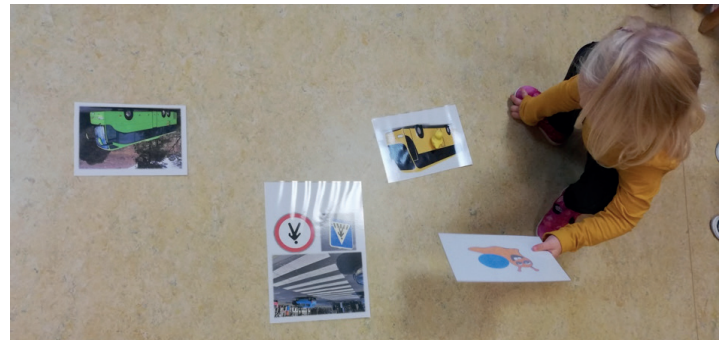
Uvod v projekt je bila predstava Jaka v prometu (gledališče Makarenko). Nato pa so potekale najrazličnejše dejavnosti po oddelkih:

- Zgodbica Beli zajček, ki so jo vzgojiteljice lutkovno in glasbeno opremile, pogovor o zgodbici,
- pogovor o prometu, izpušnih plinih, kako skrbimo za bolj čisto okolje,
- ogled in pridobivanje informacij na temo promet iz otroške strokovne literature, IKT pripomočkov, knjig, revij,
- sprehod ob glavni cesti, opazovanje prometa, kdo izpušča izpušne pline in s tem onesnažuje okolje in kdo ne,
- kako skrbimo za čist zrak, kaj se zgodi, če dihamo umazan zrak, kje je zrak bolj čist,
- razvrščanje prevoznih sredstev na tiste, ki izpuščajo izpušne pline in tiste ki jih ne,
- izdelava razpredelnic in plakatov na temo mobilnosti,
- seznanjanje z novimi pesmimi in utrjevanje že znanih na temo prometa,
- izdelava prevoznih sredstev in razstava le teh – izdelava prometnega kotička,
- obisk policista in aktivno sodelovanje pri varnem vključevanju otrok v promet.

Pred začetkom se je strokovnim delavkam zdelo, da bo med izvajanjem projekta med otroki prevelika tekmovalna naravnost. Saj je izvedba oz. sodelovanje odvisno od volje staršev in ne otrok. Strokovne delavke so zelo dobro pristopile k izvedbi in otroci niso občutili prevelike tekmovalnosti, ki je roko na srce v pravi meri dobrodošla. Starši so se večinoma zavzeli in sodelovali. Otroci so pri vseh dejavnostih zavzeto sodelovali in nastali so čudoviti diagrami, plakati, prometni kotički in kar je najbolj pomembno, postali smo varnejši udeleženci v prometu.

VVE pri OŠ Žiri

Zapisala koordinatrica: Andreja Oblak Kavčič, vodja VVE pri OŠ Žiri

S SKUPNIMI MOČMI NAM JE USPELO OČISTITI ZAJČKOVE KOŽUŠČKE

Vrtec pri Osnovni šoli Orehek Kranj je sodeloval pri projektu Trajnostna mobilnost v vrtcih. Sestavljata ga dve enoti in sicer vrtec Orehek in vrtec Mavčiče. V mesecu septembru smo se od 23.9.2019 - 27.9.2019 igrali igro Beli zajček. Vsakodnevno smo beležili načine prihodov otrok v vrtec. V projektu je sodelovalo 106 otrok, njihovi starši in 10 vzgojiteljic.

Vrtec Orehek je od mesta Kranj oddaljen 4 km. V okolici so urejeni pločniki, kolesarske steze, avtobusne postaje, urejene imajo tudi postaje za izposojanje koles ("Kr s kolesom"). V okolici vrtca Mavčiče ni urejenih pločnikov niti kolesarskih stez. Avtobusne povezave so slabe in tudi postaje niso urejene, kljub temu, da je od Kranja oddaljeno le 7 km.

Projekt Trajnostna mobilnost smo najprej predstavili staršem in jih povabili k sodelovanju. Starši so imeli kar nekaj pomislekov glede možne izvedbe. Pomirili smo jih z informacijo, da bo organizirano parkirišče in da spodbujamo, da od tam pridejo peš (400 m). V vsaki skupini so se otroci najprej spoznali s pravljico o belih zajčkih. Cofki so s kredami na asfalt narisali svoj prehod za pešce ter se pogovorili o varnem prehodu. Palčki so naredili velik plakat s slikami vozil, ki onesnažujejo okolje in tista ki ga ne. Gumbki so sami iz kartona in papirja zgradili avtobusno postajo. Stroški so se sprehodili do zbirnega centra za odpadke Zarica v Kranju. Tam so si s pomočjo vodiča ogledali celotni zbirni center. Sovice so odšle na izlet z avtobusom do Gasilno reševalne postaje Kranj. Vse dejavnosti so vzgojiteljice načrtovale same in tako spodbujale načelo "GREMO PEŠ".

Za zaključek smo skupaj napisali pismo gospodu županu Kranja s priporočili kaj si želimo v okolici vrtca še urediti. Ugotovili smo, da potrebujemo urejeno parkirišče za naše dvokolesnike ter da potrebujemo klančino ob stopnicah. Zaželeli smo si tudi, da bi imeli železniško postajo na Orehku, saj bi bili tako bolj mobilni na trajnostni način.

Vrtec pri OŠ Orehek Kranj

Zapisala koordinatrica: Urška Kalan

SKUPAJ NA AVTOBUS

Otroci iz skupine Glasbeniki so nek oktobrski sončen dan preživeli malo drugače. Mojca in Irena sta jih pospremili na poseben izlet. Enaindvajset otrok se je z vzgojiteljicama odpravilo peš iz Solkana proti Šempetru pri Novi Gorici. Hodili so hitro, saj je pot dolga približno pet kilometrov, to pa ne pomeni, da se niso zabavali. Pešačenje so si popestrili s petjem pesmi, opazovanjem okolice in klepetom. Seveda pa so bili ves čas pozorni na promet in dogajanje okoli njih. Srečali so kar nekaj prometnih znakov in se pogovorili o pomenu le teh. Prečkali so prehode za pešce in z dvignjeno roko še bolj opozorili nase. Naleteli pa so tudi na oviro – v določenem trenutku ni bilo več pločnika, zato so se ob kolesarski stezi zvrstili v kolono in tako previdno odkorakali proti cilju. Hodili so eno debelo uro.

Njihov prvi postanek je bil v Šempetru na igrišču z igrali. Tam so se otroci okrepčali in seveda poigrali. Nato so otroci dobili nalogo – poiskati avtobusno postajo in ugotoviti, v katero smer se morajo odpeljati, da bojo prišli do Solkana. Po daljšem razglabljanju so se strinjali, da iščejo modro bel pravokotni prometni znak s črnim avtobusom. Ko so znak našli, je bilo treba določiti še smer. Se bojo odpeljali levo ali desno? Rešili so tudi to uganko in končno je avtobus prišel. Vanj so vstopali počasi in previdno. Žal so bila sedišča skoraj vsa zasedena, zato je večina otrok morala stati in se držati, da se ne bi zgodila kakšna nesreča. Tekom poti so se sedeži sprostiti in kmalu so lahko vsi Glasbeniki sedeli in uživali v vožnji in razgledu skozi okno.

Po prihodu v vrtec so bili sicer vsi prijetno utrujeni, vendar navdušeni nad izkušnjo. Vzgojiteljica Mojca je bila nekoliko v strahu glede tega, kako bo potekala vožnja z avtobusom (predvsem glede varnosti otrok), ko pa so se vrnili v vrtec, ni bilo več dilem – izlet je bil dobro načrtovan in ravno tako dobro tudi izpeljan. Vsekakor ga bojo še kdaj ponovili.

Vrtec pri OŠ Solkan

Zapisala koordinatorka: Katarina Semič

TRAJNOSTNA MOBILNOST V VRTCU NOVA GORICA

Na roditeljskem sestanku smo staršem predstavili projekt trajnostna mobilnost, v katerega smo se vključili. Starši so podprli projekt, zato smo jim razdelili anketne vprašalnike. V skupini smo se z otroki pogovarjali, kako prihajajo v vrtec. Prav tako smo jih spodbudili, da razmislijo, kako bi lahko še prišli v vrtec in so podali več različnih načinov. Da bi si ogledali prevozna sredstva po Novi Gorici, smo se odpravili na sprehod po mestu. Prav tako smo spoznavali prometno signalizacijo in se ravnali po pravilih za pešce.

V avli Mestne občine smo si ogledali lutkovno predstavo »BICI-KLETA«. Predstava je bila zelo humorna in je bila otrokom zelo všeč. Na koncu smo sestavljali sestavljanko velikanko na temo predstave, ki nam jo je ponudila lutkarica. Potrebno je bilo veliko sodelovanja, dogovarjanja, pregledovanja s strani otrok ter potrpežljivosti. Na koncu so bili poplačani z lepo sestavljanko. Da bi še bolj utrdili mišice na svojih nogah ter spoznali, da je hoja prijetna in zabavna smo se nekatere skupine povzpele na bližnji hrib. Otroci so bili utrujeni a veseli, da so prispeli na vrh in nazaj ter o tem tudi pripovedovali svojim staršem. Zgodba »Tonček, mali modri slonček« (avtorica Sharon Rentta) je otrokom na humoren način prikazala, da se tudi slon lahko nauči kolesariti s pomočjo prijateljev. Udeležili smo mo se sprehoda za spomin, ki ga organizira društvo Spominčica. Dobili smo se pred domom upokoencev ter

se z njihovimi varovanci ter otroci iz drugih enot sprehodili po Novi Gorici. Zanimivo je bilo dogajanje ob zaključku tedna mobilnosti na Bevkovem trgu, kjer smo se vozili s kolesi, poganjalci, se igrali igro »twister« na temo prometnih znakov. Šli smo tudi v šotor »Bodi viden«, kjer so otroci ugotavljali koliko je pešcev, zakaj se vsi ne vidijo v temi, kako moramo biti oblečeni, da smo ponoči bolje vidni...

V vrtcu smo si pripravili svojo cesto s prometnimi znaki in vso potrebno signalizacijo, ter se preizkusili v vožnji s poganjalci in kolesi. Nekateri otroci so se preizkusili v vlogi policistov, drugi v vlogi redarjev, pešcev in kolesarjev. Vloge so si med seboj izmenjevali. V vrtcu smo si izdelali cesto, po kateri smo se lahko igrali z avtomobili.

Vrtec Nova Gorica

Koordinatorice: Martina Bucik, Neli Ferfolja, Sanja Ravhekar

TRAJNOSTNA MOBILNOST V VRTCU NOVA GORICA

V okviru projekta »Trajnostna mobilnost« smo po enotah vrtca Nova Gorica izvedli več dejavnosti na to temo. Z otroki smo se pogovarjali o tem, kaj trajnostna mobilnost pravzaprav je. Skupaj smo ugotavljali, kaj je za nas in naše okolje zdravo oziroma manj onesnažujoče ter kako lahko tudi sami poskrbimo, da bo zrak bolj čist in s tem tudi naša pljuča. Otrokom smo strokovne delavke ponudile slikanice o prevoznih sredstvih, o katerih smo se pogovarjali v času, ko so otroci prihajali v vrtec oziroma med prosto igro. Otroci so si slikanice lahko vzeli, kadar koli so želeli, in se s prijatelji pogovarjali o vozilih. Veliko smo tudi gibal. Igrali smo se igrice, pri kateri smo gibalno uprizorjali prevozna sredstva (kako se premikajo, kako jih lahko prikažemo s telesom). Zapeli in zaplesali smo na pesem Kolesa na avtu se vrte, Z vlakom k teti, Kolesarska. Igrali smo se tudi igro Beli zajček. Otrokom smo najprej prebrali pravljico o belem zajčku. Na trši papir smo narisali zajca in trebušček. Nato so otroci izrezali zajčka ter prilepili oči, narisali pa brke in zobe. Te zajčke so zalepili na garderobno omaro, tako da smo s tem spodbujali tudi starše k bolj »zdravemu« načinu prihoda v vrtec. Otroke smo dnevno spraševali, kako prihajajo v vrtec. Tisti otroci, ki so prišli peš ali s skirojem/triciklom/poganjalčkom, s kolesom ali javnim prevozom, so na zajčka nalepili bel krogec. Čez teden dni smo pogledali, kakšni so zajčki. Ugotovili smo, da so beli, saj večina otrok v vrtec prihaja peš ali s kolesom. Tiste, ki so prišli v vrtec z avtomobilom, smo spodbudili, da avtomobil parkirajo dlje od vrtca in nato pridejo peš. Tako so tudi oni naslednji dan dobili krogec za zajčka. V sklopu projekta so otroci z barvicami barvali avtomobile, kot enega od nepriporočljivih in za zdravje in okolje ne zdravih prevoznih sredstev. Otrokom smo pravljico o belem zajčku večkrat prebrali, nato pa otroke spodbujali, da so sami s pomočjo ilustracij obnavljali vsebino pravljice. Otrokom so bile ilustracije zelo všeč in so ob njih brez težav obnovili vsebino pravljice.

Z otroki smo v tem času veliko hodili, kjer smo opazovali prometne znake, sploh tiste, ki so pomembni za pešce in kolesarje. Otroke smo opozarjali na nevarnosti ter jih spodbujali k pravilni in varni hoji po pločnikih in čez cesto. Poleg tega so se nekatere skupine pridružili skupini prvošolcev, ki so po mestu hodili s policistom, kateri jim je povedal, kako pravilno prečkamo cesto ter nekaj besed o varnosti v prometu. Na sprehodih smo se pogovarjali o vozilih, ki niso pravilno parkirana in so tako ovira na pločnikih. Prav to nas je spodbudilo k dejavnosti, kjer smo z otroki izdelali kazni, katere smo zatikali za brisalce napačno parkiranih avtomobilov.

Menimo, da smo z različnimi dejavnostmi pripomogli k bolj zdravemu načinu življenja in skrbi za okolje. Otroci so z navdušenjem hoteli povedati, da so v vrtec prišli peš oziroma s kolesom, kar je pravzaprav tudi namen tega projekta – spodbujanje zdravega načina življenja in boljšega odnosa do okolja ter spodbujanje varnega in kulturnega vedenja v prometu.

Vrtec Nova Gorica

Koordinatorice: Martina Bucik, Neli Ferfolja, Sanja Ravhekar

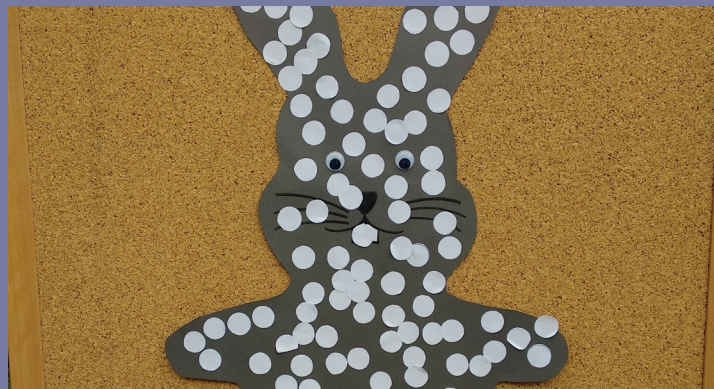

»BELI ZAJČEK«

V otroškem vrtcu Ajdovščina smo ob praznovanju sedemdesetletnice vrtca organizirali prireditev otroški »Živ žav«. Na igrišču enote Ribnik so bile delavnice za vse otroke, ki so vključeni v ajdovski vrtec; vpisanih je več kot 1000 otrok, vendar se prireditve niso udeležili vsi. Poleg različnih dejavnosti za otroke smo pomembno mesto dali tudi projektu »Beli zajček«. Že v vabilu smo vse udeležence povabili k trajnostnemu prihodu na prireditev, saj je stiska s parkirišči v okolici vrtca že na navaden dan velika. Otroke je beli zajček, ki je bil sprva siv, pričakal že pri sprejemu. Tam so otroci in starši, ki so prišli na prireditev na trajnostni način, zajčku nalepili bel krogec. Na voljo je bil tudi kotiček s slikopisom zgodbe iz projekta, ki so ga otroci in starši skupaj prebirali in se o tej temi pogovarjali. Imeli so na voljo tudi delavnico, kjer so si lahko izdelali zajčka (po dani predlogi iz projekta), ga lično oblikovali in odnesli s seboj domov, da bodo s trajnostno mobilnostjo lahko

nadaljevali tudi kot družina doma. Delavnica je bila zelo dobro obiskana in zajčkov kožušček ponovno bel.

Otroški vrtec Ajdovščina
Vsi vključeni v projekt

TRAJNOSTNA MOBILNOST V VRTCU PRI OSNOVNI ŠOLI DESKLE

Projekt Trajnostna mobilnost smo predstavili staršem na prvem skupnem roditeljskem sestanku v mesecu avgustu. Seznanili smo jih z namenom in cilji projekta in jim razložili kako bo le-ta potekal. Podrobno smo jim predstavili tudi igro Beli zajček. Projekt je bil s strani staršev pozitivno sprejet. Pred pričetkom igre Beli zajček smo staršem razdelili anketne vprašalnike, ki so jih izpolnjene vrnili vzgojiteljicam.

V projekt je vključenih 46 otrok. 8 otrok mlajše skupine se bo vključevalo le občasno pri dejavnostih drugih oddelkov, kjer bodo vsebine in naloge zanje primerne.

Z igro Beli zajček smo pričeli 16. 9. 2019 in dejavnosti izvajali dva tedna. V večnamenskem prostoru vrtca je vzgojiteljica vsem otrokom ob panoju z Belim zajčkom prebrala pravljico in jim predstavila maskoti Belega zajčka, ki bosta ob vikendih spremljala otroke na njihove domove, ter jih spodbujala in opominjala na pomen hoje, kolesarjenja in uporabe javnih prevoznih sredstev. Žrebanje otrok, ki jih bosta zajčka spremljala domov, poteka ob petkih.

Po končanem uvodnem delu so se otroci preselili v matične igralnice. Vzgojiteljice so jim podrobno opisale potek igre. Starejši otroci so si sami po šabloni izdelali zajčka, mlajšim pa so pri tem pomagale vzgojiteljice. Sive zajčke so prilepili na panoje, kjer so jih lahko vedno opazovali.

Dnevno so se vzgojiteljice z otroci v jutranjem krogu pogovarjale o načinu prihoda otrok v vrtec. Vsak otrok si je po pogovoru prilepil belo pikico na zajčka, če je v vrtec prišel peš, s kolesom, skirojem... V tem obdobju so pravljico večkrat prebrali ter se ob tem pogovarjali o zdravju in pomembnosti hoje, kolesarjenja...

Pojavila pa so se vprašanja staršev glede otrok, ki so od vrtca zelo oddaljeni ali pa prihajajo v vrtec v zgodnjih jutranjih urah, saj njihovi starši nadaljujejo pot v službo in nimajo možnosti, da bi prišli v vrtec peš. Na pobudo staršev in otrok smo v danem primeru upoštevali odhod otrok iz vrtca. Tako ti otroci niso bili prikrajšani in so se tudi njihovi zajčki obarvali v belo barvo.

Žrebanje maskote Belega zajčka še vedno poteka. Otroci navdušeno pričakujejo petek, ko bo srečne izžrebance spremljal Beli zajček domov in jih še dodatno bodril in spodbujal k hoji, h kolesarjenju...

Vrtec pri Osnovni šoli Deskle

Zapisala koordinatorka: Metoda Tomažič

NOVIČKA

V okviru vrtca Mavrica delujejo štiri enote in sicer dve v mestu, ena na podeželju ter bolnišnični oddelek. Igro Beli zajček smo izvajali v treh enotah, izvzeli smo bolnišnični oddelek. Igro Beli zajček smo izvajali v septembru in sicer v obdobju od 16.9.-30.9.2019, večina iger je bila izvedena v sklopu »Evropskega tedna mobilnosti«. Udeležilo se je 13 skupin. Sodelujoči otroci so bili starosti od 3-6 let.

Zgodbica o zajčkih je večino otrok je pritegnila, predvsem jim je bilo všeč lepljenje belih pik na svojega zajčka, ki so ga sami predhodno obrisali in sivo pobarvali. Glede na to, da prihaja kar nekaj otrok iz tujejezičnih okolij, je bilo potrebno prilagoditi zgodbo ter jo podkrepiti s slikovnim gradivom. Nekateri skupine so zgodbo o Belem zajčku tudi lutkovno uprizorile.

Vsako jutro so komaj čakali, da povejo kako so prišli v vrtec in zalepijo na svojega zajčka belo piko. Opazovali so ostale zajčke, primerjali in šteli, kdo ima več belih pik. V nekaterih skupinah so vzgojiteljice motivirale otroke na ta način, da so tudi same izvajale igro, ter hodile v službo peš ter obarvale zajčka v belo. Otrokom se je zelo zabavno, ko so svoje pike primerjali z njihovimi.

Veliko smo se pogovarjali o zdravem načinu življenja in kaj lahko sami naredimo za čisto okolje. V teh dveh tednih

so se starši zelo trudili, da so otroci v vrtec prihajali z alternativnimi prevoznimi sredstvi. Največkrat so prišli otroci v vrtec peš in s poganjalčki. Nekateri so se vsakodnevno vozili z avtobusom. Ali pa, da so vsaj del poti naredili peš. Vreme je bilo v času projekta večinoma sončno in zato je bila hoja do vrtca še toliko lažja. Nekateri otroci so v vrtec prihajali tudi z avtomobilom saj živijo daleč od vrtca in se uporaba avtomobila sklada z rutino in obveznostmi ostalih družinskih članov.

Kljub temu, da smo tudi starše vsakodnevno spodbujali k temu, da bi njihov otrok dobil bel krogec, kljub vsemu, nekateri zajčki ostali popolnoma sivi.

Rezultati ankete v mestu so pokazali, da večina otrok hodi peš ali s skirojem v vrtec, saj živijo v bližini vrtca. Po končanem projektu smo ugotovili, da se je povečalo število otrok, ki so se posluževali hoje in uporabe skiroja kot na začetku projekta. Rezultati igre na podeželju niso bili tako pohvalni kakor v mestu, ker infrastrukturni pogoji tega ne dovoljujejo, poleg tega je bil vrtčevski okoliš v delu. Naše mnenje je, da moramo še veliko delati na tem, da postanemo bolj ekološko osveščeni.

VIZ Vrtec Mavrica Izola

Zapisala koordinatorka: Vanja Bolčič Makovac

NOVICA ZA NOVIČNIK

V našem vrtcu sodeluje v projektu 60 otrok v starosti od enega do šestih let. Za skupino otrok prvega starostnega obdobja je vzgojiteljica priredila igro Beli zajček. Izvedbo projekta Trajnostna mobilnost smo na ravni vrtca pričeli z igro Beli zajček. Naš vrtec je vrtec z italijanskim učnim jezikom, tako da smo imeli nekaj težav z materialom, saj je ves projekt pripravljen v slovenskem jeziku. Vzgojiteljice so same prevedle zgodbo o belem zajčku in vprašalnike za tiste starše, ki slovenščine ne razumejo. Vsi straši sodelujočih otrok so bili seznanjeni s projektom in samo igro na prvem roditeljskem sestanku v mesecu septembru. Večina staršev je z navdušenjem sprejela projekt, se strinjala z izvedbo in z pomebnostjo sporočila, ki jo nosi projekt, nekateri so pa žal ostali ravnodušni. Starši, ki živijo v drugih krajih, so se zavzeli, da bodo poskušali prihajati peš, vsaj del poti. V dveh skupinah je pri tem nastala težava in skrb, kje puščati in parkirati avtomobile. Težavo smo uspešno rešili v dogovoru z vaškim prostovoljnimi gasilskim društvom, ki so nam v času projekta omogočili parkiranje pred gasilskim domom. Za vse sodelujoče skupine se je igra pričela 14. oktobra in otroci so jo izvajali štirinajst dni in sicer do 24. oktobra. Otroci so najprej spoznali zgodbo o družini belih zajčkov in pripravili plakat belega zajčka s sivim kožuščkom. Otroci so naslednjih štirinajst dni skupaj s starši pridno lepili bele krogce Belega zajčka in vsak dan čistili umazan siv kožušček. Otroci so z veseljem prihajali peš v vrtec in pri tem spodbujali svoje starše. Otroci prvega

starostnega obdobja so prihajali na kolesu s starši ali na poganjalčkih. Tako otroci kot starši so od samega začetka pokazali veliko naklonjenost do projekta in prvi vtisi staršev so zelo pozitivni.

Giardino d'infanzia Delfino blu

Zapisala: Ilenia Vivoda

V NOVO ŠOLSKO LETO ZAKORAKALI S PROJEKTOM TRAJNOSTNA MOBILNOST

V šolskem letu 2019/2020 se je naš vrtec Semedela vključil v projekt "Trajnostna mobilnost v vrtcih in osnovnih šolah". Cilj projekta je prispevati k spreminjanju potovalnih navad otrok in njihovih bližnjih v smeri trajnostne mobilnosti, posledično pa k zmanjševanju motornega prometa, k zmanjševanju okoljskih obremenitev ter k spodbujanju gibanja otrok in s tem h krepitvi njihovega zdravja. V projektu sodeluje 10 vzgojiteljic z otroki starimi od 3 do 6 let, kar znaša 220 otrok. Vključene so enote Prisoje, Rozmanova, Hrvatini, Slavnik in Markovec.

Ob Evropskem tednu mobilnosti smo v namen spodbujanja prihodov/odhodov otrok v vrtec z okolju prijaznimi načini prevoza pričeli z igro Beli zajček. Z igro smo obeležili teden mobilnosti, ki smo jo pričeli aktivno izvajati od 16.9. do 30.9.2019. Starše smo o projektu seznanili na roditeljskem sestanku, preko obvestil ter obvestil na oglasnih deskah.

Začetek igre je naznanila zgodba O belih zajčkih. Nekatere vzgojiteljice so otrokom zgodbo prebrale, nekatere pa lutkovno uprizorile. Otroci so si izdelali zajčke in jih nalepili na steno, kjer so jim lepili krogce ob vsakem "okolju prijaznem prihodu/odhodu v vrtec". Kar nekaj otrok živi v oddaljenih krajih, zato so v vrtec prihajali tako, da so starši svoje vozilo parkirali na malce oddaljenih parkiriščih in se do vrtca nato odpravili peš. Tisti otroci, ki pa živijo v bližini vrtca, so po poročanju vzgojiteljic in pogovori s starši bili tisti, ki so dali največ pobud za prihod v vrtec s skirojem, kolesom in peš.

Vse vzgojiteljice so se v obdobju, ki smo si ga zastavili, pogovarjale z otroki predvsem o okolju: o tem, kako lahko poskrbimo za čistejšo okolje in kako moramo ravnati, da takega tudi ohranimo.

Mlajši otroci so na sprehodu po naselju opazovali in poimenovali različna vozila. Vzgojiteljice so se z njimi pogovarjale, katera so/niso prijazna do okolja (oz. do belega zajčka) in zakaj. Sledilo je razvrščanje različnih vozil na diagram (je okolju prijazno vozilo, ni okolju prijazno vozilo). Starejši otroci so se "prelevili" v "Male detektive". Med sprehodom po ulicah naselja so opazovali parkirana vozila. Otroci so ugotavljali ali omogočajo pešcem varno hojo.

Vozila so označili z loparčkom, na katerem je bil vesel ali žalosten obraz. Žalosten obraz je naznanjal nepravilno parkiran avtomobil oziroma ni omogočal varne hoje po pločniku. Otroci so pri omenjeni dejavnosti izkazali navdušenje. Otroke je najbolj osrečilo, kadar so koga opozorili na nepravilnost. To je otroke še dodatno motiviralo za "detektivsko igro". Otroci so opazili, da je bilo kljub večini pravilno parkiranih avtomobilov, tudi kar nekaj takih, ki so zaradi parkiranja na pločnik otrokom onemogočili varno hojo.

Tri vzgojiteljice so se odločile za izpeljavo dejavnosti, ki se je nanašala na avtobus in vlak. Na sprehodu so si otroci

ogledali avtobusno postajališče v bližini vrtca in železniško postajo Koper. Otroci so si naredili načrt kako bodo izdelali avtobuse in vlake. Sami so prišli do zaključka, da jih lahko naredijo iz odpadnega materiala.

Zanimiva je bila tudi dejavnost, kjer so vzgojiteljice podale otrokom nalogo, kjer so morali razmišljati, kako izgleda njihova pot do vrtca. Otroci so narisali, kar so po poti videli. Nato so risbice razvrščali glede na prihod v vrtec (ali pridejo z avtomobilom, z avtobusom, peš, kolesom...).

Pri oddelku starejših otrok, so si otroci izdelali maketo svoje enote in ugotavljali pomanjkljivosti, ki jih zaznajo, ko se v bližini sprehajajo.

Poleg dejavnosti, ki so temeljile na likovnem ustvarjanju, ne smemo pozabiti, da so se otroci v času izvajanja Belega zajčka in dodatnih dejavnosti naučili veliko novih pesmi in iger: pesem o zajčku, rajalno igro Tramvaj, italijansko pesem Il treno, Či ču in Kolesarsko pesem.

Zaključek izvedbe igre in dodatnih dejavnosti, ki smo si jih zadali, smo s skupnim dogovorom vseh vzgojiteljic zaključili tako, da so vzgojiteljice sodelujočim otrokom slavnostno razdelile kresničke in "očiščene zajčke", katere so skrbno očistili sami.

V projektu smo aktivno sodelovale tudi vzgojiteljice in starši. Vzgojiteljice smo parkirale svoje avtomobile na BOLJ oddaljena parkirišča in v vrtec prišle peš. Starši pa so v času trajanja projekta otroke spodbujali in jim omogočili, da so v vrtec prihajali na okolju prijazen način.

Menimo, da je sam projekt zanimiv, otroci so hitro sprejeli izzive, ki so jim bili ponujeni in posledično še motivirali starše.

Pri izvajanju projekta smo opazili, da so bili otroci v prvem tednu pri lepljenju krogcev na zajčka bolj zagreti kot v drugem tednu izvajanja.

Ob zaključku prvega dela projekta, so otroci spoznavali, da lahko tudi sami pripomorejo k temu, da je okolje, v katerem se gibljejo, varnejše in čistejše. Otroci so bili ob izvajanju igre in dodatnih dejavnosti navdušeni. Veselijo se novih dejavnosti in obljublajo, da bodo še naprej "skrbeli" za okolje.

JVIZ vrtec Semedela, Koper
Zapisala koordinatorka: Natali Jurman

NOVIČKA O IZVEDBI PROJEKTA

OPIS 1. DEJAVNOSTI

Na sprehodu po naselju smo na prometnih poteh opazovali in poimenovali različna vozila ter se pogovarjali, katera so/ niso prijazna do okolja (oz. do belega zajčka) in zakaj. V igralnici so naslednji dan otroci razvrščali različna vozila (na fotografijah) glede na prijaznost do okolja (vesel ali žalosten obraz). Vsak otrok si je nato izbral eno od narisanih vozil, ga pobarval in zalepil na velik "prometni plakat". K svojemu vozilu je prilepil vesel (zelen) ali žalosten (rdeč) obraz. Plakat smo razstavili v garderobi, kjer so si ga lahko ogledali tudi starši.

OPIS 2. DEJAVNOSTI

Izpeljala sem dejavnost "Mali detektiv". Med sprehodom po ulicah naselja smo opazovali parkirana vozila. Otroci so ugotavljali, ali so pravilno parkirana in omogočajo nampeščem varno hojo. Vozila smo označili z loparčkom, na katerem je bil vesel ali žalosten obraz. Kljub večini pravilno parkiranih avtomobilov, je bilo žal kar nekaj takih, ki so nam zaradi parkiranja na pločnikih onemogočali varno hojo.

BELI ZAJČEK

V tednih od 16.9.2019 do 30.9.2019 smo v enoti Rozmanova, v skupini otrok starih od 4 do 5 let, izvajali projekt TRAJNOSTNA MOBILNOST-BELI ZAJČEK. V skupini je devetnajst otrok. Pogovarjali smo se o okolju, o tem, kako lahko poskrbimo za čistejšo okolje in kako moramo ravnati, da ohranimo okolje čim bolj čisto, skratka ozaveščanje otrok o čistem okolju.

Prebrali smo zgodbo O belih zajčkah in ustvarili sive zajčke. Zajčke smo vsak dan pridno čistili tako, da smo v vrtec prihajali s prevoznimi sredstvi, ki so okolju prijazna ali pa peš in potem na zajčka prilepili belo polje. Kar nekaj otrok živi v oddaljenih krajih, zato so v vrtec prihajali tako, da so starši parkirali na malce oddaljenih parkiriščih in se do vrtca odpravili peš. Otroci so pripovedovali: »danes sem prišel v vrtec malo z avtom, malo peš«. V sklopu projekta smo izvedli več dejavnosti. Razvrščali smo prevozna sredstva na tista okolju prijazna in tista okolju neprijazna. Sestavljali smo razne vlakovne kompozicije in urejali promet na iz kock sestavljenih cestiščih, razgibavali smo se z gibalno igro semafor, peli razne pesmice o prevoznih sredstvih, se seznanili z novo pesmico Či, Či, Či, PHU...

Najbolj pa nas je pritegnila dejavnost, kjer smo se igrali detektive. Najprej smo se pogovorili, kdo sploh so detektivi, nato pa smo si izdelali loparčke, podobne tistim, kot jih imajo policisti. Na naših loparčkih ni bilo napisa stop. Eden naših loparčkov je bil rdeče barve z žalostnim obrazom, drugi pa zelene barve z veselim obrazom. Podali smo se na detektivsko nalogo, kjer smo opazovali okolju prijazna prevozna sredstva. Takim smo pokazali zelen loparček. Zelen loparček smo pokazali tudi tistim vozilom, katera so bila parkirana na njim rezerviranih mestih. Rdeč loparček pa smo pokazali vozilom, ki onesnažujejo okolje, so bila

V skupini sem v času projekta izpeljala tudi druge dejavnosti (poleg zgodbe "Beli zajček", izdelovanja zajčkov in lepljenja belih krogcev): gibalno igro o zajčkih, igro z vozili, cesto, železnico, petje pesmic o vozilih, ogledovanje in pogovor ob slikanicah o vozilih, vožnjo s skiroji, poganjalci in risanje poganjalcev.

Projekt smo zaključili na skupnem srečanju z vrstniki iz sosednje skupine, kjer smo "obnovili" nova spoznanja in znanja. Otrokom smo za sodelovanje v projektu razdelile kresničke. V projektu so aktivno sodelovali tudi starši, saj so se v času trajanja projekta zelo potrudili in otrokom omogočili, da so v vrtec prihajali na okolju prijazen način. Moja opažanja in mnenje o projektu:

- uveljavni mesec september ni najbolj primeren čas za začetek projekta; predlagam kasneje,
- 1. teden projekta so bili otroci bolj "zagreti" za lepljenje krogcev kot v 2. tednu.

JVIZ vrtec Semedela, Koper

Zapisala vzgojiteljica: Anamarija Klemenc

parkirana na pločnikih ali so kako drugače ovirala promet ali pešce. Najbolj nas je osrečilo, kadar smo koga opozorili na nepravilnost. To nas je še dodatno motiviralo za detektivsko igro. Naslednja dejavnost, kjer smo se zadržali največ časa, je bila izdelava iz odpadne embalaže-plastenke in zamaškov okolju prijazno vozilo. Izbrali smo vlakovno kompozicijo. Otroci so pobarvali plastenke, izbrali kolesa in drugo dekoracijo za vlak, potem smo lepili.... Izdelali smo pisano vlakovno kompozicijo in jo razstavili na hodniku.

Dvotedenske dejavnosti smo zaključili tako, da smo skupaj s sosednjo skupino otrok utrjevali znanje z razvrščanjem, pogovorom in petjem pesmic o prevoznih sredstvih. Na koncu pa smo slavnostno podelili »očiščene« zajčke in kresničke. Otroci so bili navdušeni in obljubili, da bodo še naprej skrbeli za čistejšo okolje. Sam projekt je zanimiv, otroci so hitro sprejeli izzive, ki so jim bili ponujeni in posledično še motivirali starše, kateri so pridno sodelovali in še dodatno spodbujali otroke.

JVIZ vrtec Semedela, Koper, enota Rozmanova

Zapisala vzgojiteljica: Bijanka Jakac

NOVIČKA

Z otroki smo najprej ugotavljali kateri načini prevoznih sredstev so tista, ki bi Belemu zajčku najbolj pomagala, da bi postal zopet bel. Otroci so zelo hitro ugotovili, da so to sredstva, ki ne potrebujejo goriva, je pa res da so si med seboj različna po hitrosti. Otrokom se je zato najbolj priročno zdelo kolo.

Ko smo čez teden lepili krogce na svoje zajčke smo ugotovili, da nimajo vsi vedno možnosti priti s kolesom, peš, skirojem... zato sem se osredotočila bolj na to, da otroci razumejo kako pomembno je, da se v čim večji meri zato poslužujemo javnega prevoza in zakaj (v avtobusu se vozi več ljudi in dela manj motorjev, ki umažejo zajčka).

Odšli smo na sprehod, kjer imamo možnost videti avtobuse in smo štelili koliko ljudi je v avtobusih in koliko jih je v avtomobilih. Otroci so hitro ugotovili, da se v avtobusu lahko vozi več ljudi. Preko pogovora in dejavnosti nato še dokončno utrdili.

Izdelali smo avtobus iz velikih škatel, kjer se je lahko »vozilo« več otrok. Škatle smo najprej razrezali in jih sestavili, da smo dobili eno večjo škatlo. Otroci so jo nato pobarvali z rdečo barvo, kot so avtobusi v naši okolici. Nato so izdelali okna in kolesa in tudi ta pritrdili na avtobus. Dodali smo še dva trakova, da so otroci lahko avtobus »peljali naokrog« in dogodivščina se je začela. Otroci si nadenejo avtobus in se »vozijo« po igralnici. Igro so nadgradili z nakupom vozovnic in avtobusnimi postajami.

Iz škatlic smo izdelali svoje avtobuse. Na škatlice zdravil, so otroci nalepili kolaž papir, okna in kolesa. Ko so bili avtobusi končani so otroci nato nanje nalepili oranžne krogce, ki so predstavljale glavice oziroma ljudi, ki se v njem vozijo. Tako smo izdelali tudi svoj prometni prt, za našo Avtobusno deželo, kjer se zajčki ne umažejo. Otroci so se veselo igrali in ugotavljali kateri avtobus je večji, kateri pelje več ljudi...

Otroci so dojeli, da je za naše okolje bolje, da se v primeru, ko se ne moremo nekam odpraviti peš, odpravimo z javnim prevozom. Pri opazovanju naše okolice, smo ugotovili, da pred vrtcem ni nobenih stojač za kolesa, če pridemo v vrtec s kolesom.

JVIZ vrtec Semedela, Koper

Zapisala vzgojiteljica: Biserka Manojlović,

Pom. vzg.: Anja Tomažič

POROČILO O PROJEKTU »TRAJNA MOBILNOST«

V projektu »Trajna mobilnost« je sodelovalo vseh 22 vpisanih otrok, ki so vključeni v oddelek 4 – 5 let. Nekateri krajše časovno obdobje zaradi odsotnosti (bolezen, počitnice...).

Trajal je 2 tedna, in sicer od 16.9.2019 – 27.9.2019. V tem času je bilo otrokov ponujenih veliko zanimivih dejavnosti. Igrica beli zajček nas je spremljala vsakodnevno. Zanj je večina otrok in staršev pokazala interes. Ob prihodu so otroci povedali s kakšnim prevozom so prišli v vrtec. Opaziti je bilo, da je večina prevoz z avtomobilom zamenjalo za hojo, uporabo koles, poganjalčke...

Nekateri starši iz oddaljenih krajev so svoje avtomobile pustili na nekoliko oddaljenih parkiriščih in z otroki pripešali do vrtca. Zanimivo je bilo prisluhniti staršu, ki je povedal, da je hčerko želel pripeljati v vrtec z avtomobilom, ker se mu je mudilo, vendar je hčerka vztrajala, da se v vrtec pripelje s skirojem, ker sicer danes ne bi mogla nalepiti bele nalepke – krogca na zajčkov kožušček.

V okviru projekta smo v popoldanskem času izvedli s starši pohod do Žusterne in nazaj v vrtec. Pohoda se je udeležilo veliko število staršev. Predstavitev dejavnosti, ki so potekale v skupini:

1. Tema: Moja pot v vrtec

Cilj: Po predhodnem opazovanju in doživljanju rišejo svojo pot v vrtec. Po predhodnem pogovoru o prometu in prevoznih sredstvih smo na sprehodu spoznavali različne poti, ki nas pripeljejo do našega vrtca. Skupaj smo ugotavljali, kaj vse nas vse na poti spremlja: drevesa, hiše, vrtovi... Dejavnost smo nadgradili z ugotavljanjem koliko otrok pride do določeni poti do vrtca. Po večkratnem opazovanju so svojo pot narisali in risbe predstavili svojim prijateljem.

2. Dejavnost: Igra detektiv Žalko in Smejko

Cilj: Upošteva pravila didaktične igre, prepozna vozila prijazna, oziroma neprijazna okolju in jih z znakom oceni. Obiskala nas je detektivka sova Jelka. Predstavila nam je svoje delo in prosila, če ji pomagamo pri štetju prijaznih in neprijaznih vozil do okolja. Razdelila nam je obeske, na katerih so bili na eni strani Smejki, na drugi pa Žalki. Skupaj s sovo smo z varnega mesta opazovali prometna sredstva. Če je mimo pripeljalo vozilo prijazno okolju, smo pokazali Smejka, če pa so mimo pripeljala okolju neprijazna vozila, smo pokazali Žalka. Dejavnost je bila prijetna.

V tem času so v skupini na to temo potekale še druge zanimive dejavnosti. Zgodba Beli zajček je predstavljala dobro odskočno desko za nadaljnje aktivnosti, ki so obogatile in popestrile naše vsakdanje delo (spoznali smo pesem Kolesarska, igra Promet na vrtčevskem igrišču...).

Projekt je bil zanimiv. Že naše najmlajše v družbi ozavešča o skrbi za naše okolje in spoznava s posledicami onesnaženosti našega planeta. Projekt je doprinesel otrokom nove izkušnje v skrbi za okolje, kot tudi za njihov celosten razvoj (gibanje, socializacija...). Pri izvajanju projekta so otroci bili aktivni, pokazali so zanimanje, tako za načrtovanje, kot spontane dejavnosti.

V bodoče bi predlagala, da bi s prvim delom projekta začeli nekoliko kasneje, ker v tem času še vedno poteka uvajalno obdobje in je poudarek na navajanju drug na drugega in sprejemanju skupnih pravil...

JVIZ vrtec Smedela, Koper

Zapisala vzgojiteljica: Damjana Buzečan

NOVICA ZA NOVIČNIK

1. izvedba: Varne poti v okolici vrtca (maketa okolice)

Dejavnost je trajala cel teden (5 dni), v njej je sodelovalo vseh 21 otrok, ne vedno vsi hkrati. Po sprehodu v okolici in opazovanju prometa smo v igralnici začeli z risanjem ceste, ki pripelje do vrtca in pešpoti. Naslednji dan so otroci iz odpadne embalaže izdelovali vrtec in druge stavbe. Kar nekaj dni smo maketo dopolnjevali, tudi s figurami otrok, ki so jih otroci narisali in izrezali ter s prometnimi znaki. Maketa je služila za vsakodnevno igro z različnimi avtomobilčki. Ob tem so otroci ugotavljali in spoznavali, kateri del poti v bližini vrtca je varen (pešpot) in kateri zelo nevaren (dostopna cesta do šole in vrtca).

2. Izvedba: Trajnostni in netrajnostni načini potovanja (tabela in igra »spomin«)

Uvodoma je potekal pogovor o načinu prihoda otrok v vrtec in o trajnostnih načinih potovanja. Otroci so s kupčka jemali različne sličice (npr. avtomobil, kolo, avtobus, pešec...) in jih razporedili v tabelo, kjer je bil beli zajček

oznaka za trajnostni način potovanja, sivi – umazan zajček pa za netrajnostni način. Pri razporejanju so uporabili že pridobljeno znanje, v primeru dvoma pa so priskočili na pomoč drugi otroci. Iste sličice (pare) smo uporabili za igro »spomin«, ki so jo otroci igrali še v naslednjih dneh.

Kot zaključno misel dvotedenske igre Beli zajček bi poudarila, da so se starši trudili za trajnostni prihod v vrtec, če ni šlo vsakodnevno, pa vsaj občasno. Ob spodbudi in zgledu vzgojiteljic, ki smo se sicer do Hrvatinih pripeljale z avtomobilom, nato pa del poti opravile peš, so tudi otroci prepričali starše v tak način. Dva otroka iz skupine pa sta se en teden vsakodnevno pridružila šolarjem (in bratoma) na pešbusu, ki ga je organizirala šola.

JVIZ vrtec Smedela, Koper, enota Hrvatini

Zapisala vzgojiteljica: Mira Maršič

PROJEKT TRAJNOSTNA MOBILNOST, OPIS DVEH DEJAVNOSTI

• Dejavnost 1.

Pripravila sem dva skiroja. Vsakemu skiroju sem dodala škatlo presenečenja: V prvi škatli je bil plišasti zajček, duda, slinček,... V drugo škatlo sem dala plišastega zajčka, motorček, plastičnega škorpiona,... Vsak dan sta se dva otroka z njima odpeljala domov. S stvarmi iz škatle sta se doma igrala, naslednji dan pa pripeljala skiro nazaj v vrtec. Dejavnost je trajala dva tedna.

• Dejavnost 2.

Na računalniku smo si ogledali tramvaje in njihov pomen v velikih mestih za trajnostno mobilnost. Spoznali smo rajalno igro:

AJN, CVAJ, DRAJ,
PO CESTI GRE TRAMVAJ.
AJN, CVAJ, ŠTUK,
KRATEK IMAŠ ZASUK.

Navodilo: Otroci se postavijo v pare s prekržanimi rokami. Hodijo v ritmu naprej, pri zasuku se obrnejo v nasprotno smer tako, da se ne spustijo. Na znak vzgojitelja se spustijo in stopijo za eno osebo naprej ter se primejo s prekržanimi rokami. Igro lahko nadaljujemo tudi za dve osebi naprej,...

Skiroja s paketki, s katerimi so se otroci odpeljali domov in se igrali z igračami v paketu.

JVIZ vrtec Semedela, Koper, enota Markovec

Zapisala vzgojiteljica: Nevenka Plahuta

Pom. vzg.: Barbara Radanovič

POROČILO O IZVEDBI DEJAVNOSTI »BELI ZAJČEK«

S projektom in izvedbo dejavnosti smo pričeli 16.9.2019. Starši so predhodno bili seznanjeni preko oglasnih desk in dobili ankete, tako da so se lahko aktivno vključili in pomagali svojim otrokom pri uresničevanju nalog. Vsakodnevno smo beležili kako smo prišli v vrtec in pomagali našemu zajčku, da je iz dneva v dan postajal zopet bolj bel. Sodelovalo je 21 otrok. Odločili smo se za naslednje dejavnosti:

1. Izdelamo si avtobus
2. Pobarvaj svoj avtobus

1. potek dejavnosti

V naši neposredni okolici smo opazovali postajališča in avtobuse, ter znake, ki nam pripomorejo k boljši iznajdljivosti.

- organizirali smo daljši sprehod do glavne avtobusne postaje, kjer se ustavi veliko različnih avtobusov. V neposredni bližini je tudi železniška postaja.

- ob samem opazovanju smo se pogovarjali izkušnjah, ki jih otroci imajo z vožnjo z avtobusom, opazovali potnike in različne avtobuse.

- na sami poti do avtobusne postaje pa smo imeli možnost opazovati kolesarje in kolesarske poti in parkirišča za električne avtomobile.

Sledile so dejavnosti v igralni. Skupaj smo narisali skupni veliki avtobus, mu poiskali ime »SREČKOBUS« in nanj prilepili naše slike. Ta avtobus je krasil pano v garderobi in tako, še dodatno motiviral starše, da sodelujejo pri uresničevanju naših nalog. Izmislili smo si tudi nova besedila na dano melodijo: mi se z busom peljemo.... kolesa na busu okrog se vrte,... Vsak posameznik je iz kartonaste škatle izdelal svoj avtobus tako, da je škatlo najprej kaširal in jo nato pobarval in opremil v avtobus. S svojimi avtobusi so se otroci kasneje igrali po cesti, ki smo jo naredili v igralnici.

2. potek dejavnosti

Otroci so opazovali slike različnih avtobusov, ugotavljali razlike in podobnosti. Vsak otrok je izbral pobarvanko in jo pobarval po svojih željah. Pobarvanke smo razstavili. izmišljevali smo si kraje, kjer nas avtobus lahko popelje, ob prepevanju pesmi »Potujemo v..., kdo gre z nami,...«. Naše pobarvanke smo razstavili na panoju.

Ob zaključku projekta smo pripravili kviz, kjer so sodelovali otroci več oddelkov. Reševali so uganke, prepevali pesmi o avtobusu, iskali pravilne odgovore na zastavljena vprašanja in to potrdili z dvigom zelenega ali rdečega loparja.

V igralnici smo si izdelali pano na katerega smo postavili naše zajčke. Vključeval je veliko gozda, kolesarjenja in prevoza z avtobusi. Otroci so večkrat dnevno ustavljali ob panoju z zajčki, komentirali in se ob njih igrali.

Zelo veseli so bili kresničke, ki so jo dobili ob zaključku projekta in jo skupaj z ostalim materialom odnesli domov. Takšni projekti, ki se izvajajo že v predšolskem obdobju so za otroke zanimivi, ob tem pa dobra popotnica k razvijanju občutka za čisto okolje in vzgojo za varnost v prometu.

JVIZ vrtec Semeđela, Koper, enota Rozmanova

Zapisala vzgojiteljica: Baruca Suzana

POROČILO DEJAVNOSTI

V projekt TRAJNOSTNA MOBILNOST je bilo vključenih 24 otrok. Otroci so dva tedna aktivno sodelovali v projektu in izvedbi dveh dejavnosti poleg še drugih, ki smo jih izvedli na ravni enote. Za prvo dejavnost smo si izbrali izdelajmo svoj vlak, drugo pa pobarvaj svoj avtobus ali vlak.

DEJAVNOST: IZDELAJMO SVOJ VLAK

Z otroki smo se najprej pogovarjali o javnem prevozu. S katerim so se že vozili ali bi si želeli voziti. Ker se je večina otrok vozila z avtobusom smo se najprej odpravili na sprehod do najbližjega avtobusnega postajališča, ki je tik ob našem vrtcu. Ogledali smo si vozni red ter opazovali kako potniki vstopajo in izstopajo iz avtobusa. Ker pa je železniška postaja precej oddaljena od našega vrtca smo si fotografije ogledali na spletu. Po pogovoru so se otroci odločili, da izdelamo velik vlak v katerega bodo lahko tudi sami vstopili. Večina otrok se z vlakom še ni vozila zato je ta želja po izdelavi vlaka bila toliko večja. Otroke sem vključila v zbiranje velikih škatel. To so vzeli zelo resno saj smo v dveh dneh že zbrali dovolj sredstev. Sledil je načrt kako bomo izdelali lokomotivo in vagone. Zaželeli so si pisan vlak. Ponudila sem jim tempera barve in čopiče. Otroci so škatle poljubno barvali in jih porisali. Uživali so v ustvarjanju.

Po končanem barvanju je bilo potrebno lokomotivo sestaviti v celoto (izrezati odvečni karton ter zalepiti določene dele škatle). Ker je to bilo prezahtevno za otroke sva to uredili s sodelavko. Naslednji dan so otroci izdelali še kolesa za vlak ter tirnice.

Ko je bilo vse pripravljeno za igro so otroci sami postavljali tirnice, ki vozijo iz ene železniške postaje na drugo. Vlak je imel začetno postajo v Kopru in končno v Ljubljani (to so otroci sami določili). Ker vlak ni bil dovolj velik, da bi se vsi otroci v njem vozili so ostali otroci čakali na postaji. Ko je vlak pripeljal na postajo so se otroci zamenjali. Otroci so se sami med seboj dogovarjali kdo bo strojevodja. Otroci se zabavali in vživljali v vloge. Z vlakom so se vozili še naslednje dni na igrišču. Za konec smo se naučili pesem o vlaku. Cilj, ki smo si ga zastavili na začetku dejavnosti, da otrok sodeluje pri izdelavi vlaka je bil dosežen.

Vsi otroci so aktivno sodelovali pri zbiranju materiala ter izdelavi vlaka in železnice.

DEJAVNOST: POBARVAJ SVOJ AVTOBUS ALI VLAK

Otrokom sem glede, da njihove želje razdelila skice avtobusa ali vlaka. Večina otrok je izbrala vlak. Vsak otrok je skico najprej poljubno pobarval nato pa po črtah, ki sem mu jih narisala izrezal. Vsak otrok je izrezal 6 delov, ki jih je zalepil v celoto na barven papir. Ugotovila sem, da je za nekatere otroke to bila zahtevna naloga. Sestaviti dele v celoto je bilo preprosto. Problem pa se je pojavil, ko je bilo potrebno dele zalepiti na barven papir. Orientacija na papirju je nekaterim delala težave. Ko so vsi zaključili z delom so svoj izdelek predstavili otrokom ter pojasnili svojo izbiro skice. Največ odgovorov je bilo, ker je vlak lep in hiter, ker se nikoli niso še vozili z njim ter, da so ga izbrali zato, ker smo ga sami izdelali. Otroci so sodelovali v skupnem pogovoru, kjer smo ugotovili, da se otroci največ vozijo z avtomobili. Veliko otrok se je vozilo z avtobusom, le dva pa z vlakom. Deček in deklica sta povedala svojo izkušnjo vožnje z vlakom. Deček se je s svojo družino odpeljal na izlet do Postojne, kjer so si ogledali Postojnsko jamo. Deklica pa je povedala, da se je s starši vozila z vlakom v času Božiča, ko se je na vlaku sprehajal Božiček in delil darila. Končne izdelke smo razstavili na pano v igralnici.

JVIZ vrtec Semeđela, Koper

Zapisala vzgojiteljica: Silvana Božanić

PROJEKT TRAJNOSTNA MOBILNOST, OPIS DVEH DEJAVNOSTI

V prvemu delu projekta Beli zajček je sodelovalo 24 otrok. Prvi del je trajal od 16.9. do 27.9.2019. Na začetku projekta sem otrokom prebrala zgodbo o Belih zajčkih, po kateri si je vsak otrok izdelal zajčka. Zajčka so otroci najprej pobarvali z belo tempera barvo, nato ga „umazali“, s črno barvo, da je postal siv.

Vsakodnevno so otroci povedali kako so prišli v vrtec in pridno lepili krogce na zajčke, da so po dveh tednih dobili zopet bel kožušček. Poleg dveh glavnih dejavnosti, so otroci risali in slikali razna sredstva s katerimi poleg avtomobila bi lahko prišli v vrtec. Narisali so kolesa, pogajalce, rolerje in avtobus. Peli so razne pesmi na to temo in se naučili tudi pesem v italijanskem jeziku Il treno.

Izvedli smo dve predlagani dejavnosti in sicer iz odpadnega materiala smo izdelali avtobus ter Mali detektiv. Za dejavnost malega detektiva so otroci izdelali žalostnega in veselega zajčka, katere smo pritrdili na slamice. Z zajčki smo šli na sprehod po Semeledskih ulicah in ugotavljali kateri voznik je pravilno parkiral svoje vozilo in kateri ne. Z dvigom ustreznega zajčka smo to tudi potrdili, ter se ob nepravilnem parkiranemu vozilu tudi fotografirali.

Avtobus smo izdelali iz manjših odpadnih škatlic, katere so otroci poljubno pobarvali ter sestavili avtobus. Na vsako avtobusno „okno,“ so narisali sebe. Povedali so tudi kam bi se z avtobusom najraje odpeljali.

Otroci so aktivno sodelovali v dejavnostih, ki so se nanašale na projekt. Starše so spodbujali, da so svoje avtomobile parkirali nekoliko stran od vrtca in delček poti opravili peš ali z drugimi sredstvi (kolo, skiro).

Predlog:

Mislim, da bi bilo bolj učinkovito, da bi bili zajčki zalepljeni na zunanjo panojo in bi starš skupaj z otrokom prilepil bel krogec na zajčka. Tako bi še bolj spodbudili starše, da bi v vrtec prihajali peš ali pa vsaj delček poti in hkrati bi otroke učili iskrenosti.

JVIZ vrtec Smedela, Koper

Zapisala vzgojiteljica: Gabrijela Terčič

Pom. vzg. Olga Tonačeva

NOVIČKA

Na roditeljskem sestanku so bili starši seznanjeni s projektom »Trajnostna mobilnost v vrtcih«, s katerim želimo staršem in otrokom približati pomen vzgoje, ki vpliva na zdravje in življenjski prostor nas vseh. Starši so pozdravili našo odločitev in se strinjali, da je skrb za okolje na prvem mestu saj so naše navade zašle v drugo smer, ki ne prispeva k čistejšemu okolju in negativno vpliva na naše zdravje. Komentarji staršev so bili, da se bodo kot družina potrudili in na tem področju naredili prve korake k prijaznejšemu prihodu v vrtec, se ob tem razgibali, imeli več možnosti za opazovanje narave in pogovor med seboj o vsakodnevnih dogodkih. Bili so enotni tudi v želji, da se s projekti v to smer nadaljuje in se jih večkrat vključi v dejavnosti v vrtcih in šolah.

Izjave otrok:

Lilija: parkirali smo pri Lidlu in do vrtca prišli peš ali s kolesom. Bilo mi je všeč.

Tiara: v vrtec vsak dan pridem peš, ker živim v Šalari.

Eva: od parkirišča do vrtca sem šla peš ali s kolesom. Bilo mi je všeč, ker smo se zraven pogovarjali.

Tarik: v vrtec sem prihajal malo peš, malo s kolesom. Rad sem prišel s kolesom.

Sergej: vsak dan pridem peš, ker stanujem v Šalari.

Jan: prihajal sem vsak dan s kolesom s tatijem.

Eleanor: velikokrat sem prišla peš, dvakrat s kolesom. Bilo mi je lepo, ker sem se pogovarjala s tatijem.

Vrtec Koper

Zapisala: Natalija Perič

